

PÁLYÁZATI PAVILON

a Tempus Közalapítvány magazinja

2019. tavasz

TKA.HU

FÓKUSZBAN AZ ÉLMÉNYALAPÚ TANULÁS

EGY DIPLOMA, TÖBB ORSZÁG:
BEMUTATKOZIK AZ EURÓPAI EGYETEMEK KEZDEMÉNYEZÉS

A HALLGATÓI MOBILITÁS
ÖSZTÖNZÉSE

KREDITELISMERÉS A GYAKORLATBAN

GENERÁCIÓK ÖSSZEFOGÁSA
EGY ÉRZÉKENYEBB TÁRSADALOMÉRT

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLELET
A FELELŐS VÁLLALKOZÓI MAGATARTÁSBAN

GAMIFIKÁCIÓ –
A SZEMLELETFORMÁLÁS TRÓJAI FALOVA

Impresszum

FŐSZERKESZTŐ:

Kardos Anita

SZERKESZTŐ:

Cyórpál Zsuzsanna

FELELŐS KIADÓ:

Tordai Péter igazgató

GRAFIKAI TERVEZÉS,

TÖRDELÉS:

Keresztesi Rita

Sebestyén Szilvia

Vilími Kata

KIADJA a Tempus

Közalapítvány, 2019

Illusztrációként felhasználtak a projektek résztvevői által készített fotókat.

Fotók: © Shutterstock

A magazin megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Európai Bizottság támogatta.

A kiadványban foglaltak nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság álláspontját.

Minden jog fenntartva.

Tempus Közalapítvány

1077 Budapest,

Kéthly Anna tér 1.

Postacím: 1438

Budapest 70., Pf. 508.

Infó: (06 1) 237 1320

telefon: (06 1) 237 1300

fax: (06 1) 239 1329

e-mail: info@tpf.hu

internet: www.tka.hu

ISSN 1786-1616

Felnőttképzési nyilvántartási szám: E-000576/2014

A Tempus Közalapítvány minden pályázatával kapcsolatos információt, pályázati űrlapot, egyéb dokumentumot térítésmentesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére, azok kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

Gamifikáció – a szemléletformálás trójai falova

A hallgatói mobilitás ösztönzése

TAR

2019. TAVASZ

5 FÓKUSZBAN: ÉLMÉNYALAPÚ TANULÁS

- 6 A tanulás és tanítás szabadsága. Élményalapú tanulás
- 7 Gamifikáció – a szemléletformálás trójai falova
- 8 A gyerekek igenis motiválhatók az olvasásra!
- 10 Van egy kisszék, háromlábú...
- 12 Játék a tanulás – mindenkinek
- 14 Oszd meg és énekelj! Élményalapú tanulás Kodály-módra
- 16 Játsszótársam, mondd, akarsz-e lenni? Így nevel az utcaszínház
- 17 Segíthet-e az élménypedagógia a korai iskolaelhagyók számának csökkentésében?

18 A FELSŐOKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSE

- 18 Egy diploma, több ország: bemutatkozik az Európai egyetemek kezdeményezés
- 19 A hallgatói mobilitás ösztönzése. „Az oktató megbízható információforrás”

- 20 Kreditismerés a gyakorlatban. A jó partnerválasztás az egyik kiindulópont
- 22 „Ha menni akar, engedjék el bátran!” Mobilitás szülői szemmel
- 24 Nincsenek végzetes döntések, csak kihagyott lehetőségek
- 26 A „finn csoda” bennfentesként. A pedagógiai környezet rejtett lehetőségei
- 28 CEEPUS: 25 év elteltével újabb lendület 2025-ig
- 29 Naprakész információk az Európai Felsőoktatási Térségről: megújul a portálunk
- 30 Szakmai blog: Középpontban a nemzetköziesítés
- 30 Új irány a nemzetköziesítésben: Kanada
- 32 Új lendülettel indult a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram pályázati ciklusa
- 33 EAIE Akadémia: Hogyan válj jobb nemzetközi hallgatói tanácsadással foglalkozó munkatárssá?
- 34 Bhután: szerelem első látásra. Nemzetközi kreditmobilitás

45

Környezettudatos szemlélet a felelős vállalásos magatartásban

Generációk összefogása egy érzékenyebb társadalomért

62

Sorsdöntő kérdések megoldásához bárki hozzájárulhat

66

TALOM

36 TANULÁS MINDEN SZINTEN

- 36 „A fiatalos lendület és a nemzetköziség kizökkent a napi rutinból” – Külföldi önkéntesek magyar óvodákban
- 38 Digitális eszközök az iskolában is
- 40 Hosszabb szakmai gyakorlatok – Tanulószerződéses tanulók mobilitása Európában
- 41 Hatásmérés a gyakorlatban
- 42 Közös javaslat született az Erasmus+ program jövőjéről
- 43 Élményalapú tudásmegosztás az Alma a fán műhelyeken
- 44 Országokon átívelő együttműködés a társadalmi befogadás előmozdítása céljából
- 45 Környezettudatos szemlélet a felelős vállalásos magatartásban – Egy fórum, ahol a vállalkozói és a civil szektor összeér
- 47 Papírrepülőekkel külföldre? Nemformális tanulási formák szerepe az Eurodesk Minősítő Képzési Programban
- 48 Minőségi változás a szakképzésben: új környezet, új tudás, új tanulói igények

- 49 Mi mindenre jó az Europass mobilitási igazolvány?

50 PROJEKTTÜKÖR

- 50 A kulcs az állandó megújulás
- 52 A külföldi tapasztalatszerzés után még komolyabban veszik a szakmájukat. Hat országban jártak a Krúdy oktatói és tanulói
- 54 „A lelki egészségvédelem a kulcs a zökkenőmentes mindennapokhoz” A Kertvárosi Óvodában az álmokat váltják valóra
- 56 Profi üzleti mentorok menthetik meg a kis- és középvállalkozásokat
- 58 A kommunikációs csatornák megtisztítása. Szektorközi képzések, hogy „mindenre képesek legyünk”
- 60 RészreVétel – A fiatalok közösségben gondolkodnak!
- 62 Generációk összefogása egy érzékenyebb társadalomért
- 64 A társadalomba való visszailleszkedés segítése – nemzetközi összefogásban

- 66 Sorsdöntő kérdések megoldásához bárki hozzájárulhat

68 PÁLYÁZATI TIPPEK

- 68 Felnőtt tanulás – Az Erasmus+ definíció szerint
- 69 Miért érdemes pályázni?
- 71 Youthpass: Mennyit ér a papír?

72 VENDÉGOLDAL

- 72 Mit jelentenek nekünk a tanárok?
- 73 Az Európai Unió irodalmi díja: Új magyar díjazottak örülhetnek 2019-ben

74 KÉPZÉSI AJÁNLÓ

- 74 Üdvölet a tanulás jövőjében! Digitális pedagógia témájú nyílt online kurzus

KEDVES OLVASÓ!

Az oktatás és képzés megújításának lehetőségét sokan látják az **élményalapú tanulás** erősítésében. A Pályázati Pavilon mostani számának fókusz témájaként azt járjuk körbe, hogy a tanulás különböző formáiban és szintjein hogy segítheti elő az élményalapú tanulás a **tanulók szemléletformálását**, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok **integrálódását**, az **iskolai lemorzsolódás csökkentését**, az olvasási készségeket és a kreatív szöveg írást vagy akár a Kodály-módszer 21. századi alkalmazását. A **nemzetközi együttműködési projektek** egyrészt olyan fejlesztési környezetet biztosítanak, amely lehetővé teszi újszerű megoldások kialakítását, tesztelését és elterjesztését, másrészt a külföldi részképzések, szakmai gyakorlatok vagy a tanártovábbképzések révén vagy akár a partnerségi projektek partnertalálkozóin és tapasztalatcseréin közvetlenül is egyedi, a tanulási célokat rendkívül hatékonyan szolgáló tevékenységeket támogatnak: kooperatív tanulást, személyes részvételt, közvetlen tapasztalatszerzést.

Ezúttal is nagy hangsúlyt kap a felsőoktatás nemzetköziesítése. Külön cikket szenteltünk a hallgatói mobilitás két kulcskérdésének: a **külföldön szerzett kreditek elismerése** terén sajnos Magyarország az európai rangsorok végén kullog, érdemes tehát megismerni a jó hazai gyakorlatokat. A folyamatosan bővülő pályázati keretek ellenére a **hallgatók mobilitási hajlandósága** évek óta stagnál, bemutatjuk, hogy az oktatók, illetve a család mit tehetnek a helyzet javítása érdekében. A Stipendium Hungaricum program imponánsan növekszik, mutatunk azonban arra két különböző példát, hogy a nemzetközi együttműködések kiszélesítésére ezen a programon kívül is van lehetőség keleten és nyugaton egyaránt. A nemzetköziesítésben rejülő lehetőségek még intenzívebb kihasználásához egyrészt központi támogatásra van szükség, akár a hazai felsőoktatási intézmények nemzetközi láthatóságának erősítése, akár a munkatársak szakmai képzése terén, másrészt az intézmények elkötelezettségére és stratégiai gondolkodásmódjára.

Május 1-jén volt tizenöt éve, hogy **Magyarország** kilenc másik európai országgal együtt **az Európai Unió tagja lett**. Ez az Európai Unió bővülésének történetében a legnagyobb volumenű változás – az oktatás és képzés területén azonban ez inkább az integrációs folyamat kiteljesítése és nem a kezdete, hiszen addigra az iskolák, a szakképző intézmények és az egyetemek már közel

egy évtizede megkapták a lehetőséget az európai uniós együttműködésekben való részvételre. A hétévente valamelyest átalakuló együttműködési programok költségvetése folyamatosan nőtt, a tanulók, hallgatók, tanárok és oktatók egyre szélesebb körei kapcsolódhattak be a nemzetközi mobilitási és együttműködési projektekbe, élve az intézményeik gazdagodó nemzetközi kapcsolatrendszerével. Az uniós programok állandó sajátossága maradt a rugalmasság, a pályázók a helyi, intézményi igényeiknek megfelelő – a pályázati felhívások meglehetősen általánosan meghatározott prioritásaihoz kapcsolódó – témákban adhatnak be pályázatot. Ezért a jó projektek az adott intézmények sajátos problémáira és kihívásaira reflektálnak, elősegítve a tanítás és a tanulás hatékonyabbá tételét, a pedagógiai eszköztár gazdagítását, a tanárok szemléletformálását és a tanulók kompetencia fejlesztését.

Pályázati Pavilonunkban hagyományosan teret adunk a **jó példák bemutatkozásának**, a legkülönbözőbb témákban: óvodai önkéntesség, szektorok közötti kommunikáció, a fiatalok és a döntéshozók párbeszéde, a generációk összefogása, a társadalomba való visszaailleszkedés elősegítése. Ezúttal az idei **nívódíjasok projektjeiből** is meríthetnek ötleteket a leendő pályázók, akik számára rövid pályázati tanácsokkal is szolgálunk.

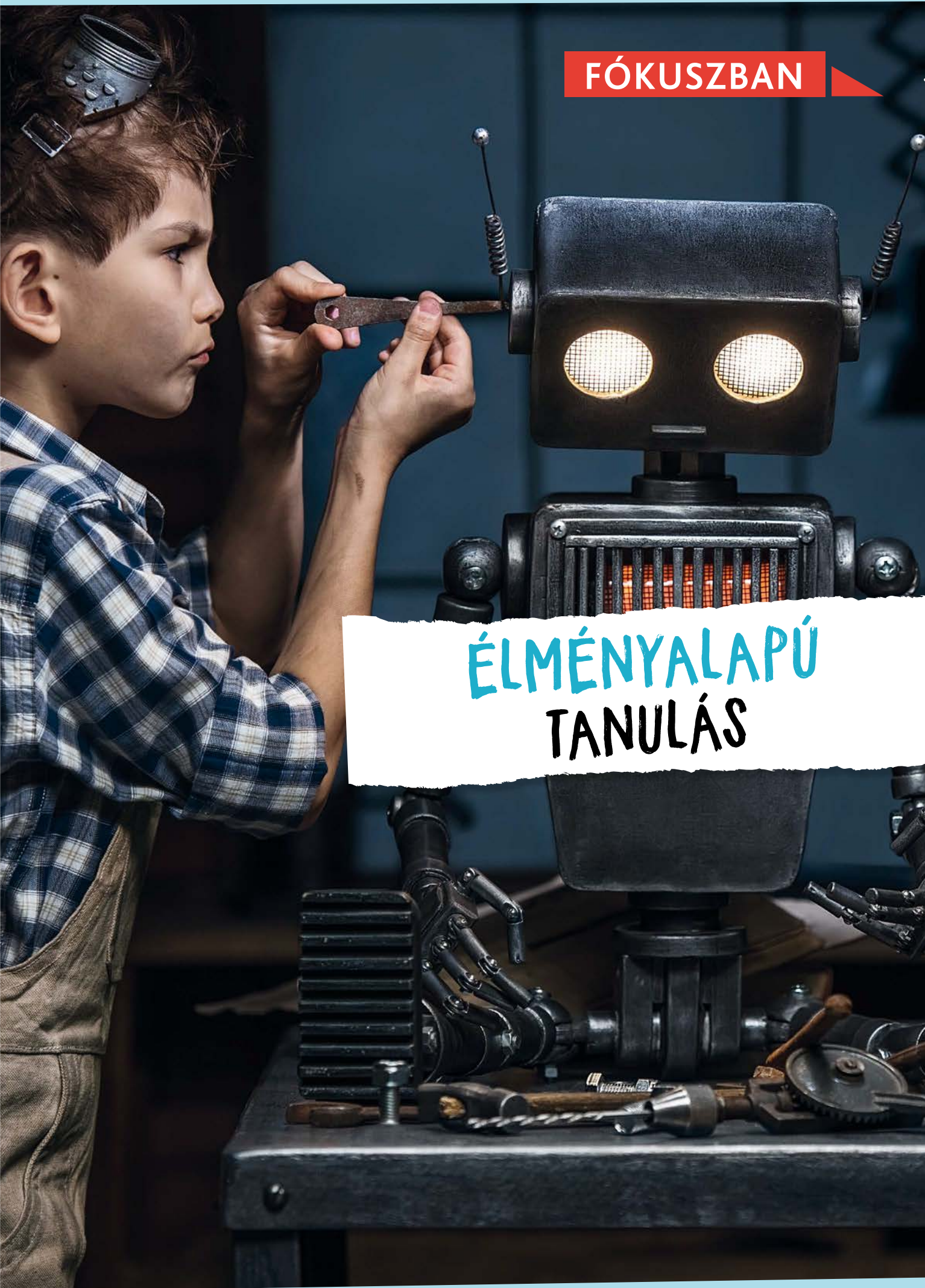
Reméljük, hogy mind a projektbemutatók, mind a pályázati tippek meggyőzően mutatják meg a területtel esetleg csak most ismerkedő olvasóknak, hogy a nemzetközi együttműködési pályázatok megtervezése és megvalósítása nem ördögösség, elkészítésükhöz nem profi pályázati írókra, hanem elhivatott pedagógusokra és ifjúsági szakemberekre van szükség. A befektetett munka megéri, hiszen az elnyert támogatás és elsősorban az ezzel együtt járó kibővült kapcsolati háló és megerősödő tudástőke jelentősen hozzájárulhat az oktatási és képzési intézmények elkerülhetetlen megújulásához.

TORDAI PÉTER
igazgató

FÓKUSZBAN

ÉLMÉNYALAPÚ
TANULÁS

A tanulás és tanítás szabadsága

ÉLMÉNYALAPÚ tanulás

Sokféle módon meg lehet magyarázni az élményalapú, más szóval tapasztalati tanulást, de valószínűleg a legegyszerűbb cselekvés általi (*learning by doing*), saját élményű tanulásként meghatározni.

Napjainkban maga a szó (élmény, élményalapú) az életünk legtöbb területén megjelenik, szó sincs arról, hogy kizárólag a tanulás, tanítás, oktatás, nevelés területén találkozunk vele, mint valami szűk réteg számára érthető szakszóval vagy módszertannal. A gazdaság egyik kulcsfogalma, a vásárlók, fogyasztók megnyerésének varázsszava, az érdeklődés és motiváció felkeltésének kulcsszava.

Ugyanez a jelenség figyelhető meg az oktatás, nevelés területén is, ahol a **legégetőbb kérdés a tanuló érdeklődésének, tanulási vágyának, motivációjának felkeltése,** illetve a legmagasabb tanulási teljesítmény eléréséhez való hozzásegítése.

Az élménypedagógia gyökerei *John Dewey* oktatásfilozófus-pedagógus munkásságáig nyúlnak vissza. Dewey úgy vélte, hogy mindenfajta tanítás-tanulási folyamat középpontjában a tanuló saját élményének kell állnia. Ezen nézetei nagy hatással voltak többek között *Kurt Hahn* német pedagógusra, illetve *Carl Rogers* (személyközpontú iskola) vagy *Csikszentmihályi Mihály* (*flow* elmélet) pszichológusokra is. Dewey volt az első, aki a projekt-módszer alkalmazásával a gyerek közvetlen tapasztalatát a megismerés fő forrásának, lehetséges kiindulópontjának tekintette.

A felsorolásból is érzékelhető, hogy milyen szerteágazó területeken jelenik meg az élményalapú megközelítés. Az oktatás mindenkor célja valamilyen tudás átadása és a tudás belsővé válásának támogatása. A hagyományos oktatás vagy a modern módszerek hasonlóképpen gondolkodnak az oktatás céljáról. A különbség talán abban a legnyilvánvalóbb, hogy az élményalapú tanulásra építő módszerek a közvetlen tapasztalat hatékony tanító erejét aknázzák ki, és a szubjektív megélés feldolgozásá-

A MEKI (*Measuring is Key to Improvement – Interventions that Work in Dealing with Youth Aggression*) **projektről bővebben olvashatnak a meki.nobadkid.org honlapon.**

MONDD EL ÉS ELFELEJTEM;
MUTASD MEG ÉS MEGJEGYZEM;
ENGEDD, HOGY CSINÁLJAM
ÉS MEGÉRTEM.

Konfuciusz

val teszik az élményeket, a tanulást maradandóvá. Mondhatjuk úgy is, hogy sokkal jobban építenek az agy egyik működési jellemzőjére, miszerint az emlékek megőrzése hatékonyabb, ha az emlékek pozitív érzések kapcsolódnak. Amikor a tanulási folyamat új ismeretei össze tudnak kapcsolódni egy megfelelő élménnyel, az nagyban segíti a tudás elmélyülését és későbbi felidézését.

A fentiek alapján nem járnak rossz úton, ha eszükbe jutnak az interkulturális nevelés, tanítási dráma, kooperatív tanulás, projekt-módszer, felfedezéssel tanulás, STEM, művészeti nevelés, médiapedagógia módszerei, vagy akár a „szórakoztatva tanítás” (*edutainment*) és játékosítás (*gamification*) fogalmak mint az élményalapú tanulás és tanítás valamilyen formái.

Az Erasmus+ projektek területén szerzett tapasztalataink alapján elmondhatjuk azt is, hogy az élményalapú tanulás a felnőttek, szakemberek csoportjaiban is hasonlóképpen teszi eredményessé a több országból érkező szakemberek tanulását és együttműködését. A *Pressley Ridge Alapítvány*, a Leuven-i Egyetem és a Jeudgweis holland szervezet együttműködésében megvalósult **élményalapú projekt** zárását követően a partnerek elsősorban az együttműködési folyamat rendszeres értékelését és a tapasztalatok beépítését jelölték meg a siker kulcsának.

Fontos tudni, hogy az élményalapú tanulás hatékonysága a szakemberek esetében tovább növelhető akkor, ha ún. gyerek-részvételi (*children's participation*, *Roger A. Hart*) komponenssel gazdagítjuk a programot. A gyerekrészvételi programok során lehetővé tesszük, hogy a tanulási folyamatban részt vevő szakemberek találkozzanak és együtt dolgozzanak a projekt célcsoportját alkotó, a saját életüket érintő témákban szakértő gyerekekkel és fiatalokkal. •

RÓZSA MÓNIKA

pszichológus, élménypedagógiai tréner
Pressley Ridge Magyarország Alapítvány

A következő oldalakon az Erasmus+ programban megvalósított nemzetközi együttműködések közül mutatunk be néhány jó példát különböző oktatási szektorokból.

GAMIFIKÁCIÓ

a szemléletformálás trójai falova

Mire gondolunk, ha azt látjuk, hogy egy csapat fiatal ül egy asztal körül, amin egy tábla van kiterítve, rajta bábuk, kártyák és különféle akadályok? Hogy játszanak. Ők is így gondolják. Pedig a látszat csal: ugyanis tanulnak. Csak sokkal szórakoztatóbb formában, mint megszokták.

Gamification vagy gamifikáció: játszva tanulás, tanulva játszás, a tudásszerzés lehető legkönnyedebb, leginkább örömteli formája, amit egyre több szervezet ismer meg és használ tudatosan a fejlesztés eszközeként. Számos területen jól jön, de igazán azoknak ideális, akik gyerekeknek, tinédzsereknek szeretnének elérni változást olyan témában, ami elméleti jellegű, kicsit nehezen megfogható. Ezúttal két, az Erasmus+ program által támogatott projektet mutatunk be, ahol megértették, milyen nagy lehetőség rejtőzik a játék eszközeiben, és milyen változatosan használható. Akár befogadásról és társadalomépítésről van szó – mint a *Tudatos Ifjúságért Alapítvány programjában* –, akár speciális társadalmi csoportok iránti érzékenyítésről – mint az *Autonómia Alapítvány* projektjében –, a játék ereje működik: segít átvinni az üzenetet.

AMIKOR MAGA A JÁTÉKFEJLESZTÉS IS JÁTÉK

Negyedik éve működik az ifjúságügyi szakembereket tömörítő Tudatos Ifjúságért Alapítvány azzal a céllal, hogy olyan támogató közeget adjon fiataloknak, ahol tökéletesíteni tudják a készségeiket és megvalósíthatják az elképzeléseiket. Hagyományos közösségfejlesztő programok és képzések mellett mindig is használták a játék eszközeit, sőt, olykor a fejlesztésbe is bevonták a gyerekeket. „A tapasztalat általi tanulás mindig sikeresebb” – magyarázza Szalai Zita projektmenedzser. „Amiben a fiatalok aktívan részt tudnak venni, az iránt mindig sokkal lelkesebbek. Ez afféle rejtett tanulási folyamat: ők nem feltétlen a tanulási célt látják maguk előtt, inkább a játék céljait, de a nyereség kettős.”

Kezdetben a gyerekek spontán módon kezdtek el ötletelni játék közben, például akadályversenyen maguk találták ki az állomásokat és a szabályokat. Zitaék ezért gondolták úgy, hogy a 2018 februárjában indult, jelenleg is zajló, *Play/N'clusive* projektet is „játékosítják”. Versenyt hirdettek, amelyre egyénileg és csoportban is lehetett jelentkezni, meghozta több országból: magyar, török és spanyol fiatalokat is megmozgatott a gondolat. Országoként tízen-tizenötön jelentkeztek. A célja mindenkinek ugyanaz volt: kifejleszteni a győztes játékot, azt, amit a zsűri kiválaszt arra, hogy profi formában is legyártassa. A megkötés csak

annyi volt, hogy a végeredmény valamiképp a társadalmi befogadásra hívja fel a figyelmet.

Ez nem is olyan nehéz, hiszen egy játék a maga szereplőivel, mechanizmusával és szabályrendszerével tulajdonképpen leképez társadalmi folyamatokat. „A jó játék nemcsak szórakoztató, de hasznos is. Nemcsak attitűdökben formál, de konkrét kompetenciákat is fejleszt. Például a videójátékokban megtanult stratégiai gondolkodást a fiatalok az élet más területein is hasznosíthatják” – mondja Szalai Zita.

A húsz hónapos stratégiai partnerség első lépésében az országok projektfelelősei ifjúsági koordinátort választottak, akik játékfejlesztéssel kapcsolatos képzést kaptak. „Kidolgoztunk nekik egy segítő kiadványt, és egy éves naptárt ajánlott folyamatokkal azért, hogy együtt tudjanak haladni. Két magyarországi találkozóra is sor került, majd a versenyzők online platformon is összekapcsolódhattak, ahol folyamatosan tapasztalatot cserélhetnek. Április elején tartottunk egy képzést, ahol a résztvevők átadhatták tudásukat a csapat többi tagjának.”

Mostanra minden csapatnak megvan a konkrét elképzelése. Van, aki robotot épít, más a diszkriminatív zombik legyőzését adta meg célként, és van, aki menekült-útvonalat feldolgozó kalandjátékkal vagy erdei akadályversenyyel készül. A résztvevők minden országban rendeznek klubfoglalkozásokat, amiken keresztül még több fiatal érkezik el – tulajdonképp ők az első tesztelői a játékoknak.

Augusztusban, egy törökországi nemzetközi találkozón a szakmai zsűri a fiatalokkal közösen dönti majd el, melyik a három legjobb játék, de a többi is elérhető lesz online formában. A végeredményt országonként is bemutatják majd a civil és az oktatási szektor előtt.

„Azt reméljük, azáltal, hogy a fiatalok lehetőséget kapnak a saját ötleteik megvalósítására, fejlődik bennük a vállalkozókedv és az aktív társadalomtudatosság, az oktatási intézmények pedig minél több területen alkalmazzák majd a játékot mint nevelési, fejlesztő eszközt úgy, hogy a diákokat is bevonják” – mondja a projektmenedzser. —

▶ ÉRZÉKENYÍTÉS MÁSKÉPPEN

Gyerekkorunkban a házibulikon nagyon népszerű volt az úgynevezett nyomozós játék, ami körülbelül arról szólt, hogy egy fiktív bűncselekményt a nyomozónak kinevezett játékos igyekezett felderíteni. Akkor még nem gondoltuk, hogy ez a játék nemcsak jó, de komoly dolgokra is használható.

A civil társadalom megerősítésével, kirekesztett csoportok támogatásával, roma integrációval foglalkozó *Autonómia Alapítvány* azonban felismerte ezt, és erre építette *Gamification 4 Inclusion & Active Citizenship* projektjét ciprusi, bolgár, cseh és magyar partnerek bevonásával. „Amit kitaláltunk, az lényegében egy érzékenyítő nyomozójáték, amit fiatalokkal foglalkozó szervezetek tudnak használni” – mondja *Illés Márton* projektgazda. Vagyis van büntény, van elkövető, vannak tanúk és adott egy nyomozó, de van egy csavar a történetben.

„Ilyen kombinációban világszerte ez az első próbálkozás” – mondja büszkén *Illés Márton*. „Korábban több hazai szervezettel csináltunk egy pilotprogramot, és annak sikerét látva szerettünk volna másokat is bevonni, továbbvinni ezt az ötletet, amelynek lényege az indirekt személyiségformálás.”

A detektív csak úgy tud információkat szerezni és előrejutni, ha sorra elfogadja és komolyan veszi azokat a szereplőket, akik valamilyen sérülékeny társadalmi csoport tagjai: roma, meleg, hajléktalan, illetve látássérült emberek. A résztvevők saját bőrükön tapasztalják meg a kirekesztés, az autoriter működés veszélyeit, és fedezik fel a demokratikus együttműködés és felelősségvállalás előnyeit. A „másokról” szerzett személyes benyomások alakítanak a játékosok ismeretein és attitűdjükön. „Ez így sokkal hatékonyabb, mint egy hagyományos információs program. Egy izgalmas, értékmentes játékba csomagolva megy át az üzenetünk. Úgy is mondhatnám, ez a szemléletformálás trójai falova” – mondja a projektvezető.

Minden csapat kialakítja a maga „nyomozós” játékát, saját szabályrendszerrel. A szervezők ügyeltek arra, hogy minden országban legyenek a játékosok között sérülékeny csoportok képviselői is. *Illés Márton* szerint fontos, hogy a résztvevők beleéljék magukat a játék valóságába. „Mint mondjuk egy szabadulósobában – a játék szót pedig nem is mondjuk ki.”

Az elkészült játékokat tavasszal minden országban diákcsoportokkal tesztelik, majd ősszel, egy prágai konferencián mutatják be a végeredményt. „A felhasználási lehetőségek korlátlanok” – fogalmaz *Illés Márton*, a játékleírásokat ugyanis közzéteszik, hiszen az a cél, hogy minél több európai fiatalhoz eljusson a módszer: az igazán élményalapú tanulás. ■

autonomia.hu/hu/programok/szemleletformalo-nyomozojatekok

KEMPF ZITA
újságíró

A gyerekek igenis motiválhatók az OLVASÁSRA!

A *Reading in English for Amusement and Dialogue in Europe (READ)* elnevezésű Erasmus+ projekt a 14-17 évesek élményalapú tanulását állította a középpontba. Azonban ahogy ez általában lenni szokott, a programnak az eredeti célok teljesülésénél végül sokkal több hozadéka lett. A Százhalombattai Arany János Általános Iskola és Gimnázium projektjéről Szabóné Jassó Ágnes koordinátorral beszélgettünk.

A projekt célja az élményalapú tanulás kapcsolatos tapasztalatcsere, ezen belül is az olvasás, a kreatív írás fejlesztése volt. Hogyan valósították meg ezeket a célkitűzéseket?

Ez a program egy hároméves együttműködés keretében zajlott, hat ország részvételével. Az első évben az olvasáson volt a fő hangsúly. Ebben az jelentette a kihívást, hogy hogyan dolgozzunk fel egy-egy szöveget úgy, hogy a hagyományosnak számító feleletválasztós tesztek, illetve az igaz-hamis mondatok helyett meglepjük valamivel a gyerekeket. Végül azt találtuk ki, hogy a szövegek elolvasása és értelmezése után szülessenek naplóbejegyzések, interjúk, újságcikkek, illetve a feldolgozás alapja legyen egy társasjáték és egy kvíz. Mindennek azért is volt nagy jelentősége, mert így a gyerekek verbális kommunikációs képességei is fejlődhetnek.

Milyen feladatok születtek az íráskészség fejlesztésére?

A kreatív írás a második év fókuszja volt. A gyerekek készítettek többek között egy irodalmi magazint, amelynek minden számát az épp soron következő nemzet diákjai írták. Tartottunk egy kreatív írás versenyt is, ennek a végén a diákok szavazhattak a legjobb novellára. Az utolsó évben ezt minden ország színpadra állította, így tudtuk behozni a drámapedagógia módszereit is az idegennyelv-tanításba.

A drámapedagógia is kiváló eszköze lehet a nyelvtanításnak.

Egyetértek. A kollégákkal rengeteg játékot gyűjtöttünk, köztük például szituációs játékokat, amik kiválóak voltak csapatépítésre, bizalomépítésre, illetve önismeret-fejlesztésre.

Azt mondják, a Harry Potter elsöprő sikere ellenére a mai gyerekek nagyon keveset olvasnak. Hasonló a helyzet az írással. Nyelvtanárként nem tartott a projekt kihívásaitól?

Kicsit tartottam, de épp ez a tendencia volt az egyik oka annak, hogy az olvasást és az írást helyeztük a középpontba. Voltak olyan diákok, akik eleinte vonakodtak attól, hogy részt vegyenek a projektben, de amikor elmondtuk, hogy mennyi színes feladat fog kapcsolódni a szövegekhez, szinte mindenki meggondolta magát. A gyerekek igenis motiválhatók az olvasásra! Az is nagyon inspiráló lehetett számunkra, hogy a projekt során végig mindannyian a digitális eszközök széles tárházát használtuk.

Gondolom, az ötletek a kreatív feladatokra a külföldi kollégákkal történő szoros együttműködésből születtek.

Így van. A projekt egyik alappillére a tanároknak szóló továbbképzések, előadások és tapasztalatcserek jelentették, ezeken rengeteg ötlet és konkrét óravázlat született.

Mik voltak a közös pontok a többi résztvevővel?

A lelkesedésünk mindenképp, illetve a nyitottságunk egymás tapasztalatai iránt. Ezekről függetlenül minden nemzet más módon járult hozzá a projekt sikeréhez. Az olaszok például az élen járnak az IKT eszközök használatában, a litvánoknak kiváló drámaklubjaik vannak. A drámapedagógiában nekünk, magyaroknak is sok átadható tapasztalatunk van. A spanyoloktól azt volt érdekes hallani, hogy hogyan vonják be a történetmesélésbe az iskolához kívülről kapcsolódó felnőtteket. Bőven volt tehát mit tanulnunk egymástól.

A szövegértés fejlesztése minden egyes tantárgyat érinti. Sikerült megvalósítaniuk a tantárgyközi együttműködést más kollégákkal?

Nyugodtan mondhatom, hogy igen. Először az irodalom szakosokkal alakult ki szorosabb együttműködés, de a történelem, a művészetek, illetve a természettudományokat tanító tanárok munkájára is nagy szükség volt. Például a projekt során készült újságcikkek tartalmának sokszínűsége, illetve a magazin dizájnya miatt.

Egy gyakorló tanár mindig díjazza az új ötleteket, mégis mi volt ön számára a projekt leghasznosabb eleme?

Egyrészt a partnerekkel végzett páros tanítások, másrészt a kreatív írásfeladatok, amelyek során nagyon sok új gyakorlatot és módszert ismerhettem meg. Emellett nagyon sokat tanultunk arról, hogy hogyan kell egy nemzetközi projektet koordinálni, mert ez volt az első alkalom, hogy az iskolánk nemzetközi koordinátori szerepet töltött be.

Hány diákot mozgatott meg a projekt?

Lényegesen többet, mint ahányan az elején jelentkeztek. Számos ötletet ugyanis kiterjesztettünk az egész iskolára, ilyen volt az Európa nap, illetve a fordítási verseny.

Az új ötletek és új szakmai kapcsolatok általában új inspirációkat is jelentenek. Körvonalazódik esetleg már a folytatása a READ-nek?

Igen. Szeptemberben kezdődött a *Chance* projekt, amely a korábbi partnerek közül az olasz és a horvát csapattal közös kezdeményezésünk. Ennek a középpontjában a kulturális örökség áll, illetve az érveléstechnika, tágabb értelemben a szóbeliség fejlesztése idegen nyelven. Ez például egyértelműen a READ-ből nőtt ki magától. •

readineurope.weebly.com

BAKÓCZY SZILVIA
újságíró

Van egy küsszék, **HÁROMLÁBÚ...**

A három láb egyike a szülő, a másik az iskola, a harmadik pedig a társadalom. Bármelyik is esik ki a rendszerből vagy kezd el billegni, akkor a gyermek mögötti háttérrendszer, támaszték felborul, a gyermek pedig előbb vagy utóbb lemorzsolódik az iskolából.

Az Evangélikus Pedagógiai-szakmai Szolgáltató és Továbbképző Intézet koordinálásában megvalósuló 3 éves Erasmus+ projekt a hátrányos helyzetű gyerekek integrációját tűzte ki célul a pedagógusok fejlesztésén keresztül. Az együttműködés célja, hogy hozzájáruljon a részt vevő bázisiskolák tanárai, illetve a tanulók családjai között kialakuló támogató kapcsolat létrejöttéhez – hiszen a **gyerekek fejlesztése a családok, szülők támogatása nélkül nem valósulhat meg**. A közreműködő pedagógusokat saját élményű gyakorlatokon vezették végig a projekt során megvalósult képzéseken, ahol a környezetükben lévő társadalmi valóságra, az egyén helyére, lehetőségeire, a hátrányos helyzetre, annak okaira reflektáltak, illetve önismereti feladatokat oldottak meg. A gyakorlatok és az azt követő, trénernek által vezetett reflexiós körök komoly, őszinte, bizalommal teli beszélgetéseket, szakmai támogató háttérrel eredményeztek.

Ez a projekt megmutatja, miképp lehet egy ilyen közös tanulási utat felépíteni a pedagógusokkal, és hogy milyen facilitátori hozzáállással lehet ezt eredményesen kísélni. *Dr. Tratnyek Magdolna*, az Evangélikus Pedagógiai-szakmai Szolgáltató és Továbbképző Intézet munkatársa, a lassan lezáruló projekt szakmai vezetőjeként mesélt arról, hogy milyen módon kapott helyet az élménypedagógia a szülők, tanárok és gyerekek közti kapcsolatépítésben.

Mi hívta életre ezeket a típusú képzéseket?

Abban hiszünk, hogy a pedagógusok egymástól tudnak a legtöbbet tanulni, ezért a továbbképzéseken eredményesebbek azok a megoldások, amikor műhelymunka keretében valósul meg a tudás, a tapasztalatok megosztása. **Fontosnak tartottuk, hogy**

a résztvevők kapjanak valami olyat, amit hazatérve alkalmazni tudnak a saját területükön. Volt egy komoly gyakorlati muníciónk a nyírteleki Kedvesház pedagógusai részéről, amelyet behoztunk a projektbe, ezt egészítette ki a saját tudásunk, hiszen nekünk is gyakorló pedagógusi, tréneri háttérünk van. Ezekből építettük fel a foglalkozások kereteit, magát a tartalmat pedig a résztvevők, így a romániai Kászonalitz, a szlovákiai Tornalja, valamint egy miskolci iskola pedagógusai tették bele, akik nap mint nap hátrányos helyzetű gyerekekkel dolgoznak. Olyan gyakorlatokra kell gondolni, amelyeken keresztül önmagukra és egymásra reflektálhattak a pedagógusok, hasonlóságokról és különbözőségekről gondolkodhattak el. A Kedvesház-pedagógiából hoztuk be például a KETHANO-szabályok létrehozását, ami lényegében a közös szabályok megalkotását jelenti.

KETHANO-SZABÁLYOK

A közösségépítésben, illetve a társas kompetenciák, a kommunikáció, valamint az együttműködési készségek kialakításában és fejlesztésében használatos módszer, aminek hosszú távú hatásai és eredményei a tanulás-tanítás folyamatában és a szülővel való kapcsolattartásban jól felismerhetők. Hét fősabályt foglal magába: figyelmes hallgatás, becsüld meg, kölcsönös tisztelet, bizalom elve, ne értékelj le, én-üzenet, passzolás joga. A gyakorlatban ezek műveletesítése történik. Leegyszerűsítve arról van szó, hogy az aktuális probléma kezeléseként a pedagógus leül a gyerekekkel és/vagy a szülővel, és megbeszéli a helyzetet. A végén közösen hoznak egy megállapodást, ami mindenki számára elfogadható és betartható.

Milyen probléma megoldására keresték a válaszokat a partnerségben?

Azt kerestük és keressük, hogyan találhatunk utat, hogyan építhetünk hidat a családok felé, különös tekintettel a hátrányban élőkre. Hajlamosak vagyunk pedagógusként arra panaszkodni, hogy a szülők nem érdeklődnek, nem jönnek el az iskolába. De vajon mi, pedagógusok érdeklődünk-e, mi elmegyünk-e a családokhoz, teszünk-e eleget azért, hogy bizalommal forduljanak felénk? Úgy éreztük, hogy manapság ez a szál, a család és iskola, a szülő-pedagógus kapcsolata, annak támogatása háttérbe szorult, pedig e nélkül nem lehet eredményes a gyerekekkel való foglalkozás sem.

A projekt alapvetően a Kedvesház módszertani tudására épít, abból inspirálódik. Melyek ennek a pedagógiának a főbb elemei? Mit érdemes róluk tudni?

A Kedvesház egy ún. hetes otthon kollégium Nyírtelken, ami hátrányos helyzetű gyerekeknek nyújt szociális biztonságot, mentálhigiénés törődést, tanulási feltételeket iskolaidőben. „Második otthon” azoknak a roma és nem roma tanulóknak, akiknek a szülei, élethelyzetüknél fogva, nem tudják biztosítani az iskolai sikerességhez, a továbbtanuláshoz szükséges feltételeket. A program módszertana a Kedvesház-pedagógia, amit ma már oktatási-nevelési módszerként ismernek a szakemberek a közoktatásban is. Ennek lényegi ismérvei a kultúraazonos megközelítés, a családi szocializációs értékek, a „hozott tudásra” épülő pedagógiai gyakorlat, az egyénre szabottság, a közösségépítés és együtt-tanulás, valamint a „hídépítés a család felé” módszertan. Fontos jellemzője, hogy a gyakorlatból alakult ki, és kifejlesztése szorosan összefonódik a 26 éve működő Kedvesház Kollégiummal, amelynek létrehozása Lázár Péter nevéhez kötődik. Ő és Bordács Margit tartották a képzéseket. Személyiségük, hiteles történetük, gyakorlatias megközelítésük nagyban hozzájárult a sikerhez.

A pedagógusok kezét nem engedték el a továbbképzés után sem, hanem személyre szabott mentori segítséget kaptak, miután visszatértek a hétköznapi életbe, a saját iskoláikba. Hogyan képzelték ezt el?

Már a projekt tervezésekor fontosnak tartottuk, hogy a képzések hasznosulását, beépülését támogató rendszerrel is segítsük a kollégákat. A mentorálási folyamat legfontosabb célja az volt, hogy járuljon hozzá a tanfolyamokon megismert módszerek saját pedagógiai gyakorlatban történő alkalmazásához. Minden bázisintézményben mentori napokat tartottunk, amikor két mentor látogatta meg az érintett intézményt. Ezek nem ellenőrzések voltak, hanem támogató jellegű találkozások, beszélgetések. A mentorok konstruktív visszajelzésekkel bátorították a pedagógusokat, és részt vettek a gyerekekkel, családokkal való közös foglalkozásokon is.

A projektben létrehoztak egy újszerű tartalmi-módszertani kézikönyvet a köznevelésben dolgozók számára. A kötet, valamint a projekttel kapcsolatos információk magyar nyelven az Evangélikus Pedagógiai Intézet honlapján

epszti.hu/epszti-fooldal/kiadvanyok/utak/utak-es-hidak,

valamint románul és szlovákul a partnerek honlapján érhető el (www.rmpsz.ro, www.ternipe.sk).

Mennyire nyitottak a pedagógusok arra, hogy reflektáljanak a saját tapasztalataikra? Miként lehet elősegíteni, hogy tanulási folyamatnak lássák a munkájukat, amelynek része az önreflexió is?

Első a bizalom. A kapcsolatfelvétel és a képzés során is a bizalomteljes légkör kialakítására és fenntartására kell törekedni. Ehhez elengedhetetlen a partneri viszony kialakítása. Segít a reflektív megközelítés érvényesítésében az is, ha támaszkodunk a már meglévő, előzetes tudásra, segítjük annak előhívását. Csökkenti az ellenállást és erősíti a motivációt, ha valós problémákra keresünk működő megoldásokat. Ezért éltünk a projektben a megoldásközpontú megközelítéssel. Elsősorban nem arra koncentráltunk, hogy mi és miért nem működik, hanem sokkal inkább arra, hogy mit tehetünk azért, hogy működjön. Amikor a pedagógusok olyan módszereket ismernek meg, amelyek valóban hatékonyak, és ezáltal könnyebbé és eredményesebbé válik a munkájuk, akkor az további tanulásra ösztönzi őket. •

ASHLOCK-KÉTHELYI ESZTER
Tempus Közalapítvány, Erasmus+ Programiroda

Játék a tanulás – MINDENKINEK

– Akinek szívügye a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés kérdése és érdekli, hogyan működhet az élménypedagógia a gyakorlatban, annak érdemes a nyírségi Kállósejében elidőzni egy kicsit. A *Kállósejéni Diákokért és Ifjakért Egyesület* megálmódójával, mostani vezetőjével, *Egri Józsefné Icával* beszélgettünk játékos tanulásról, projektekről, küldetésről.

– *Az egyesület épülete már sulikezdés előtt és iskola után, valamint szombaton is nyitva áll a gyerekek előtt. Társasozhatnak, robotokat építhetnek, legóznak. Milyen célkitűzés áll mindennek a háttérében?*

Egyesületünk szülői kezdeményezésre jött létre 2013-ban az a céllal, hogy a településen olyan játékos „tanulási” lehetőségeket kínáljunk a gyermekeknek és fiataloknak az iskola falain kívül is, ahol jól érzik magukat és a képességeik szinte észrevétlenül fejlődnek. Alapelvünk, hogy minden gyermek fejleszhető, csak meg kell találni a hozzá vezető utat. Ebben a táblajáték nagy segítségünkre van, több mint 2000 féle társas, logikai és táblajátékunk van, amiben az óvodástól az egyetemistáig, sőt mára már a szülőkig mindenki megtalálja saját kedvencét. Célunk az egyenlő hozzáférés biztosítása minden gyermek és fiatal számára. Foglalkozásaink teljesen ingyenesek minden résztvevőnek. 2 fő területünk a **robotika** és a **táblajáték**. Mindkét területen sikerült olyan tudásszintig eljuttatni a diákokat, hogy **nemzetközi versenyeken vesznek részt** igen szép eredményekkel.

Mi a sikerek titka?

A játékoság, a sok-sok közös élmény, a nemformális módszerek, a türelem és a végtelen szeretet. Nem érzik kényszernek, motiváltak az új dolgok megismerésére. Ehhez nagymértékben hozzájárul a **diákokkal kialakított szoros érzelmi kötelék** is. Itt biztonságban érzik magukat, és szívesen fordulnak hozzánk, a szülők nem kis meglepetésére. Az év szinte minden napján nyitva tartunk és mostanra Tanoda jelleggel működünk. A nyári szünetben 11 héten át táboroztatunk, tavaly 475 táborozó diánkunk volt. A leghátrányosabb helyzetű gyermekek az egész nyarat velünk töltötték.

– *Folyamatos fejlődések háttérében áll a sok sikeres pályázat is.*

Igen, a nemzetközi projektekből való részvétel mindig is a szívügyem volt. A legegyszerűbb az e-Twinning projekt számunkra, hiszen ott csak virtuális utazást teszünk, de a projekt hozadéka mégis óriási. Erasmus+ KA1 ifjúsági cserék szervezésében is benne vagyunk, törekszünk a változatos témák kidolgozására, hogy minél több diák megtalálja a neki leginkább tetsző témakört. Így volt sport, egészséges életmód, robotika, 21. századi kompetenciák fejlesztése, de foglalkoztunk a zaklatás témájával is. Ez a program azért is különleges számomra, mert a településünkről elkerült és csak ritkábban visszajáró középiskolás és egyetemista diákjainkat vissza tudjuk csalogatni vele. Közülük **többen mentorként visszajárnak hozzánk** és segítik a kisebbek munkáját.

– *Több éve már külföldi pedagógusok is jönnek hozzátok tanártovábbképzésre. Hogy vágtatok ebbe bele?*

Egyik nagy álmom volt, hogy tanártovábbképzést szervezhessünk, hisz az évek során annyi tapasztalatunk gyűlt össze, amit szeretnénk volna másokkal is megosztani. Így aztán belevágtunk, és a táblajátékokkal segített problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, valamint a robotika témakörben nemzetközi kurzust hoztunk létre, amelyet a *School Education Gateway* segítségével osztottunk meg. 2 éve szervezünk ilyen képzéseket pedagógusok számára, és eddig 6 képzési cikluson vagyunk túl. Ezek az alkalmak olyan újabb tapasztalatszerzést tesznek lehetővé számunkra, amiket beépítve a mindennapi munkánkba és az újabb projektekbe, sokkal hatékonyabban tudunk a diákokkal és a partnerekkel együttműködni. A kurzusok ideje alatt nemcsak adunk, de új ötleteket is kapunk a résztvevő kollégáktól, akikkel azóta is szoros kapcsolatot ápolunk.

Az egyesület tevékenységéről a

kdie.weebly.com oldalon olvashatnak.

[www.facebook.com/
kallosemjenidiakok](https://www.facebook.com/kallosemjenidiakok)

Fun Face of Science for Math with Games projekt:
funfaceofscience.webnode.hu

Most zárult le egy játékos természettudomány és matematika fókuszú Erasmus+ köznevelési projekt, amiben koordinátorok voltatok. Milyen módszerekkel dolgoztatok?

Fun Face of Science and Maths with Games volt a projektünk címe, amelyben török, román, bolgár és lengyel partnereinkkel együtt fizikai, kémiai, biológiai és földrajzi kísérleteket gyűjtöttünk, amit a diákok elvégeztek és videóra rögzítettek. A matematikához pedig olyan játékokat kerestünk, illetve alkotunk, amik akár tanítási órába is beépíthetők. A játékok fejlesztik a memóriát, a fejben számolást, javítják a koncentrációs készséget, jó hangulatot teremtenek és a résztvevők szociális kompetenciáira is pozitív hatással vannak. Úgy látjuk, hogy a diákok többsége nem szereti különösebben sem a matematikát, sem a természettudományokat, de a gyakorlatias, játékos, kísérletezős feladatokba nagy lelkesedéssel vetették bele magukat. És épp ez volt a célunk: megszerettetni ezeket a tantárgyakat, és az egyszerű kísérletek segítségével érthetőbbé tenni a folyamatokat számukra. Közben persze ismerkedtünk egymás iskolarendszerével, megnéztük, melyik országban hogyan tanítják ezeket a tudományterületeket. Megismertük egymás hagyományait, sokszínű kulturális örökségét. A diákok többsége első alkalommal járt Törökországban, Bulgáriában. Nagy felfedező kaland volt a számukra. A gyermekek és szülők is megtapasztalhatták, hogy a kistelepülésen élők számára is nyitva áll a világ – minden csodájával. Csak tenni kell érte, hogy elérjük.

Mi számotokra a projekt legnagyobb hozadéka?

Az, hogy kis településünk minden lakója az óvodástól a nyugdíjasig egy kicsit részesévé válik ennek a nemzetközi együttműködésnek. Ha hozzánk látogatnak el a partnerek, akkor mindenki egy emberként veszi ki részét a munkából: lázasan készül a vendégek fogadására, és mindenki igyekszik valamivel hozzájárulni a látogatás sikeréhez, hiszen a település jó hírét viszik majd tovább egész Európában.

Az ötletekből sosem fogytok ki, mik a jövőre vonatkozó terveitek?

Mára óriási partneri hálózattal rendelkezünk, és folyamatosan érkeznek a felkérések jövőbeni együttműködésekre. Ismét szeretnénk stratégiai partnerséget létrehozni a fenntarthatóság és a biztonságos internethasználat témakörében, és a lehető legrészletesebben körbejárni ezt a témát. Továbbra is szeretnénk ifjúsági csereprogramokban részt venni, ahol a fiatalok önszerveződését, társadalmi felelősségvállalását szeretnénk erősíteni. Szeretnénk folytatni a tanártovábbképzéseket, és nemzetközi partnereink segítségével szeretnénk a képzéseinket külföldre is kihozni. Tervezünk olyan projektet is, ahol az oktatás terén dolgozó más intézményeket (önkormányzatot, esetleg döntéshozókat) is be tudunk vonni. Nagy álmom, hogy a településen a szakmát tanuló diákokat is meg tudjuk szólítani, és számukra nemzetközi szakmai gyakorlati lehetőségeket tudjunk kínálni. •

FINTÁNÉ HIDY RÉKA

Tempus Közalapítvány, Erasmus+ Programiroda

Oszd meg és ÉNEKELJ!

Élményalapú tanulás Kodály-módra

Évekkel ezelőtt egy magyar, egy holland és egy skót zenei intézmény elhatározta, hogy megkísérli ötvözni a kodályi elveket a 21. századi zenepedagógiával. Ebből a gondolatból született meg 2016-ban a *Kodály HUB: Sing, Learn, Share* című projekt, amely az Erasmus+ program felsőoktatási stratégiai partnerségek pályázat keretében kapott két és fél éves támogatást. A projekt végéhez közeledve már szépen kirajzolódnak az elmúlt időszak eredményei és a jövő tervei is. Ennek kapcsán beszélgettünk *Furka Beátával*, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem projektmenedzserével.

Nincs még egy olyan pedagógiai módszer a zenében, sőt, talán azon kívül sem, amely annyira ismert lenne Magyarországon, mint Kodályé, hiszen generációk óta valamilyen formában szinte minden gyerek találkozik vele az óvodában vagy az iskolában. Kodály évtizedek óta része a magyar szellemi örökségnek, ugyanakkor adódik a kérdés, hogy mégis miként lesz ebből Erasmus pályázat?

Mindhárom egyetemi partner egyetértett abban, hogy élére kell állni egy olyan kezdeményezésnek, ami jelzi a zenei egyetemek felé, hogy jól képzett tanár és modern tananyag nélkül megoldhatatlan az a sok országban létező probléma, hogy a gyerekek a zenei fogékonyság szempontjából legérzékenyebb korban nem kapnak megfelelő zenei képzést. A közös tanmenet, az új szemléletű módszertani anyagok írása hosszabb ideje foglalkoztatta az egymással régóta munkakapcsolatban lévő konzorciumi tagokat. Emellé kiegészítésként született a digitális tudásközpont ötlete, ahol az egész világ számára elérhetővé tesszük a fejlesztési eredményeket, és bevonjuk a világ kodályi alapon tanító szakembereit. Ezek álltak össze egy jól strukturálható pályázattá, amelyek tökéletesen illeszkedtek az Erasmus+ Stratégiai partnerségek prioritásaihoz is.

Kodály egy izig-vérig európai gondolatot testesített meg: egy szabad, határokat nem ismerő világot épített, ahol a zene mindenkié, mert mindenkit összeköt. Ez a gondolat ma épp úgy érvényes, mint száz évvel ezelőtt. Ugyanakkor a világ, főleg a technológiának köszönhetően, rengeteget változott. Mennyiben kell átalakítani a kodályi módszereket, hogy illeszkedjenek a 21. század megváltozott körülményeihez, igényeihez és a gyerekek érdeklődéséhez?

Kodály módszere nem egy kő táblába vésett tízparancsolat, hanem egy mély megfontolásokon nyugvó filozófia, amelyet mindig az adott körülményekhez lehet és kell is igazítani. Pont az benne a csodálatos, hogy az alapelvei, mivel egyetemesek, változatlanok, és a világ számos pontján, különböző módon adaptálva több évtizede használatosak. A zenei írás-olvasás tanításának elvei sem változtak: csak a megközelítést, a módszertant kell modernizálni. Kodály nagyon sok gyakorlatot írt, és hitt az **élményalapú, játékos formában történő tanítás** sikerességében. Ezt erősítjük a projektben, hiszen az egyik vállalásunk az, hogy több száz zenei anyagot (népdalt, műdalt, zenehallgatási anyagot) különböző szempontok szerint kielemezzünk és kereshetővé teszünk. Az anyagot ellátjuk tanítási ajánlásokkal, valamint a tanítást segítő játék és koreográfia leírásával, esetleg a linkjével. Mindezt feltöltjük a Kodály HUB-ra, erre az új digitális platformra, ahol a világ Kodály-módszer szerint tanító szakemberei csatlakozhatnak a közösséghez, megismerhetik egymás országainak zenéit, és inspirálhatják egymást.

Vannak olyan modern, például digitális eszközök, amelyek jól kiegészítik, támogatják a Kodály-módszer alkalmazását az iskolában?

A Kodály HUB bárhol működhet, ahol van internet, kiveithető okostáblára is, bármilyen eszközön, akár okostelefonon is behívható, a tanár akár a villamoson az iskolába menet is meríthet belőle új ötleteket. Mivel azonnali keresést tesz lehetővé, óra közben is bevethető egy-egy új dal vagy koreográfia megtalálása érdekében, ha az óra dinamikája épp ezt kívánja. Említést érdemel a *Megérint a zene* elnevezésű applikáció is, amelynek fejlesztését a

A budapesti Zeneakadémia, a Skót és a Holland Királyi Zeneakadémia által jegyzett projekt elsődleges célja olyan új, innovatív eszközök kidolgozása volt, amelyek támogatják az általános iskolai énektanárokat abban, hogy élményalapú órákat tarthassanak a gyerekeknek.

2017-es jubileumi Kodály-év apropóján kezdtük. Segítségével idén szeptembertől a diákok tableten az órai munka vagy otthoni gyakorlás során játékos formában sajátíthatják el a zenei írás-olvasás alapjait. A program kiválóan alkalmas óratervezésre, az eredmények értékelésére, archiválására és az egyéni feladatkiosztásra egyaránt. Kibábelfigurája egy jópofa lény, egy Theodor névre hallgató hangyász, aki ormányával ügyesen lavírozik a tablet érintőfelületén és közben a szuszogásából, dörmögéséből szép, tiszta ének lesz.

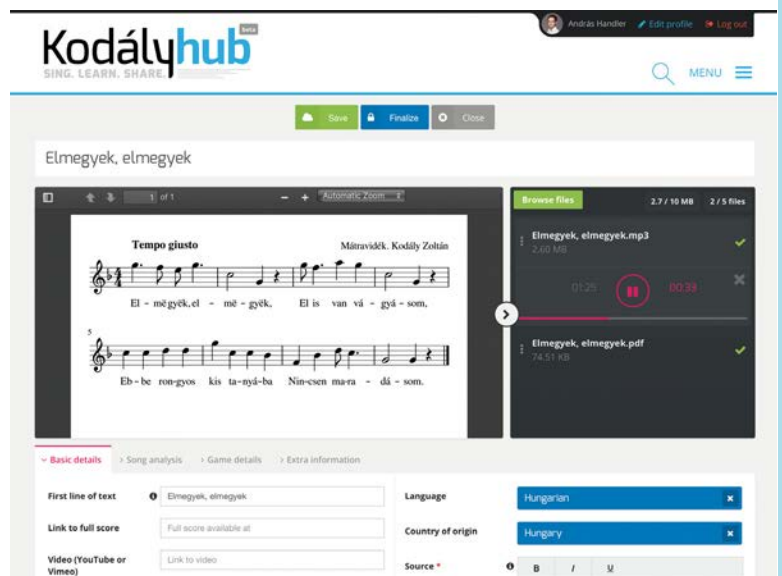
A projekt mely eredményére a legbüszkébbek?

Talán arra a sok pozitív visszajelzésre, amit a projekt népszerűsítését szolgáló multiplikációs események résztvevőitől kaptunk, országoktól függetlenül.

Milyen módon tervezik továbbfejleszteni a projektet és esetleg más intézményekre is kiterjeszteni?

A cél a minél szélesebb felhasználói bázis felépítése: szeretnénk, ha a HUB használata és az általa képviselt szellemiség természetes részévé válna az oktatásnak, a legkisebbektől az egyetemi képzésig. Ezért mindhárom projektországban a HUB-ot az egyetemi képzés mellett a tanártovábbképzési programok részévé tettük, és kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerünkön keresztül minél több szakmai partnerünket szeretnénk megfertőzni az ötlettel. •

Az interjút készítette: CSONKA VIKTÓRIA
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

A Kodály HUB digitális tudásközpont elérhetősége
www.kodalyhub.com

JÁTSZÓTÁRSAM, mondd, akarsz-e lenni? Így nevel az utcaszínház

Hogyan simít el az utcaszínház konfliktusokat? Hogyan küzd sikerrel a társadalmi egyenlőtlenségek ellen? Hogyan segít, hogy felemelhessük a tekintetünket? Erről beszélgettem **Pintér Géza** projektkoordinátorral, aki maga is gyakorló utcaszínész és színházantropológiai kutató. Különböző európai országok társulatában dolgozott már, így megtapasztalta, hogy az utcaszínház milyen különleges lehetőségeket rejt a felnőttoktatás számára is.

Az Erasmus+ program keretében a RIOTE (*Rural Inclusive Outdoor Theatre Education – vidéki inkluzív szabadtéri színházi nevelés*) egyéves projektjében öt európai ország hat független színházi szervezetének alkotói oszthatták meg tapasztalataikat és adhatták át egymásnak kölcsönösen a tudásukat. Az olasz és szlovén partnerek több évtizedes szabadtéri és utcaszínházi rutinnal érkeznek, míg a magyar, román és angol résztvevők saját hazájukban a vidéki – elsősorban a földrajzilag hátrányos helyzetű települések – színházi és kulturális életében játszanak úttörő szerepet.

MIT KERES A KIS HERCEG DUNASZEKCSŐN?

Az utca, a domboldal, a templomudvar és szinte minden színpaddá válhat, és bármi szerepet kaphat az utcaszínházban – amely az úgynevezett részvételi vagy harmadik színházi mozgalom része.

„Itt mindannyian tanulunk egymástól, hiszen képzett színész és műkedvelő együtt alkot, és a néző is bevonódik a játékba, ahol az előadó az érzéseit nemcsak nyelvhez kötötten fejezheti ki, hanem akár az egész testével is. Ezzel egy újabb, nem verbális kommunikációs forma tanítható és tanulható meg, ami nagyszerűen mutatja, hogyan jelenhet meg az utcaszínház pedagógiája a felnőttoktatásban” – mondja **Pintér Géza**. Dunaszekcsőn (amely egyben a projektet koor-

dináló Control Stúdió Egyesületnek is székhelye) egy előadást hoztak létre, szervezők és helyiek együtt. A címe – Kis herceg Lugióban – tulajdonképpen el is árulja, hogyan született, és akár modellezheti is, hogyan ölt formát a részvételi színházban a közösségi alkotás.

„A csatlakozó helybéliek elhozták kedvenc olvasmányaikat – például Antoine de Saint-Exupéry klasszikusát – és személyes történeteiket, emlékeiket szülőfalujukról, így került a kis herceg Baranya észak-keleti csücskébe” – emlékszik vissza a koordinátor. „Lugio pedig Dunaszekcső római kori neve, ugyanis már akkoriban is lakott település volt. A szekcsőiek ismerik, és büszkéek a falu történelmi gyökereire, így lett ez egy helytörténelmi ihletésű színjáték, amelyben a mi kis hercegünk bolygóról bolygóra járva ismeri meg a település krónikáját Marcus Aurelius római császár uralkodásának fellelevenítésétől a II. világháború zsidóüldözésének tragédiáján át a jelen korban a falu elnéptelenedése okozta kihívásokig.”

Dunaszekcső mellett a romániai, 150–200 fős magyar falu, Kide lakói is belekóstolhattak hasonló élménybe. Az ott bemutatott műben még indiai táncok is szerepeltek.

„Amit ott létrehoztunk, azt barternek, azaz cserének hívjuk” – magyarázza **Pintér Géza**. „A velünk táborozó színinövendékek bemutattak a helybélieknek egy előadást,

a kideiek pedig „cserébe” megvendégelték őket, elmesélték saját történeteiket és ízelítőt adtak dalkincsükből is. Ezzel tulajdonképpen két előadás született, és olyan társadalmi esemény jött létre, ahol felcserélődhetek, átjárhatóvá váltak a szerepek, az idegenség érzésének pedig semmi jele nem volt.”

AHOL A RÉGI SEBEK IS BEGYÓGYULHATNAK

Számos esetben bebizonyosodott, hogy az utcaszínház a társadalmilag hátrányos helyzetű területeken nemcsak kultúrateremtő erővel bír, hanem a közösség érzékeny problémáit is felszínre hozhatja, és eszközöket adhat ezek kezelésére. Ha például konfliktus van a társulat tagjai között, az előadás elindíthatja a konszolidáció, a kölcsönös megbocsátás folyamatát.

„Akár színházi tréningeken is megtörténhet ez, ahova mindenki a személyes történetét hozza el, azt osztja meg, és így kimondódhatnak, feltáruhatnak korábbi súrlódások” – mondja a koordinátor.

A részvételi színháznak emellett abban is van szerepe, hogy mérsékelje a kultúra hozzáférhetőségének antidemokratikus elosztását, próbálja tenni annak igazságtalan volta ellen. „Ez a fajta egyenlőtlenség nem csak a magyar viszonyokra jellemző. A RIOTE projekt kínál

További információ a programról:
riote.org, controlstudio.hu

ta tapasztalatcserében közelről megismer-
tük azt az angol modellt, amely negyven
éve küzd az ellen, hogy az előadóművészet
élvezete ne csak a nagyvárosokban élő fel-
ső középosztály tagjainak kiváltsága legyen,
földrajzi és gazdasági okok miatt. Akik nem
jutnak el színházba, azoknak elviszik helybe,
úgy, hogy azt adaptálják is a kistelepülés
adottságaihoz, és ma már sikeresen kötik
össze azokat a helységeket, ahol megho-
nosodott a részvételi színház kultúrája.
Tervünk, hogy ezt Magyarországon is meg-
valósítsuk, de ez már az újabb, éppen folyó
RIOTE 2 projekt feladata."

RECEPTRE FELÍRT GÓLYALÁBAK

„Én a gólyalábazás megtanulását, megta-
nítását ajánlom jó szívvel minden érdeklő-
dőnek” – válaszolja Pintér Géza kérdésemre,
mi az, amit ugyan más konkrét célokért, de
hasonló környezetben működő projektek
résztevői a részvételi színház gyakorlatá-
ból hasznosíthatnának. „Szofisztikáltabb ez
az eszköz, mint elsőre látszik, tréningeken,
előadásokban mi is rendszeresen használ-
juk. Olyan módszer, amely gyorsan elsajá-
títható, sikerélményt hoz, ráadásul fejleszti
a testtudatosságot, így több úton is növeli
az önbizalmat. Lélektani jutalma is jelentős:
olyan, mintha újra tanulnánk járni – erről
felnőttként már nincsenek biztos-tudatos
emlékeink, de a testünknek vannak, ezt éb-
reszthetjük fel.”

Ugyanakkor nem csak a gólyalábazás kamatoz-
tathat mindebből. Kutatások is alátámasztják,
hogy a nyugati ember tekintetét átlagosan a
horizont alatt 30 százalékkal tartja. Ha vi-
szont találkozik egy ilyen utcaszínésszel, rö-
gvest felemeli a tekintetét, s igen, van ennek
egy szimbolikus tartalma: ha csak rövid időre
is, de emelt fővel fogunk járni. •

Az interjút készítette:
SZEKERES P. MÓNIKA
újságíró

Segíthet-e az élménypedagógia a korai iskolaelhagyók számának csökkentésében?

Nemcsak kutatások bizonyítják, hanem saját tapasztalatból is tudjuk, hogy ahol rossz-
szul érezzük magunkat, unatkozunk, esetleg bánatnak minket, ott nem szívesen tölt-
jük az időnket. Így van ezzel sok diák is az iskolában: inkább lenne bárhol másutt, csak
ott nem, ahol nem talál motivációt, ahol rossz jegyeket kap, és talán még piszkálják
is a társai. Tanárként, segítőként nagy kihívás feltárni az okokat és megoldást találni.

„Kanadai kutatók az iskolai lemor-
zsolódás által veszélyeztetett tanu-
lók különböző csoportjait vizsgálták.
Ennek során arra az eredményre
jutottak, hogy a legnagyobb ilyen
veszélyeztetett csoport egyben az,
amely a legkevésbé különbözik a
nem veszélyeztetett diákoktól a töb-
bi csoporthoz képest. Ezek a tanu-
lók nem kifejezetten rossz tanulók,
nem is kifejezetten rosszul viselkedő
vagy problémás gyerekek. Legfonto-
sabb jellemzőjük, hogy alacsony a
motivációjuk és érdektelenek az is-
kolával szemben... hogyan kelthető
fel ezen fiatalok érdeklődése?”

Az órákon unatkozó, alacsony motiváltságú
diákokról szóló szövegrészlet a Tempus Köz-
alapítvány CroCooS – Előzzük meg a lemor-
zsolódást! projektjének honlapján olvasható
(oktataskepzes.tka.hu/hu/crocoos). A projekt-
ben az órai unatkozást a korai iskolaelhagyás 7
legfontosabb figyelmeztető jelének egyikeként
határozták meg, a diákokról gyűjtött viselkedési
adatok, a hiányzás, a romló osztályzatok, az év-
isméltés, a magatartásváltozás vagy a depressz-
zió, valamint a kiközösítés (*bullying*) mellett.

Az unalom és motivátlanság oka szá-
mtalan lehet, és nagyon széles skálán mozog:
a diák teljes életútjára kiható, az alsó tagozat-
ban meg nem szerzett tudástól, azaz alapkomp-
petenciák hiányától kezdve a „zseni” diákiig, aki
úgy érzi, hogy az iskola számára semmilyen
új, érdekes információval nem tud szolgálni.
A nem eléggé motivált diákok olyan viselkedés-
formákat hozhatnak be egy osztályközösségbe,
amelyek gátolják, nehezítik az eredményes
munkát, gyakran ellehetetlenítik a tanulási fo-
lyamatokat. Megjelenhet az agresszió, és bom-
laszthatják az osztályközösséget is.

Az okok feltárása és elemzése után a
diákok motivációjának növelésére
az iskola egyik lehetséges válasza az
élménypedagógia lehet, amelynek cél-
ja, hogy tervezett tapasztalati tanulás
által könnyebbé tegye a tanulási fo-
lyamatokat egy jó hangulatú, nyugodt
légkörben, ahol jól érzik magukat a di-
ákok.

A diákok érdeklődésének felkel-
tésére, komplex megismerésükre,
hatékony tanári kommunikáci-
ós stratégiák kialakítására, az ítél-
kezésmentes viselkedés módjaira, bi-
zalomépítésre, segítő beszélgetések
folytatására, vesztésmentes konfliktus-
kezelési példákra találhatnak gya-
korlatokat a CroCooS eszköztárban:

oktataskepzes.tka.hu/hu/crocoos/eszkoztar.

A Tempus Közalapítvány másik, szintén a korai
iskolaelhagyás témájával foglalkozó ESLplus
projektjének portálján (eslplus.eu) pedig
ilyen jó gyakorlatokra lelhetnek, amelyek
segítenek befogadó, kellemes légkört kialakí-
tani az iskolában (pl. *Közösségi tér az iskolában*,
Tanulást segítő környezet zeneszobával), de
olyat is, ami alternatív, az iskola falain kívüli
tevékenységek segítségével, vagy a drámape-
dagógia módszereivel tágítja, színesíti a diá-
kok világát (*Múzeumpedagógia – másképpen*,
*Fotel projekt – Fórumszínházzal a korai iskola-
elhagyás ellen*).

A címbeli kérdésre a mi válaszuk tehát: **igen**,
**az élménypedagógia segíthet a korai isko-
laelhagyók számának csökkentésében**, hi-
szen mind pontosan tudjuk, hogy ahol jól érez-
zük magunkat, ott szívesen töltjük az időnket.
Diákként pedig olyan iskolában érezzük jól
magunkat, ahol élmény a tanulás. •

SZABÓ CSILLA
Tempus Közalapítvány,
Tudásmenedzsment csoport

Egy diploma, több ország: bemutakozik az Európai egyetemek kezdeményezés

Húsz évvel a bolognai folyamat bevezetése után az Európai Bizottság 2018 őszén egy új kezdeményezést indított útjára, amelynek távlati célja, hogy olyan országhatárokon átívelő európai campusokat hozzon létre, ahol semmi sem szab gátat a hallgatók, oktatók és munkatársak fizikai vagy virtuális mobilitásának.

A gondolatot először Emmanuel Macron francia elnök fogalmazta meg 2017 végén, az Erasmus program 30 éves jubileumának évében, az európai együttműködés, identitás és kultúra erősítése érdekében.

Az Európai egyetemek első, kísérleti jellegű felhívására ez év februárjában több mint félszáz pályázat érkezett, amelyekben az ún. „szövetségek” felvázolták az elképzeléseiket arról, hogyan lehetne valóban a mindennapok részévé tenni a mobilitást, valamint összehangolni az egyetemek működését, például a kutatásokat, az adminisztrációt és a szolgáltatásokat. Közülük **az Európai Bizottság tizenkét pályázatot fog kiválasztani, amelyeket mentorálással segít,** és az így nyert tapasztalatokat hasznosítja a következő pályázati fordulóban. Ha az elképzelések megvalósulnak, 2025-re Európa-szerte húsz olyan nemzetközi campus fog működni, ahol a diákoknak és az oktatóknak soha nem tapasztalt szabadsága lesz abban, hogy eldönthessék, mit és hol tanuljanak, oktassanak vagy kutassanak.

A pályázók között számos magyar intézmény is képviselteti magát, közülük az Eötvös Loránd Tudományegyetemet kérdeztük meg a tapasztalatairól. Az ELTE négy másik egyetemmel együtt (Barcelonai Egyetem, Montpellier-i Egyetem, Trinity College Dublin, Utrechti Egyetem) a CHARM-EU (*CHallenge-driven, Accessible, Research-based, Mobile European University*) szövetséggel pályázott. A fenntarthatóság jegyében kialakítandó új intézményi struktúrában a kutatóegyetemi hagyományokra építve **olyan szakembereket terveznek képezni, akik a 21. század globális környezeti és társadalmi kihívásaira keresnek megoldásokat.** Ez az egyetem széles körben lesz hozzáférhető, motorja pedig a bolognai folyamat elvének kiteljesítése, a személyre szabott mobilitás.

Egy ilyen nagyvű elképzelés kivitelezése számtalan kérdést vet fel, ezért nem várható, hogy egyik napról a másikra váljon valóra. Az egyik fő kihívás a szabad mobilitás alapelveinek összehangolása az egyes tag egyetemek és országok akkreditációs rendszerével, szabályaival. A megvalósítást figyelemmel kísérő szakemberek igyekeznek majd segítséget nyújtani a kihívások leküzdésében.

Ha az Európai Bizottság támogatja a koncepciót, a következő három év elsődleges célja az lesz, hogy lépésről lépésre kidolgozzák az új intézmény formabontó struktúráját. A társuló egyetemek által kiválasztott területeken – mint például egészség-tudományok, digitalizáció, fenntartható fejlődés vagy inkluzív társadalom – először összehangolják a meglévő kurzusokat és kutatásokat, míg **hosszú távon új programok közös kidolgozása a cél.** A létrehozandó kurzuskínálat épít a partnerek erősségeire, amelyek az ELTE esetében egyebek mellett a mesterséges intelligencia, a biotechnológia, a környezettudomány, az örökségvédelem, a nemzetközi gazdaság és jog, az addiktológia és a neveléstudományok. Az első diákokat és oktatókat várhatóan a 2021/2022-es tanévben vonják be a projektbe, ekkor még kísérleti jelleggel.

Az Európai Bizottság döntése idén júliusban várható, a kiválasztott projektek pedig szeptember és december között indulnak. Túlzás nélkül állítható, hogy ez az új képzési forma mérföldkövet jelenthet az európai felsőoktatás számára, és új fejezetet nyithat az érintett intézmények történetében. •

Magyar részvételű benyújtott pályázatok

(szövetség neve, magyar résztvevő)

1. **CHARM-EU** (*Reconciling Humanity with the Planet*) • Eötvös Loránd Tudományegyetem
2. **EELISA** (*European Engineering Learning Innovation and Science Alliance*) • Budapest Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
3. **CIVICA** (European University of Social Sciences) • Közép-Európai Egyetem
4. **European Digital UniverCity** (EDUC) • Pécsi Tudományegyetem

Összeállította: CSONKA VIKTÓRIA
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

A hallgatói mobilitás ösztönzése

„Az oktató megbízható információforrás”

Gyakran halljuk, hogy az oktatóknak milyen fontos szerepük van a hallgatói mobilitás ösztönzésében. De mit jelent ez a gyakorlatban? Mit tehetnek az oktatók a katedrán állva, a fiatalok tájékoztatása és motiválása érdekében? Hogyan győzhetik meg a hallgatóikat arról, hogy érdemes elindulni a nagyvilágba? Erről kérdeztünk meg néhány egyetem munkatársát, akik szerint a lehetőségek adottak, a megoldás pedig sokszor jóval egyszerűbb, mint gondolnánk!

„Amikor megkérdezzük az Erasmus+ programban részt vett hallgatókat, hogy mi motiválta őket a pályázásra, legtöbbször valamelyik tanárukat említik. Ez nem véletlen, ők vannak minden nap közvetlen viszonyban a diákokkal, és **személyes élményeikkel, ajánlásaikkal, tanácsaikkal sokat segíthetnek**. Erős a kortárs csoport hatása is, de ők sajnos gyakran torzítják az információkat. Ilyen szempontból az oktató sokkal megbízhatóbb információforrás.”

► Szontágh Anikó, az ELTE nemzetközi programok osztályának vezetője

„Mi is dolgozunk azon, hogy a hallgatók dolgát megkönnyítsük. A közeljövőben egy olyan kurzust szeretnénk bevezetni, amelynek során – külföldi kollégák bevonásával – **rövid, egy-két napos külföldi szakmai úttal (óvoda-, bölcsődélatogatás) egészítjük majd ki az elméleti oktatást**. Ez rész megoldás lehetne azoknak, akik szívesen szereznének külföldi tapasztalatot is, azonban nem tudnak, vagy nem mernek hónapokra elutazni egy ösztöndíj keretében.”

► Dr. Nemes Magdolna, adjunktus, Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

„Ahol a kari vezetés elkötelezett a nemzetköziesítés mellett, ott az oktatók is próbálják elősegíteni a hallgatók mobilitását. Vannak oktatók, akik maguk is járnak külföldre, és tudnak ajánlani olyan partnerintézményt, ahol a hazaihoz hasonló képzések vannak. Hiszem, hogy a nemzetköziesítés iránti oktatói elkötelezettség „átragad” a hallgatókra is, növeli a hallgatói mobilitási kedvet. A statisztikákból látszik, hogy ahol az oktatók utaznak, építik a kar nemzetközi kapcsolatrendszerét, megismerik a partner képzéseinek felépítését, ott a hallgatóknak is könnyebb dolguk van.”

► Jánosy Orsolya, a Debreceni Egyetem nemzetközi irodavezetője

„Végeztünk egy minden karra és szakra kiterjedő kutatást, hogy feltárjuk azokat a gátló tényezőket, amelyek miatt a hallgatók nagyobb része jelenleg nem pályázik nemzetközi mobilitásra. Ezeket a gátakat kell valahogy lebontanunk, ez pedig akkor lehetséges, ha minél több információval látjuk el a fiatalokat – és ebbe a munkába bevonjuk az oktatókat is. A kutatásunk egyik fő kérdése az volt, hogy az oktatók, akik aktívak a nemzetközi szinten és kihasználják a mobilitási lehetőségeket, több diákot sarkallnak-e pályázásra. A válasz egyértelműen az, hogy igen. Több olyan diák is van, aki kifejezetten az oktatója sugallatára, jó példájának mintájára döntött úgy, hogy pályázik Erasmus+ mobilitásra. A hallgatók ráadásul nagyon sokat kérdeznek, ezért **az oktatók folyamatosan propagálják a külföldi mobilitás lehetőségét mind az előadókban, mind a folyosókon.**”

► Dr. Thékes István, adjunktus a Gál Ferenc Főiskola külügyi titkára

„Ha bármilyen új pályázat megjelenik, akkor nálam nem kezdődhet el úgy az óra, hogy ne szóljak róla a hallgatóknak. Emellett évente kétszer tartunk a karon olyan tájékoztatót, ahol a mobilitásról visszatért hallgatók mesélnek életről az élményeiről: prezentációkat, képeket mutatnak. Ezek az információk kell, hogy elérjék a hezitáló hallgatók ingerküszöbét, hogy merjenek pályázni és utazni. Amikor pedig egy-egy oktató hazatér külföldről, **magas elmesélheti a hallgatóinak, hogy merre járt, és milyen élményekkel gazdagodott** a látogatás során. Vagyis, bár sok kolléga nem is gondol bele, de már ezzel el tudja ültetni a bogarat a hallgatók fülében, még akkor is, ha nem azért számol be az élményeiről, hogy direkt módon intézzen felhívást hozzájuk.”

► Zichar Marianna, egyetemi docens és mobilitási koordinátor, Debreceni Egyetem Informatikai Kar

„Amikor a hallgatóim országbemutató előadást tartanak, mindig meghívom rá az angol szakos kollégákat is, akik elhozzák a diákjaikat. Ugyanis szeretném nekik megmutatni, hogy a külföldi hallgatók, **akik kiállnak előadást tartani, közel sem beszélnek tökéletesen angolul, mégis mernek nyilvánosan beszélni**, a nyelvet bátran használják arra, amire hivatott: kommunikációra és információcserére. Miután ezt a magyar hallgatók tudatosítják, bátrabban döntenek majd egy külföldi ösztöndíj mellett, és rájönnek: nem az a lényeg, hogy hibátlanul tudják az adott nyelvet, hanem hogy ki tudják magukat fejezni.”

► Tóth Judit, az Eszterházy Károly Egyetem mesteroktatója

Az interjúk teljes terjedelmükben a Tempus Közalapítvány új nemzetköziesítési kiadványában olvashatók. A kötetben olyan jó példákat mutatunk be a felsőoktatás területéről, amelyek azt szemléltetik, hogy milyen sokrétű folyamatok zajlanak a magyar egyetemeken és főiskolákon a nemzetközi versenyképesség fokozása érdekében. Az interjúk rávilágítanak a külföldi ösztöndíjasok hazai integrálása, a hallgatók és oktatók mobilitásra ösztönzése, illetve az intézményekben kialakuló nemzetközi légkör legfontosabb kérdéseire és megoldási lehetőségeire. •

KREDITELISMERÉS A GYAKORLATBAN

A jó partnerválasztás az egyik kiindulópont

Nemzetközi kimutatások szerint Magyarország a kreditek elismerését tekintve az európai rangsor végén szerepel, miközben az Európai Felsőoktatási Térségben tovább növekszik a hallgatói mobilitások támogatása. A külföldön szerzett kreditek el nem ismerése befolyásolhatja a hallgatók kiutazási kedvét, valamint hatással lehet a nemzetközi partnerkapcsolatokra is. Épp ezért érdemes feltárni a kreditelismerésben élenjáró intézményi jó példákat, amelyek ösztönzőül hathatnak a hazai gyakorlatra.

» A nemzetközi kapcsolatok javítása a Kar egyik stratégiai célja – a bemeneti hallgatói létszám növelése és a tudatos szakmanépszerűsítő tevékenység mellett. «

A kreditelismerésről és a nemzetközi partnerkapcsolatokról kérdeztük a Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar oktatási és kutatási dékánhelyettesét, Dr. Boromiza Zsombort.

Kreditelismerés a gyakorlatban

■ Melyek azok az alapelvek, amelyeket szem előtt tartanak a kreditek elfogadásakor?

Csak a Kar oktatási profiljához illeszkedő szakmai tárgy fogadtatható el. Felvehet a hallgató a kinti egyetemen testnevelést, nyelvi kurzust is, de ezeket nem tudja beszámíttatni. Fontos szempont a rugalmasság, az egyedi elbírálás is: nem a tárgy neve fontos kizárólag, hiszen például egyes nyugat-európai egyetemeken blokkosított, magas kreditszámú kurzusokat tudnak felvenni a hallgatók, amelyek számos itthoni tárgy ismeretköreit lefedhetik.

■ Röviden összefoglalva mi a menete a kreditelismerésnek a Tájépítészeti és Településtervezési Karon?

A megfelelés eldöntése a kiutazás előtt az oktatási dékánhelyettes – úgy is, mint a Kari Kreditátviteli Bizottság elnöke – felelőssége. A hallgató által kitöltött *Tantárgyelfogadtatási kérelem* (sablon alapján, digitálisan) a *Learning Agreement*tel egyidőben a Tájépítészeti és Településtervezési Kar nemzetközi irodáján nyújtandó be. A kérelmet

az összes felveendő és kiváltandó kötelező vagy kötelezően választható tárgy tematikájával együtt a Kari Kreditátviteli bizottság bírálja el.

■ Mennyiben befolyásolja a Karon a hallgatók mobilitási kedvét a kreditek elismerésének mértéke?

Tapasztalatunk alapján ez alapvető tényező: ha a hallgató időt veszít a képzésében, sokszor nem vág bele a külföldi tanulmányokba.

■ A tapasztalatok alapján melyek a kreditelismerést leginkább akadályozó tényezők?

Egyes esetekben gond, hogy az előzetesen várthoz képest a kinti partner más vagy kevesebb tárgyat indít el.

■ A tantárgyak közötti megfelelést, egyezőséget hogyan vetik össze?

Ez egyedi mérlegelést, valamint a partnerintézmények oktatási struktúrájának, szakmai specialitásainak pontos ismeretét igényli. Például tudni kell, hogy a különböző országok, egyetemek a tájépítészeti melyik irányt képviselik. Számos egyetemen a hosszú ideje fennálló kapcsolatok jó alapot szolgáltatnak a megfelelés gyors eldöntéséhez – a jó „partnerválasztás” tehát az egyik kiindulópont. A kreditszám egyezése természetesen szintén kritérium.

Forrás: bzsombor.hu » Blog, Tájépítészek Sanghajban

Nemzetközi partnerkapcsolatok

A nemzetköziesítés milyen szerepet játszik a Kar működésében?

A nemzetközi kapcsolatok javítása a Kar egyik stratégiai célja – a bemeneti hallgatói létszám növelése és a tudatos szakmanépszerűsítő tevékenység mellett. Már az előző dékáni vezetés is jelentős erőfeszítéseket tett ebben az irányban, most elsősorban *Fekete Albert* dékán és *Karlóczainé Bakay Eszter* nemzetközi dékánhelyettes, valamint a nemzetközi koordinátorok érdeme a jelentős előrelépés. A nemzetközi kapcsolatokat szinte minden földrészre kiterjesztettük, kínai intézményekkel igen dinamikus alakulnak az együttműködések (oktatói mobilitás, konferencia részvétel, közös tervezési workshop stb.).

Melyek a főbb szempontjai a bilaterális szerződések megkötésének?

Főként magas presztízsű, elismert, lehetőség szerint a Kar vezetősége számára személyesen is ismert partnerintézményekkel dolgozunk együtt, ahol van reális lehetőség kiegyenlített mobilitási hajlandóságra. A hallgatói igények is fontos szempontot jelentenek.

A meglévő partnerlistára és annak gondozására helyeznek nagyobb hangsúlyt, vagy cél a folyamatos frissítés is?

A Kar vezetősége elsődlegesen új kapcsolatok kiépítésén, új lehetőségek feltárásán dolgozik, míg a hallgatók mobilitásának támogatásával a meglévő kapcsolatok is folyamatosan fenntartjuk. Nemzetközi workshopok, pályázatok segítik az oktatók folyamatos szakmai együttműködését is.

Hogyan tudja segíteni a nemzetközi partnerkapcsolatok minősége a kreditek elismerését?

A több partnerintézmény a hallgatók számára a tartalmilag megfelelő kinti tárgyak megtalálását segíti, míg a biztos, megalapozott szakmai kapcsolatok a minőségbiztosítás tekintetében meghatározóak (ismerjük a kinti teljesített tárgyak háttérét, itthoni alkalmazhatóságát). •

SÁNDOR BEATRIX
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

Képek: tajk.szie.hu

„HA MENNI AKAR, ENGEDJÉK EL BÁTRAN!”

Mobilitás szülői szemmel

Mi miatt aggódik a fiatal, és mitől fél a szülő egy külföldi ösztöndíjas időszak előtt? Hogyan élük meg a távollétet és a hirtelen kapott szabadságot? Mi segítheti át őket a nehéz pillanatokon? Többek között ezekről mesélt szüleivel együtt Somody Zoltán, aki egy padovai és egy lisz-szaboni Erasmus+ ösztöndíjas szemesztert tudhat maga mögött.

MI MOTIVÁLT ARRA, HOGY ERASMUSRA JELENTKEZZ?

Ifj. Somody Zoltán: Mikor egyetemista lettem, már tudtam, hogy mindenképpen részt szeretnék venni nemzetközi mobilitásban. A Károli Gáspár Református Egyetem bölcsészkarra – ahová jártam – nem tartozik ugyan a legnagyobbak közé, viszont nemzetközi kapcsolatok terén nagyon erős. A pszichológia szakon olyan külföldi egyetemek közül választhattam, mint a padovai, vagy a salamancai, amelyek a világon az első univerzitások között voltak. A szakmai fejlődésen felül pedig ki ne akarna eltölteni egy támogatott félévet izgalmas olasz vagy spanyol környezetben? Én legalábbis mindenképpen!

MI MIATT AGGÓDTAK LEGINKÁBB A KIUTAZÁS ELŐTT?

Somodyné Jámbor Ildikó: A pénztelenségtől. Nem nagyon tudtuk Zolit támogatni, és nagy kihívás volt számára is, hogy hogyan ossza be az ösztöndíját, de jól vizsgázott. A hazautazás a szemeszter végén külön költséggel járt, ám még így is megérte! Attól nem tartottunk, hogy megérteti-e magát, attól inkább, hogy atrocitások érik. Az is nagy kihívás volt, hogy más kulturális környezetben kellett megfelelnie az egyetemi követelményeknek. Szerencsére a gyakorlat azt mutatta, hogy a hazai felsőoktatás elég erős, s **aki itthon tud teljesíteni, az külföldön is helyt áll.**

Ifj. Somody Zoltán: Azt hiszem, talán az volt a legnagyobb félelem mind bennem, mind a szüleimben, hogy képes lesz-e egy idegen országban több hónapon keresztül egyedül boldogulni. Tudok-e a kinti emberekhez és szokásokhoz alkal-

mazkodni, és nem kerülök-e az éhhalál szélére másfél hét után. Összességében ezek a gondolatok eléggé rémisztőek tudnak lenni, ha az ember először készül külföldre, huzamosabb időre. A második, portugáliai Erasmusomba már sokkal magabiztosabban, jóval kevesebb ellenérzéssel vágtam bele!

JOGOS VOLT AZ AGGDALOM?

Id. Somody Zoltán: Aggódtunk valóban. A második alkalommal azonban már könnyebbéség volt, hogy a kezdeti lépéseket segítették a Padovában megismert portugál barátok. Egyikük az első napokban szállást is adott Zolinak. Ha nem szervezi meg jól az odautazást, nehezebb is lehetett volna a beilleszkedés. Elindulás előtt levetítette nekünk Reisz Gábor filmjét, a *Van valami furcsa és megmagyarázhatatlant*, amelyben a főhős egyszer csak közli szüleiével, hogy elmegy Portugáliába. **Mint a filmben, mi is csomagoltunk neki ingeket és kolbászt...** Mikor aztán meglátogattuk és elkísértük az egyetemre, büszkeség töltött el bennünket, hogy ilyen tra-

dicionális városban tanul a fiunk. Igazi öröm volt, amikor megmutatta ottani élete helyszíneit.

Ifj. Somydy Zoltán: Mivel az Erasmus előtt már két éve a szülővárosomtól, Egertől távol éltem és tanultam Budapesten, volt időm megtanulni az önállóságot, és azt hogy hogyan kell gondoskodni magamról. A külföldi viszontagságokkal, és főleg az anyagiakkal kapcsolatban azért perze bennem is jócskán volt félsz, ami sok esetben be is igazolódott, és előre tervezésre, spórolásra sarkallt odakint. Szerencsémre mindkét úticélm esetében nagyon sok diákoknak szóló kedvezmény, szolgáltatás volt elérhető, az angol nyelvű tájékoztatásról nem is beszélve. Nem állítom, hogy nem voltak nehézségek, de **a mobilitás annyi pluszt adott, hogy a gondok eltörpültek a pozitívumok mellett.**

HOGYAN TARTOTTÁTK A KAPCSOLATOT A MOBILITÁSOK ALATT?

Ifj. Somydy Zoltán: A szüleimmel rendszerint vasárnap délutánonként beszéltem hosszan Skype-on. Ilyenkor azért volt némi honvágyam, és gyakran hiányoztak olyan itthonról triviálisnak tűnő, a családdal összekapcsolható dolgok, mint a vasárnapi húsleves. Szerencsére mindig szakítottunk időt a kommunikációra és nagyon kíváncsiak voltak rá, hogy milyen kalandokban volt részem. Ezt a lisszaboni, második szemeszterem alatt már az az EU-s rendelkezés is megkönnyítette, amelyik eltörölte a roaming díjakat az Unión belül. Így gyakorlatilag a saját otthoni mobilomról tudtam telefonálni a szeretteimmel naponta. Mindkét Erasmusom alatt meglátogattak a szüleim és a nővérem is egy-egy hétvége erejéig, ilyenkor körbevezettem őket a nekem kedves helyszíneken.

MIBEN VÁLTOZOTT ZOLI A KIUTAZÁS ALATT?

Id. Somydy Zoltán: Önállóbb és felelősségtudóbb lett, ezen kívül **jól megtanult főzni, közlekedni.** Látóköre szélesedett, sok kulturális hatás érte, műveltebb is lett, és empátikus más kultúrák iránt.

HA JÓL TUDOM, SZAKDOLGOZATODAT AZ ERASMUS+ PSZICHOLÓGIAI VONATKOZÁSÁBÓL ÍRTAD. MENNYIRE JÁRULTAK HOZZÁ AZ ÖSZTÖNDÍJAS IDŐSZAK ALATTI TAPASZTALATOK A TANULMÁNYAIDHOZ?

Ifj. Somydy Zoltán: A szakdolgozatomban az Erasmus+ ösztöndíjra utazó magyar hallgatók személyiségjegyeit vizsgáltam: az ún. énhatékonyságuk növekedését, valamint a szervezeti és nemzeti viszonyulásuk változását. Ez utóbbi a társas identitás szociálpszichológiai elméletének tükrében átalakuláson mehet át, elkötelezettebbek lehetnek csoportjaik iránt. A témaválasztáshoz egyértelműen hozzájárultak az én személyes külföldi tapasztalataim is.

A TÁRSAS IDENTITÁS ELMÉLET HOGYAN JELENIK MEG AZ ERASMUS+ KAPCSÁN?

Ifj. Somydy Zoltán: A társas vagy szociális identitás elmélet a szociálpszichológia egyik alapvetése. Ez kimondja, hogy idegen környezetben az alapvető társas csoporttagságaink, mint amilyen például a nemzeti is, felértékelődnek, fontosabbá válnak. Ez a való életben, kevésbé elvontan úgy nyilvánult meg, hogy **hirtelen sokkal hangsúlyosabbá vált számomra, hogy magyar vagyok.** Többek között sokkal büszkébben gondoltam a magyar kultúrára és igyekeztem terjeszteni is azt. Meséltem az országomról, vagy éppen pörköltet és pálinkát kóstoltattam a külföldi barátaimmal. A nemzetközi miliőben pedig jóleső, szívet melengető érzéseket jutattott eszembe Magyarországgal kapcsolatban a húsleves, vagy az, ha péntek délutánonként együtt hallgattunk Kispált a magyar lakótársakkal.

TE TAPASZTALTAD EZT, MIUTÁN HAZATÉRTÉL PORTUGÁLIÁBÓL?

Ifj. Somydy Zoltán: Igen. Amellett, hogy teljesen átértékelődött bennem az, amit az európai és a magyar kultúráról gondolok, az

Hazatérés után egyszerre érzed magad egy nagyobb európai társadalom és egy kisebb magyar közösség tagjának

utóbbi nem vesztette el a jelentőségét, sőt, fontosabbá vált. Hazatérés után egyszerre érzed magad egy nagyobb európai társadalom és egy kisebb magyar közösség tagjának, egyszersmind pedig felelősségednek érzed mindkettőt jobbá tenni, visszaadni valamit a környezetednek.

MIT TANÁCSOLNÁNAK ANNAK A SZÜLŐNEK, AKI FÉLTI ELENEDNI A GYERMEKÉT ERASMUSRA?

Somodyné Jámbor Ildikó: Természetesen minden gyerek és minden személyiség más. Még ugyanabban a családban is lehet két eltérő gyermek. Számít az előélet is, de én azt mondom, ha menni akar, engedjék el bátran, **de készítsék fel a várható kihívásokra, és maradjanak vele kapcsolatban.** Mi napi szinten kommunikáltunk akár csak egy recept erejéig is, vagy pl. megbeszéltük, hogy mi a teendő akkor, ha ellopják az ember biciklijét. A kinti látogatások pedig nekünk is nagyobb élményt jelentettek, mint ha egy turistacsoporttal keltünk volna útra.

TE ELENEDNÉD MAJD A SAJÁT GYERMEKEDET ERASMUSRA?

Ifj. Somydy Zoltán: Mi az hogy! Nagyon is! Szerintem mindenkinek érdemes lenne megtapasztalni fiatalon ezt a soha vissza nem térő lehetőséget. Ha visszagondolok az elmúlt 6 egyetemi évemre, abból egyértelműen a két külföldi félévem volt a legértékesebb! •

DEME FELÍCIA

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

NINCSENEK VÉGZETES DÖNTÉSEK, CSAK KIHAGYOTT LEHETŐSÉGEK

Megyeri Mirtill 2009-ben Skóciában töltötte az Erasmus ösztöndíjas időszakát. Többek között az ottani benyomásoknak is köszönhető, hogy egy újgenerációs álláshirdetési startup, a Zyntern.com társalapítója lett. 2018-ban a Forbes 30/30 sikeres magyar fiatalja közé választották. Az Erasmus élményein túl mesélt nekünk a hazai és külföldi szakmai gyakorlatok munkaerőpiaci helyzetéről, valamint arról, hogyan ösztönözték az Egyesült Királyságban tapasztaltak arra, hogy HR területtel foglalkozzon.

Mi motivált arra, hogy Erasmusra jelentkezsz?

Kiskoromtól fogva nagyon vonzott a külföldi tanulmányi, szakmai gyakorlati lehetőség. Amint felvettek a Budapesti Corvinus Egyetem nemzetközi tanulmányok szakára, már tudtam, hogy minél hamarabb szeretnék külföldön is tapasztalatot szerezni. Erre pedig remek lehetőséget adott az Erasmus program. A jelentkezés tudatos döntés volt, és biztos voltam benne, hogy a későbbi munkámhoz is kapcsolódni fog.

Mi alapján választottál úticélt?

Szerettem volna angolszász nyelvterületen tanulni, Skócia pedig már régóta vonzott. Mindig is érdekelték a külföldi oktatási rendszerek, az angolszász képzés pedig méltán híres. Így esett a választásom a skóciai University of the West of Scotlandre, ahol politológiát és szociológiát tanultam. Így utólag összehasonlítva a hazai oktatási rendszert a külföldivel, már látom mindkettőnek az erősségeit, és örülök, hogy mindkettőben volt részem.

Hogy emlékszel vissza az erasmusos mindennapokra?

Nagyon szép emlék a kint töltött időszak. Nemzetközi közösségben lenni, megismerni más kultúrából, más háttérrel érkező embereket nagyon fontos tapasztalás, ami az ember világról alkotott nézeteit is meghatározza. Idegen nyelven tanulni egy más országban, más típusú oktatási rendszerben, nagyon sokat adott.

Az Erasmus félévednek volt kihatása később a munkaerőpiaci lehetőségeidre?

Mindenképp. Azt gondolom, hogy ilyen szempontból is hatottak rám az Erasmus alatt tapasztaltak. Én jelenleg HR tanácsadóként dolgozom és társalapítója vagyok egy állásportálnak. HR területtel az Erasmus, illetve az Egyesült Királyságban töltött tanulmányaim után kezdtem el foglalkozni. Ott azt láttam, hogy a fiatalok felkészült pályakezdeők, akik tudatosan készülnek a karrierjükre. Ezért szerettem volna itthon is elindítani olyan programokat, amik segítik a fiatalokat a *soft skill*-jeik, kommunikációs készségük, önismeretük és egyéb képességeik fejlesztésében. Szerettem volna, ha már az egyetemi éveik alatt megismerkednek a munkaerőpiaci lehetőségeikkel.

Hogyan vezetett az út a Zynternig?

Miután hazajöttem, úgy éreztem, hogy szeretném, ha a magyar fiataloknak lenne lehetősége itthon olyan dolgokat megtapasztalni, amiket én külföldön láttam. Ahogy összehoztam olyan programokat, ahol cégek, cégvezetők találkoztak a diákokkal, láttam, hogy lehetne ennek platformot készíteni. Azt azonban fontos kiemelnem, hogy ez nem az én egyedüli munkám volt, hanem egy csapaté. A Zyntern megszületése annak köszönhető, hogy találtam két olyan embert, akiknek ugyanolyan motivációi voltak, mint nekem, sőt, már el is kezdtek építeni platformokat a fiatal munkakeresők számára.

Mesélsz kicsit arról, hogy mi is a Zyntern? Miben különbözik más álláskereső portáloktól?

A Zyntern az új generáció álláskeresési felületként szottuk emlegetni. Nálunk a közösségi oldalakhoz hasonlóan saját profilja van mindenkinek, a munkakeresőknek és a cégeknek is. A munkakereső fiatalok első lépésként megadnak különböző preferenciákat, például hány órában, milyen típusú munkát szeretnének végezni, milyen skill-jeik vannak stb. Ezt követően egy algoritlussal valós időben összepárosítjuk az általuk megadott információkat az adatbázisunkban található álláshirdetések elvárásaival. Ezáltal nagyon gyors a kommunikáció a mun-

kaadó és a munkakereső között. **A Zyntern kifejezetten pályakezdeő és gyakornoki állásokat tartalmaz,** ebben már különbözik a többi álláskereső portáltól. Nálunk nincsenek önéletrajzok, motivációs levelek sem.

Hogy látod a magyar fiatalok hajlandóságát a szakmai gyakorlatra? Mennyire tudatosak?

A fiatalok aktívan keresik a szakmai gyakorlati helyeket. Ezt a Zyntern felületén is nyomon követjük, hiszen folyamatosan nő a látogatottságunk, a regisztráltak és a programokon résztvevők száma. Ez egy nagyszerű dolog, mert a tudatos álláskereső fiatalokból lesznek aztán azok a felnőttek, akik azt csinálják, amit szeretnek, és akiknek a mindennapjaiban öröm a munkavégzés. Most már a fiatalok sem azt szeretnék, hogy valaki leigazoljon nekik egy papírt, hanem hogy valódi tapasztalatot szerezzenek, élesben oldhassák meg a kihívásokat. Minél változatosabb a feladatkörük, annál jobb. Sokan halmozzák a gyakornoki feladatokat, hogy kiderüljön, miben lelik örömeiket és melyik cégnél dolgoznának a legszívesebben.

Mi a véleményed HR tanácsadóként a külföldi szakmai gyakorlatról?

Mindenképp javaslom. Saját tapasztalataim szerint is ajánlom, hiszen az ENSZ-nél szerzett ismereteim nagyon sokat jelentettek a későbbi pályám alakulása szempontjából. Fontos világot látni, tapasztalni, látókört bővíteni, a nyelvtudás fejlesztésére pedig a legjobb valódi idegen nyelvi környezetben dolgozni. Ez az életszakasz egészen más lesz, mint a többi. Elköltözés, új otthon, önállóság, új kedvenc kávézó, park, törzshelyek... Emellett persze nem elhanyagolható a szakmai fejlődés és a kapcsolatépítés, ami bárhova elvezethet. Veszíteni való nincs. Nagyon fontos emlékeztetni magunkat arra, hogy nincsenek végzetes döntések, csak kihagyott lehetőségek. •

DEME FELÍCIA
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

A „FINN CSODA” BENNFENTESKÉNT

A pedagógiai környezet rejtett lehetőségei

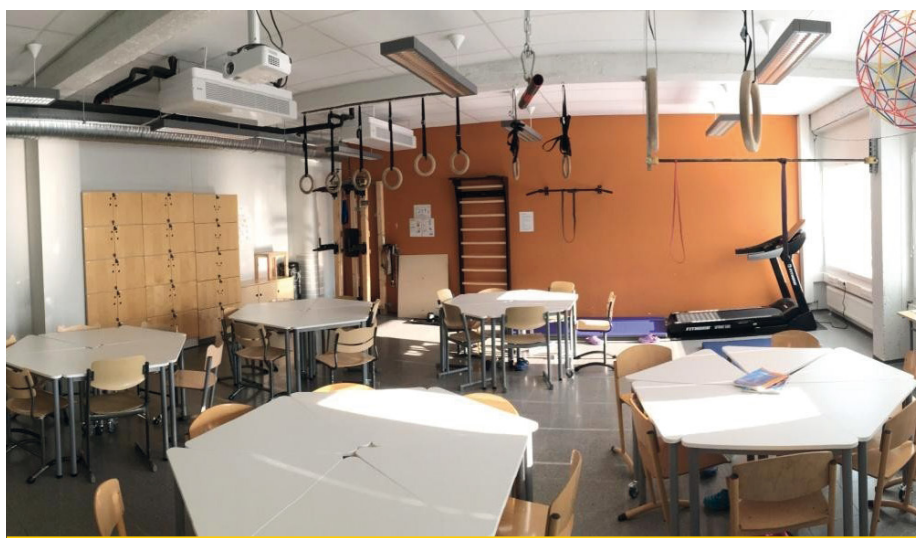

A „finn csoda” sokat emlegetett fogalom, ha a különleges, jól működő pedagógiai módszerekről beszélünk. De vajon mennyire érhető tetten a gyakorlatban a szakirodalom által felvázolt világ?

Budán Dávid pedagógia szakos hallgatónak a Campus Mundi ösztöndíjjal alkalmat nyílt egy hétre beleolvasni a finnországi *Jyväskylä Christian School* mindennapjaiba. Belülről figyelhette meg, milyen módszereket, metódikákat alkalmaznak, és hogy mitől működik ilyen jól a híres finn módszer. Ott szerzett tapasztalataiból írt tanulmánya a *Tudományos eredmények a nagyvilágból* című kötetben is megjelent.

Egy finnországi tanulmányút margójára – A pedagógiai környezet jelentősége című tanulmányában Budán Dávid a pedagógiai környezet jelentőségét állította a középpontba. Kutatásának fókuszában az állt, hogy **az iskolában elhelyezett különböző sporteszközök hogyan motiválhatják a diákokat**, illetve hogy ebben milyen szerepe van a pedagógusnak.

A Campus Mundi ösztöndíjas időszak alatt abban a kiváltságban volt része, hogy a *Global Teacher Prize 50* legjobb pedagógusa között szereplő *Jukka Sinnemäki*vel is volt alkalmat szakmai beszélgetéseket folytatni. A vele és a többi finn pedagógussal készített interjúk, valamint a tanórai megfigyelés által tapasztaltak alapján, Budán Dávid tanulmányában az intézményen kívüli pedagógiai környezettől halad az intézményen belüli felé, figyelembe véve az iskolaépület, a közösségi terek, illetve az osztályterem dekorációját és felszereltségét.

A Jyväskylä Christian School pedagógusai számára a legfontosabb a kooperáció és a szociális kompetenciák fejlesztése. Ezt támogatja a közösségi térrendezés, mely lehetővé teszi, hogy a tanulók és oktatók olyan pedagógiai környezetben tölthessék a napjukat, ahol szabadidejükben mind egyedül, mind társas környezetben van lehetőség a kikapcsolódásra, feltöltődésre. Ezt kanapék, alkotó sarkok, ping-pong- és biliárdasztalok, valamint húzózkodók támogatják. Budán Dávid a sporteszközök gyermekek motivációjára gyakorolt hatását Jukka Sinnemäki osztályában figyelte meg.

A vizsgált intézményben **nemcsak az osztálytermet, de az aulát, a folyosókat és a közös tereket is bordásfallyal, futópaddokkal és húzózkodókkal szerelték föl.** A sporttevékenyekben való részvétel fakultatív volt, de a vizsgált időszakban folyamatosan növekedett mind a diákok teljesítménye, mind a játékos feladatokban résztvevők aránya. Ebből is látszik, hogy hogyan vonhatók be a fiatalok egymás segítségével, egymást motiválva egy adott munkafolyamatba.

Jukka Sinnemäki másfél éves (2016 novemberétől 2018 márciusáig tartó) kutatásai, valamint Budán Dávid személyes látogatása alkalmával végzett vizsgálata alapján kiderül, hogy **az intézményen belüli kreatív pedagógiai környezetnek igen komoly hatása van a motivációra.** Ennek hosszú távú fenntartásáról a fokozatos, de folyamatos és mérhető fejlődési lehetőség gondoskodott. Az első mérés alkalmával a részt vevő tanulók összesen 56 ismétlést tudtak végrehajtani a sporteszközökön, míg az utolsó mérés alkalmával ez a szám már 289 volt.

Fontos megemlíteni, hogy a húzózkodás Jukka Sinnemäki saját ötlete volt, ami azért is tudott ilyen jól működni, mert ő egy sportos beállítottságú tanár, így ez egyben az ő érdeklődési területe is. **A pedagógus hitelessége elengedhetetlen eleme ennek a módszernek.** Épp ezért Budán Dávid szerint, ha ugyanezt a kreatív pedagógiai környezetet vezetnénk be a sport-

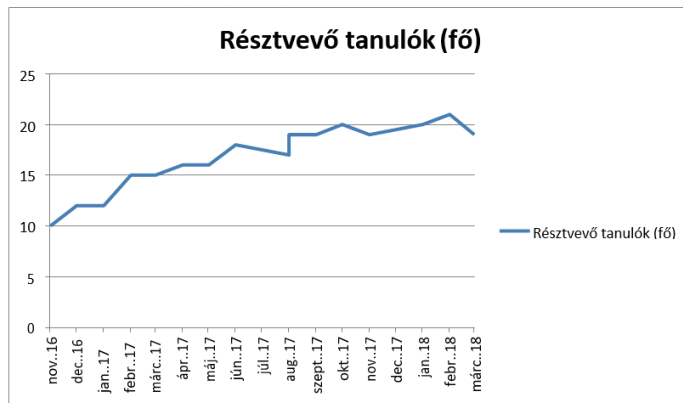

eszközökkel egy hazai iskolában, nem biztos, hogy hasonló eredmények születnének. Ő friss pedagógusként éppen ezért a saját érdeklődésének megfelelő témákat választott a diákok motiválására: robotikát és csillagászatot, előbbi egy európai uniós pályázatnak köszönhetően sikerült megvalósítania intézményében. A támogatásnak köszönhetően infokommunikációs eszközökkel tudják fakultatív program keretében elsajátítani elsős diákokkal a robotika alapjait. A csillagászatot saját hobbiaként definiáló Dávid minden héten tanóra utáni érdekességekként tálalja a friss híreket az űrkutatás világából az osztályoknak. Ez a téma olyannyira megragadta a diákok fantáziáját, hogy az egyik kisdíák naprendszernek öltözött farsangon. Budán Dávid szerint a gyakorlati kutatás által bizonyított eredményekre támaszkodva kimondható, hogy azok a pedagógusok, akik megfelelő figyelmet fordítanak a gyermekek megismerésére, tanulóik attribútumainak, motivációinak felkutatására, és ezeknek megfelelően alakítják a pedagógiai környezetüket, azok sikeresebben motiválva, jobb tanulmányi eredményeket érnek el.

Vizsgálatainak célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a kreatív, igényes és céltudatosan használható pedagógiai környezet szervezésére és használatára. Ennek tárgyi-fizikai oldala mellett azonban a pedagógus is fontos motiváló faktor, aki elengedhetetlen a sikerhez.

A „finn csoda” Dávid szerint egy lehetőség, mely a bátor kockázatvállalás, a kísérletezés és a gyermekközpontúság értékes keveredésében lelhető fel. Titka nem csak a pedagógiai módszerekben, de az oktatáspolitikában is rejlik. Amikor egy pedagógus hiteles tud lenni valamiben – bármiben –, ezt beviszi az iskolába és megteremti a lehetőséget a tanulóinak is, akkor a motivált tanulás, valamint a fejlődés szinte garantált. A pedagógus azért tud sikert elérni a tárgyi-fizikai környezet megváltoztatásával, mert önmagát is belevonja. Van, aki sporttal, van, aki kertészkedéssel, és van, aki csillagászattal. •

DEME FELÍCIA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

A mérésbe becsatlakozó tanulók számának emelkedése a hónapok múlásával

Az ismétlésszám növekedése a hónapok múlásával

Hogyan kerül egy kötetbe a finn oktatási csoda és a szelénvegyületek vizsgálatáról szóló tanulmány? Vagy a dél-koreaiak plasztikai sebészethez való viszonyának elemzése és a hazai szalámigyártás kezdeteinek bemutatása? A *Tudományos eredmények a nagyvilágból – Válogatás a Campus Mundi ösztöndíjasok tanulmányaiából* című kiadványban megjelent írások szerzői mindannyian Campus Mundi ösztöndíjjal vettek részt külföldi részképzésen, szakmai gyakorlaton vagy rövid tanulmányúton, ahol interkulturális környezetben gyarapíthatták tudásukat. A válogatás sokszínűsége megmutatkozik mind a mobilitás helyszíneiben, mind a tudományterületekben, azon belül pedig a választott kutatási témákban is. A Campus Mundi támogatás mellett közös még a munkákban, hogy mindegyikük színvonalához és mélységéhez sokat hozzáadott a külföldön megszerzett tudományos tapasztalat. Ez a kiadvány alátámasztja, hogy a külföldi tanulmányi ösztöndíjak nemcsak a szakmai tudás elmélyítésére, hanem a látásmód kiszélesítésére is alkalmasak.

tka.hu » Kiadványok »
Campus Mundi

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

CEEPUS

25 év elteltével újabb lendület 2025-ig Budapest adott otthont a nemzeti irodák éves találkozásának

2018. december 4-5-én a Budapesti Gazdasági Egyetem adott otthont a programnak, az impozáns Lotz-terem méltó helyszíne volt a rendezvénynek. 14 országból érkeztek résztvevők: a nemzeti irodák képviselői és a program finanszírozásáért felelős minisztériumok – köztük az EMMI – küldöttei.

Az eseményt *Elisabeth Sorantin* főtktár aszszony szavait követően *Dr. Maruzsa Zoltán* helyettes államtitkár nyitotta meg.

Az első napon a programot érintő szakmai kérdések megvitatására került sor, míg a második napon a minisztériumi delegáltak hozták nyilvánosságra a következő tanévre vonatkozó ösztöndíjhónapok számát. Magyarországot képviselőként *Dr. Sinóros-Szabó Laura*, az EMMI Felsőoktatási Stratégiai és Intézményfejlesztési főosztályvezetője jelentette be a következő tanévre vonatkozó hónapkeretet.

Indulása óta a CEEPUS egyik legfontosabb célja, hogy támogassa a hosszú távú szakmai együttműködések kialakulását a térségben, ezzel elősegítve a régió stratégiai szerepének erősödését. A program hiánypótló jellege miatt (regionális, szakmai hálózatok működése, határon túli partnerségek, Duna-régió, V4-es prioritások és nyugat-balkáni országokkal való együttműködés, könnyű és felhasználóbarát pályázati rendszer) évről évre növekszik a pályázói igény, a program egyre népszerűbb a térség felsőoktatási intézményeinek körében. Ezzel együtt egyre több hazai egyetemi és főiskolai kar, ill. tanszék kapcsolódik be a programba. A CEEPUS III. programszakasz 2018-ig tartott, amelyet további hét évre, 2025. április 30-ig meghosszabbítottak.

Az idei tanévben megvalósuló hálózati együttműködések kétharmadában vesznek részt hazai felsőoktatási intézmények, 8 partnerség pedig magyar koordinálással valósul meg. Ezzel hazánk a 3. legaktívabb ország a Közép-Európai Felsőoktatási Csereprogram-

A 25 éves múltira visszatekintő CEEPUS Program (Közép-Európai Felsőoktatási Csereprogram) keretében több tízezer egyetemi oktató és hallgató pályázott már sikerrel. Az első CEEPUS szerződés aláírásának (Budapest, 1993. december 8.) negyedszázados évfordulója kapcsán a program egyik alapítójaként Magyarország szervezhette meg a CEEPUS irodák és a programért felelős vezető tisztviselők éves találkozásját.

ban, a közreműködő felsőoktatási intézmények számát tekintve.

A programban részt vevő magyar intézmények külön pályázat keretében lehetőséget kapnak speciális kurzusok (nyári egyetemek) vagy koordinációs találkozók szervezésére. Ezen pályázat típusok a tartaléklistás (Umbrella) hálózatok számára is elérhetők. •

A CEEPUS iránt megnövekedett érdeklődés és igény tette indokolttá azt, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2019/2020-as tanévtől az előző tanévhez képest magasabb, 700 ösztöndíjhónapot ajánlott fel. Ez a kvótaemelés várhatóan együtt jár a beérkező oktatók és hallgatók ösztöndíjának emelésével is.

CSERNYUS ALIZ
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

Naprakész információk az Európai Felsőoktatási Térségről: megújul a portálunk

Továbbfejlesztjük a bolognafolyamat.hu oldalt, amely mind az oktatók, mind a felsőoktatási szakemberek, valamint a hallgatók számára egyaránt friss információkkal szolgál az Európai Felsőoktatási Térségről és a Bolognai folyamatról.

A portált 2016-ban szakértők közreműködésével indítottuk el azzal a céllal, hogy összegyűjtsük a világhálón fellelhető számtalan cikk, weboldal és információ közül a **Bolognai folyamat**, illetve az **Európai Felsőoktatási Térség céljaival, eredményeivel kapcsolatos írásokat**, és rendszerezük azokat a Tempus Közalapítvány felületén, mintegy ugródeszkat biztosítva a lényeges, naprakész, érthető tájékoztatókhoz, alapvető információkhoz a témában.

2018-ban **hallgatóknak szóló felület** is indult az EHEA portálon: itt a diákok rövid, áttekinthető és olvasható cikkekkel tájékozódhatnak, személyre szabott információt találhatnak az őket érdeklő, a felsőoktatás hazai és nemzetközi vonatkozású területeiről.

A portálra látogatók számos témakörben ma már mintegy 50 cikk között böngészhetnek, amelyek érthetően, tömören foglalják össze a legfontosabb tudnivalókat. A további ismeretek után kutakodó olvasó linkek, hiperhivatkozások révén juthat el a világhálón elérhető hivatalos forrásokhoz, szakmai oldalakhoz. A cikkeket folyamatosan bővítjük, frissítjük a portál létrehozása óta, így az elérhető információk mindig az aktuális adatokat tartalmazzák.

A felületen elérhető a Tempus Közalapítvány **Nemzetköziesítési blogja**, amelyen a szakértők könnyed hangnemen mutatják be egy-egy konferencia, képzés tapasztalatait vagy bizonyos szakmai anyagról alkotott személyes véleményüket.

Szintén itt olvashatják a látogatók a 2014–2018 között megvalósult projektek eredményeit, tevékenységeinek leírását és minden, az Európai Felsőoktatási Térség reformját célzó törekvést. Elérhetők az innovatív oktatási és tanulási módszereket tárgyaló képzések, műhelyek anyagai, a **felsőoktatás nemzetközi fejlesztéséért díj nyertesei** és az összes jó példát tartalmazó **Online felsőoktatás-módszertani adatbázis**.

VÉGZETTSÉGEK
ÖSSZEHASONLÍTHATÓSÁGA ÉS
KÖLCSONÖS ELISMERHETŐSÉGE

A HALLGATÓK KÜLFÖLDÖN IS
TAPASZTALATOT SZEREZHETNEK

A KREDITRENDSZER
RUGALMASSÁGA

A 2014–2018 között lezajlott Európai Felsőoktatási Térség projektek kiemelt, nemzetköziesítést célzó eredményei közé sorolhatjuk: a mobilitási ablak bevezetését és gyakorlati alkalmazását segítő, hazai és nemzetközi szakértői ülések eredményeit, javaslatait összegző magyar és angol nyelvű útmutatót; a felsőoktatási jogszabályok angol nyelvre fordítását; nemzetközi szakmai konferenciák összefoglalóit; ide vonatkozó kiadványokat mint a duális képzésről szóló kézikönyvet vagy kutatásokat és tanulmányokat, akár a szociális dimenzió, akár a diplomás pályakövetési rendszerek témakörében.

Fontos produktumok továbbá az innovatív oktatási és tanulási módszereket tárgyaló képzések, műhelyek anyagai, a felsőoktatás nemzetközi fejlesztéséért díj nyertesei és az összes jó példát tartalmazó online felsőoktatás-módszertani adatbázis. Ezenfelül mindenképp említendő sikeres fejleménye a korábbi EHEA projekteknek az egyetemek és gazdasági szféra együttműködésén a duális képzés módszertani kurzusaihoz kötődő előadások és videók, a felsőoktatási intézmények ún. harmadik missziójával és innovációs eredményeivel foglalkozó HEInnovate konferenciákon bemutatott jó gyakorlatok anyagai, valamint az ezeket átfogóan tárgyaló és ajánlásokat megfogalmazó OECD kutatás.

További újdonság, hogy az egyre bővülő nemzetközi tevékenységekhez és igényekhez igazodva a portál legfontosabb elemei, tartalmi elérhetővé válnak a Közalapítvány angol nyelvű honlapján is.

Ezután is örömmel vesszük az olvasók észrevételeit, véleményét, szívesen fogadjuk javaslatokat a portál jövőbeni tartalmához (ehea@tpf.hu).

BORSOSNÉ POLÓNYI ORSOLYA
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

tka.hu » Nemzetköziesítés » Nemzetköziesítés a felsőoktatásban » Felsőoktatás-módszertani adatbázis

Szakmai blog Középpontban a nemzetköziesítés

Ma már alig akad olyan téma, amelyről még nem indítottak blogot. Szinte bárkiből lehet blogger, bármilyen témában, a kertgondozástól kezdve a bringás divatig. De nemcsak a könnyed témák népszerűek, egyre gyakoribbak egy adott szakterületet kibontó, megvitató, arról tájékoztató online írások is.

A Tempus Közalapítvány fontos szerepet vállal a magyar oktatás és képzés nemzetköziesítésének elősegítésében. A pályázati koordináció mellett tudásbázisként funkcionál, számos konferenciát, információs napot szervez a témában. Az értékes tudást, jó gyakorlatokat például a honlapján, a **tk.a.hu** oldalon teszi közzé. A honlapon külön menüpont szól a nemzetköziesítésről, annak fontosságáról, valamint egy keretein belül naprakész tartalmak között is lehet böngészni.

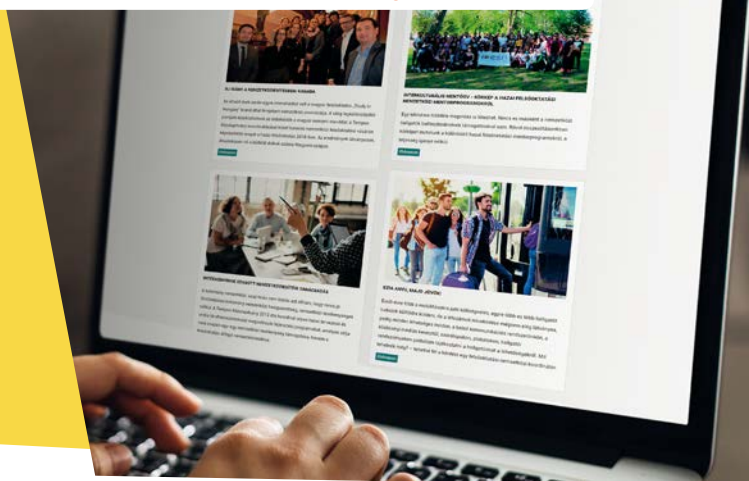
Elsősorban a felsőoktatási szektorban dolgozó, a magyar felsőoktatás nemzetköziesítésében szerepet vállaló vezetők, szakemberek, egyetemi koordinátorok számára ajánljuk a **nemzetköziesítési blogot**, amelyben 2019-től heti rendszerességgel jelennek meg bejegyzések szakemberek írásaival, a szakterület aktuális témáiról.

A blog célja kettős: egyrészt felhívni a figyelmet a nemzetköziesítés előnyeire a nemzetközi szinten még kevésbé aktív intézmények számára, ezzel ösztönözve a kezdő lépések megtételét; másrészt pedig megerősíteni a külföldi tapasztalattal, együttműködéssel rendelkezőket abban, amit csinálnak, új muníciót adva a további fejlesztésekhez. Mindezt egy könnyedebb formában, informatív, olvasható blogbejegyzések segítségével. A téma komplexitását kiemelve minden héten másik szakember összefoglalóját, vitaindító felvetését vagy akár nemzetközi beszámolóját olvashatjuk. •

SÁNDOR BEATRIX

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

A NEMZETKÖZIESÍTÉSI BLOG ELÉRHETŐSÉGE:
www.tka.hu » Nemzetköziesítés » Nemzetköziesítés
a felsőoktatásban » Nemzetköziesítési blog

ÚJ IRÁNY A NEMZETKÖZIESÍTÉSBNEN: KANADA

➤ Az elmúlt évek során egyre intenzívebbé vált a magyar felsőoktatás *Study in Hungary* brand által fémjelzett nemzetközi promóciója. A világ legkülönbözőbb pontjain találkozhatnak az érdeklődők a magyar nemzeti standdal: 2018-ban a Tempus Közalapítvány koordinálásával közel harminc nemzetközi felsőoktatási vásáron képviseltette magát a hazai felsőoktatás. Az eredmények látványosak, dinamikusan nő a külföldi diákok száma Magyarországon.

A magyar felsőoktatás nemzetköziesítése komplex folyamat, a különböző szegmensek közötti szinergia megteremtése kulcskérdés. A **minőség és hatékonyság** hívószavak, és ez a nemzetközi láthatóság növelésének stratégiai tervezését is alapvetően befolyásolja. Tudatos az építkezés, amely egyre szorosabb szálakkal köti össze a mobilitás fejlesztését többek között a hálózatosodással, a felsőoktatási együttműködések kiterjesztésével, a szakmai elemző tevékenységgel.

A magyar felsőoktatás nemzetközi beágyazottságának növelése egyúttal **új cél régiókat** is jelent. Ilyen az **északatlanti térség, Kanada** és az **Egyesült Államok**, amelyek világszínvonalú felsőoktatással büszkélkedhetnek, szervezeteik éves konferenciái és kiállításai (NAFSA,

CBIE) a szakma legrangosabb éves esemé- nyei. Mindezek alapján a kanadai-magyar felsőoktatási kapcsolatok intenzív, hosszú távú fejlesztését kezdtük meg egymásra épülő kanadai megjelenések sorozatával.

Az *Institute of International Education (IIE) Open Doors 2017* jelentése szerint Kanada a 2016/17-es tanévben az 5. legnagyobb küldő ország volt a világon. A középiskolák és felső- oktatási intézmények is egyre intenzívebben ösztönzik diákjaikat nemzetközi tapasztal- tok szerzésére. A cél, hogy az alapképzés so- rán a jelenleg évi 25 000 kiutazó diák számát sikerüljön megduplázní.

A *Canadian Bureau for International Edu- cation (CBIE)* Kanada legkiválóbb éves nemzetközi felsőoktatási konferenciáját és kiállítását nyújtja, amelynek 2018-ban Ottawa adott otthont. A rendezvényen a Tempus Közalapítvány (TKA) is tájékozta- tást adott a magyar felsőoktatásról, illetve együttműködésével 11 magyar felsőok- tatási intézmény számára nyílt lehetőség a kapcsolatépítésre. A konferencia kere- tében a TKA külön szekciót szervezett *Academic cooperation between Canada and Hungary* címmel, amelynek célja a magyar felsőoktatás hírnevének erősítése, a tovább- tanulási lehetőségek bemutatása, valamint további oktatási, kutatási együttműködések kialakításának ösztönzése volt. A megjele- nés felkeltette a kanadai szervezet érdeklő- dését a közép-kelet-európai régió iránt, így **tárgyalások kezdődtek** egy magas rangú egyetemi vezetőkből álló kanadai delegáció hazánkba történő látogatásáról 2020-ban a *CBIE collaboration mission series* keretében.

Hallgatótoborzás szempontjából is fontos célország Kanada: a legnépszerűbb szakokra nagy a verseny, így sokan az országhatáron

kívül keresnek tanulmányi lehetőségeket. 2019 elején a TKA – 13 felsőoktatási intéz- ménnyel együtt – részt vett a *Study and Go Abroad* elnevezésű vásársorozaton Vancou- verben, Montréalban és Torontóban. A kiál- lításra látogatók mellett az 1956-os forradalom után Kanadában letelepült magyarok leszármazottai számára is lehetőség nyílt a magyar felsőoktatással való ismerkedés- re. Az ő anyaországukhoz fűződő kötődésük olyan erős, hogy előszeretettel választják hazánkat felsőfokú tanulmányaik elvégzése céljából.

A *Study in Hungary* standnál folytatott személyes beszélgetések során kiderült, hogy az orvosi, állatorvosi, gazdasági, tár- sadalomtudományi, mérnöki, zeneművé- szeti képzések voltak a legnépszerűbbek, de akadtak olyanok is, akik a magyar nyelv és kultúra felfedezését kínáló nyári egyetemi lehetőségeket keresték. Sokan örömmel nyugtázták, hogy a hazánkban megszerzett diploma szerte a világban hasznosítható, a képzések ár-érték aránya pedig kimagaslóan kedvező.

A delegáció betekintést nyerhetett a világ- színvonalú kanadai felsőoktatás gyakorlati működésébe is: az intézménylátogatások során a vendéglátók számos jó gyakorlatot osztottak meg a delegáció tagjaival, felvil- lantva a sikerességhez vezető kulcsfontossá- gú elemeket.

A jövőre vonatkozó tervek között szerepel a TKA és a CBIE közötti együttműködés szorosabbra fűzése és az együttműködés spektrumának szélesítése, valamint a *Study and Go Abroad* vásársorozat során kialakí- tott kapcsolatok erősítése. A megszerzett tapasztalatok fényében elmondható, hogy Kanada új irányt mutat a nemzetköziesí-

Kanadai hallgatók száma az egyes képzési területeken (2018/19 ősz)

Orvostudomány egyéb Agrártudomány
Gazdaságtudomány Társadalomtudomány
Bölcseztudomány Természettudomány
Műszaki tudományok Informatika Hittudomány

tésben, amely nemcsak a promóció, de a tanulás útja is. Ezt az utat építi tovább a TKA, kinyitva a kaput mindenki számára, aki a nemzetköziesítésben a minőséget keresi. •

Szerzők: DR. KOVÁCS LAURA,
MAGYAR NOÉMI, SIMON ÁGNES
Tempus Közalapítvány
Study in Hungary egység

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Új lendülettel indult a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram pályázati ciklusa

Idén szeptemberben hatodik éve kezdenek el Magyarországon felsőfokú tanulmányaikat a Stipendium Hungaricum ösztöndíjas hallgatók. A 2013-ban indult program évről évre töretlen sikert arat az érdeklődők körében, akik hazánkba érkezve nemcsak tudásukkal, hanem kultúrájukkal is színesítik a magyar felsőoktatást. Vajon idén is sikerül felülmúlni a tavalyi eredményeket?

A program elindulása óta, az előzőhöz képest szinte minden évben megduplázódott a jelentkezők száma. A 2019-es pályázati időszakban a beadott pályázatok száma **majdnem elérte a 30 000-et**. A jelentkezések többsége Ázsiából érkezett több mint 18 000 pályázattal, amit Afrika követ több mint 7 000 fővel. Az európai kontinens áll a harmadik helyen, ahol a jelentkezések száma meghaladta az 1600-at. Végül, de nem utolsósorban, Közép- és Dél-Amerikából is csaknem 800 pályázat érkezett.

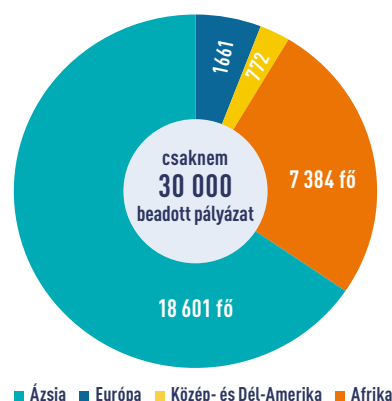
Az ösztöndíjprogramban **68 küldő partner** vesz részt. Az elmúlt év során Üzbegisztán új országgént, Uruguay és Namíbia pedig újra belépő országgént jelent meg a palettán. Magyar részről **28 felsőoktatási intézmény** vesz részt a programban, közülük legújabbként 2018-ban a Testnevelési Egyetemet köszönhetjük. Az intézmények az előző évek gyakorlatán túlmutatva a 2019-es pályázati időszakban **73 új szakot** hirdettek meg a jelentkezők számára. A minőségre való törekvés jegyében idén csak azok a jelentkezők nyerhetnek el ösztöndíjat, akik legalább 56 pontot értek el az egyetemi felvételi vizsgákon.

A korábbi évekhez képest jelentős változásként tarthatjuk számon, hogy a program 2013-as indulása óta **nemcsak a külföldi hallgatók száma duplázódott meg, hanem a nem orvosi szakokon tanulók aránya is**. A pályázók körében általános tendencia, hogy leginkább angol nyelvű szakokra jelentkeznek. Ennek ellenére 645 jelentkező beszél magyarul, a pályázók 30%-a pedig szeretne magyarul tanulni. Végül az ösztöndíjprogram pozitív hatásaként említhetjük meg azt is, hogy évente **20%-kal nő a Stipendium Hungaricum országokból érkező hallgatók száma**, akik között az ösztöndíjasokon kívül **nagy számban vannak jelen az önköltséges hallgatók is**. Az idei felvételi vizsgák lapzártakor még előttünk álltak. Reméljük, hogy a tavalyi eredményt is felülmúlja a tanulmányaikat szeptemberben megkezdő hallgatók száma, és a mostaninál még színesebb felsőoktatást tudhatunk majd a magunkénak. •

BOROS KLAUDIA
Tempus Közalapítvány, Study in Hungary egység

2019-es pályázati időszak
jelentkezéseinek megoszlása

68 küldő partner

28 felsőoktatási intézmény

73 új szak

645 jelentkező beszél magyarul

30%

a pályázók 30%-a szeretne magyarul tanulni

STUDY IN HUNGARY

STIPENDIUM HUNGARICUM

EAIE Akadémia

Hogyan válj jobb nemzetközi hallgatói tanácsadással foglalkozó munkatárssá?

Ma már szinte minden egyetemen tanulnak külföldi hallgatók, ezért elengedhetetlenül fontos a felsőoktatási intézmények munkatársainak nemzetközi felkészítése. Ők találkoznak a diákokkal a tanulmányi osztályon, a könyvtárban, a tanszéki irodán és az előadókban, ezért számukra szervezett interkulturális kommunikációs tréninget a Tempus Közalapítvány. A 2019. március 26-27. között tartott angol nyelvű képzésen új módszerekkel és technikákkal ismerkedhettek meg a munkatársak, valamint szimulációs játékokon és kompetenciafejlesztésen vehettek részt.

A kétnapos EAIE (*European Association for International Education*) Akadémia *International student advising – developing intercultural competencies* interaktív képzésen huszonegy felsőoktatási intézmény képviselője vett részt: mentorok, nemzetközi hallgatói tanácsadók, oktatók, akik valamilyen formában napi szinten kapcsolatban állnak a különböző országokból érkező hallgatókkal, kutatókkal és szakemberekkel. A képzésen részt vevő kollégák eltérő tapasztalatai nagyban hozzájárultak a fesztelen, tapasztalatcserén alapuló kétnapos műhelymunka sikeréhez. A visszajelzésekből egyértelmű, hogy a tréning komoly segítséget jelentett azok számára, akik folyamatos kapcsolatban állnak nemzetközi hallgatókkal.

A külföldről érkező diákokkal való együttműködés rendkívül sokrétű feladat: az órák szervezése mellett a napi szintű ügyintézésben, a magyarországi, valamint intézményi beilleszkedésben is hatalmas támogatásra van szükségük. Az ösztöndíjas hallgatók számának növekedése együtt jár a nyelvi, kulturális különbségekből fakadó esetleges konfliktusok megjelenésével is. A sikeres egyetemi beilleszkedés és helytállás szempontjából mind a diákok, mind pedig a velük foglalkozó intézményi munkatársak számára nagyon fontos, hogy minden téren biztosítani tudjuk a nemzetközi hallgatókfolyamatos segítségét.

Ez a fajta támogató feladatkör más kompetenciákat, megközelítést, módszereket és megoldásokat igényel, mint a hazai hallgatókról való gondoskodás. Így a nemzetközi hallgatókkal foglalkozó munkatársak számára különösen fontos kulturálisan érzékeny tanácsadói módszerek elsajátítása.

Darla Deardoff és *Karin Klitgaard Møller*, a két EAIE tréner már közel 20 éve foglalkoznak interkulturális kommunikációs képzésekkel és felnőttoktatással. A műhelymunka tematikájának kialakítása során nagy hangsúlyt fektettek a diverzifikált tanácsadói kompetenciák összehangolására. Különböző szimulációs, helyzetmegoldó gyakorlatokkal, szerepjátékokkal igyekeztek érzékelteni, hogy a külföldi diákok milyen egyedi kihívásokkal szembesülnek, amikor egy eltérő kultúrájú országba érkeznek. A fő cél a bizalom kialakítása mellett a hatékony tanácsadói technikák elsajátítása, az eddigi megszerzett tapasztalatok helyi és intézményközi megosztása volt.

A résztvevők egy 14 modulból álló tematika mentén haladva ismerkedhettek meg olyan alapvetésekkel, mint például a kultúra definíciója, a szakmai támogató szerep és a külföldi hallgatói tanácsadás mibenléte, a nonverbális kommunikáció fontossága, a kulturális értékkülönbségek megismerése, a kulturális sokk és a fordított kulturális sokk tüneteinek felismerése és hatékony kezelése.

A program végén a résztvevők összegezték és értékelték a két nap alatt elsajátított ismereteket, olyan terveket dolgozhattak ki, amelyek saját intézményükben segítik átadni a kollégák és a mentor csoportok között a megszerzett készségeket. Emellett intézményközi tudásmegosztó csoport is létrejött, hozzájárulva ahhoz, hogy a bevált jó gyakorlatok szélesebb körben is elterjedhessenek. •

TWENEBOAH GEORGINA
Tempus Közalapítvány,
Study in Hungary egység

Bhután: szerelem első látásra

NEMZETKÖZI KREDITMOBILITÁS

Az Európai Bizottság 2015-ben indította el az Erasmus+ nemzetközi kreditmobilitás programot azzal a céllal, hogy az Európán kívüli régiókat is bekapcsolja a felsőoktatási mobilitási vérkeringésbe. Külön célkitűzésként jelent meg, hogy ezen programok meghatározott része a legszegényebb országokkal valósuljon meg. *Dr. Tarr Zsuzsannával*, a Szent István Egyetem Nemzetközi és Külkapcsolati Központjának vezetőjével bhutáni partnerkapcsolatokról beszélgettünk.

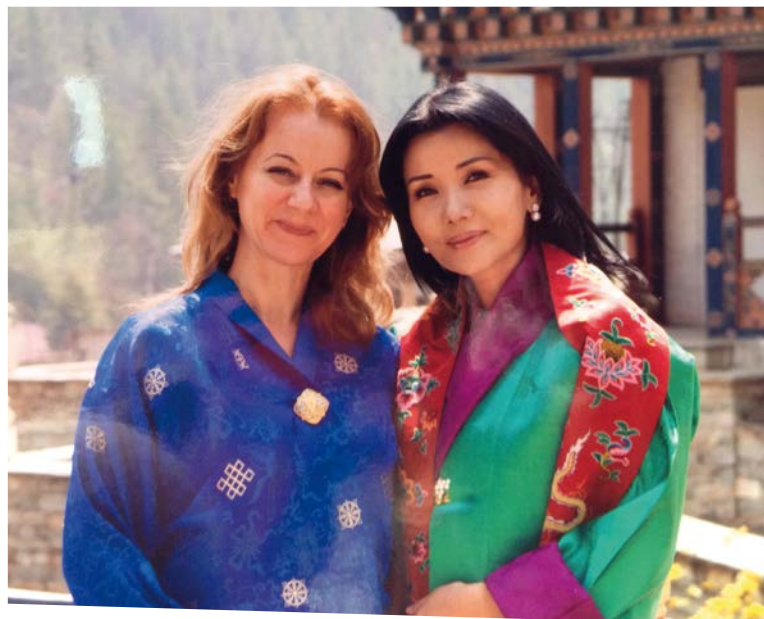
Mióta vesz részt a Szent István Egyetem az Erasmus programban?

Azóta vagyunk tagjai ennek a közösségnek, hogy Magyarország 1998-ban csatlakozott a felsőoktatási mobilitási lehetőségekhez. Később, ahogy a feltételek ezt engedték, **nyitottunk az Európán kívüli világ felé is**. Az Erasmus Mundus program keretében megismertünk olyan partnerintézményeket, amelyekkel a projektek zárása után bilaterális alapon folytatódtak az együttműködések. Ilyenek például a kenyai, a dominikai és a fidzsi-szigeteki kapcsolataink.

Honnan jött az ötlet, hogy az Európán kívüli régióból pont Bhutánnal alakítsanak ki együttműködést?

Bhutánnal a kapcsolatunk 2014-ben kezdődött, amikor közel fél-éves előkészítő és szervező munka után ünnepélyes keretek között Gödöllőn fogadhattuk Őfelségét, a bhutáni anyakirálynét, *Ashi Sangay Choden Wangchuckot*. A látogatás alkalmával a Bhutáni Anyakirályné Hivatala és a Szent István Egyetem olyan megállapodást írt alá, amely lehetővé tette a Bhutáni Királyság és intézményünk közötti oktatási együttműködést az alap-, mester- és doktori képzésben, az oktatói és hallgatói mobilitásban, valamint a közös kutatási tevékenységekben. A találkozón részt vett *Barbara Riepl* tiszteletbeli konzul asszony is, akinek jelentős szerepe volt abban, hogy diplomáciai kapcsolat nélkül is létrejöhessen ez a látogatás.

Ennek folytatásaként, két évvel később, a Semmelweis Egyetem nemzetközi igazgatójával, *Dr. Pop Marcellel* meglátogathattuk a *Royal Thimphu College*-ot, Bhután egyetlen, 2009-ben alapított magánegyetemét. Ahogy *Thakur S. Powdyel* elnök úr (aki egyébként

korábban Bhután oktatási minisztere volt) értesült az intézménylátogatásunkról, rögtön fogadott bennünket. Gyakorlatilag egy „szerelem első látásra” kapcsolat bontakozott ki a két intézmény között. Mivel ő ugyanazokat a **zöld, környezettudatos és fenntartható elképzeléseket** próbálta Bhutánban erősíteni, amit mi itt Magyarországon, rögtön elköteleződött, és megígérte, hogy akár nyerünk forrást, akár nem, a két intézmény közötti együttműködést mindenképpen támogatja.

Mikor indult a közös projekt és hol tart most?

A látogatás után 2017-ben pályáztunk először a nemzetközi kreditmobilitás programban Bhutánnal, amit rögtön el is nyertünk. A támogatással olyan korábbi akadályok hátráltak el, mint pl. a vízumhoz szükséges napi 200 USD megléte vagy éppen a tandíjfizetési kötelezettség. Kb. egyéves előkészítés után, 2018 nyarán és őszén indultak az első közös mobilitási programok. Most májusban szervezünk még egy ún. „staff week”-et az összes KA107-es partnerünknek, és még szintén májusban egy rektori delegáció utazik ki Bhutánba, ahol várhatóan Őfelsége, az anyakirályné is fogadja majd őket.

Mitől olyan különleges ez az ázsiai ország?

Bhután egy nagyon szerethető, egzotikus kis ország a Himalája lejtőin, Kína és India között. Talán nem sokan tudják, de a világ egyik legextrémebb leszállópályájával rendelkezik, mivel a Himalája egy szűk folyosóján lehet berepülni az országba. Állítólag a landolást sokáig

csak 8 pilóta tudta végrehajtani az egész világon. Bhután 1999 után kezdett el nyitni a külvilág felé, amikor a kormányzat feloldotta a televízióadások és az internetszolgáltatás tilalmát. Televíziós beszélgetésben a király ezt a modernizáció fontos lépéseként jellemezte, ami jelentősen hozzájárul a nemzeti összboldogsághoz (*gross national happiness* – Bhután az egyetlen ország, ahol ezt is mérik).

Ami személy szerint engem a legjobban megfogott Bhutánban, az az, hogy érintetlenül meg tudták őrizni az értékeiket, és ezt az állapotot a nyitás után is fenn kívánják tartani. Nem engednek például hegymászókat a hegyekre, csekély a víz-, talaj- és légszennyezés, így például akár összehasonlító kutatásokat is lehet végezni a két ország között a gyógynövények hatóanyagtartalmának tekintetében.

Milyen visszajelzések érkeztek eddig a projekt magyar és bhutáni résztvevőitől?

Tavaly nyáron először a mi hallgatónk, *Domahidi Ákos* utazott ki Bhutánba. Egyedüli magyarként ez óriási bátorság volt a részéről, hiszen egy merőben más kultúrába kellett beilleszkednie. Kiutazása előtt interkulturális felkészítést is kapott, amit a kinti tartózkodás alatt folyamatos tanácsadással egészítettünk ki. Ákos az első kultúrsokk után gyorsan megtalálta a helyét, és egy nagyon olvasmányos blogon² keresztül adott tudósítást a kinti élményeiről. Hozzánk többen is jöttek tavaly szeptemberben: két egyetemi munkatárs és két hallgató. Igazi mélyvíz volt, amikor érkezés után kiderült, hogy az egyik lánynak azonnali műtéti beavatkozásra van szüksége, mert egy gyógyíthatatlan betegségben szenved. Tulajdonképpen a legjobb pillanatban ért ide, mert Bhutánban műtéteket sem végeznek. Nagyon nagy odafigyelésre volt szükség a részünkről, gyakorlatilag napi kapcsolatban voltunk a kinti egyetemmel, ők pedig a hallgató szüleivel. Ez a váratlan helyzet még tovább mélyítette a két intézmény közötti kapcsolatot, mert partnereink látták, hogy mennyi emberi odafigyelést kapnak a hallgatóik. Ők európai szemmel egyébként is sokkal közelebbi kötetelket ápolnak a hallgatóikkal, szinte a szülőktől veszik át a gyerekeket, és egyfajta másodszülőként felelnek értük. Emiatt az ottani szabályok is sokkal kötöttebbek, de az adott kultúrában ez ad biztonságérzetet.

Mit lehetne javasolni azoknak a felsőoktatási intézményeknek, akik még nem dolgoztak együtt a legszegényebb országokkal, de esetleg gondolkodnak rajta?

Én azt látom, hogy **minden a személyes kapcsolatokon múlik**. E-mailen keresztül nagyon nehéz partnereket toborozni, mert elvesz annak a lehetősége, amit az ember még személyesen hozzá tudna tenni. Ha valaki kijut ezekbe az országokba, és ott kialakul egy olyan személyes kapcsolata valakivel, aki lát fantáziát a két intézmény közötti oktatói, majd később hallgatói mobilitások beindításában, akkor mindenképpen érdemes belevágni.

Van még olyan álmom, amit jó lenne valóra váltani ebben az együttműködésben?

Igen! Nagyon jó lenne közvetlen diplomáciai kapcsolat Magyarország és Bhután között. Ha sikerülne, akkor ez országcsőbővülést jelentene a Stipendium Hungaricum programnak is. •

WINKLER-ANTAL KRISZTINA

Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási Egység

- 1 *Legszegényebb országok a program besorolása szerint*: Latin-Amerikában: Bolívia, Salvador, Guatemala, Honduras és Nicaragua; Ázsiában: Afganisztán, Banglades, Kambodzsa, Laosz, Nepál, Bhután és Mianmar
- 2 A blog elérhetősége: bhutan127days.wordpress.com

„A fiatalos lendület és a nemzetköziség kizökkent a napi rutinból”

Külföldi önkéntesek magyar óvodákban

Nem minden óvodának van bátorsága és módja arra, hogy projektmegvalósítóként kapcsolódjon be az **Erasmus+ programba**. Szerencsére nekik is van lehetőségük belekóstolni abba, milyen lehet multikulturális légkörben dolgozni.

„Már négy éve fogadunk külföldi önkénteseket, sokszor minden csoportban van egy” – mondja *Bácsalmásné Vidák Ildikó*, a pécsi Városközponti Óvoda Belvárosi Tagóvodájának vezetője. „Ezek a fiatalok minden nap 8-tól 1-ig itt vannak az óvodában, és segítik az óvónők munkáját, gyakorlatilag úgy kell őket elképzelni, mint egy pedagógiai asszisztentst. Játsszanak a gyerekekkel, segítenek nekik, elkísérnek bennünket a programokra, tehát végigkísérik a mindennapjainkat.”

Mégis van valami plusz abban, hogy külföldi – különböző nyelvű és kultúrájú – fiatalok dolgoznak az óvodában. „Az önkéntesek behoznak egy élő nyelvet, új dalokat, mondókákat, és megismertetnek egy másik kultúrával is bennünket, ami nagy élmény a gyerekeknek. Szervezünk közös programokat, előadásokat, karácsonyi ünnepséget, amikor valódi multikulturális közeget tudnak teremteni a fiatalok. **Olyan szint hoznak az óvodába, amit a szülők is nagyra értékelnek**, többen már a beiratkozáskor jelzik, hogy örülnek a lehetőségnek.”

Hasonlóan pozitív tapasztalatokról számol be *Heteiné Löki Judit*, a debreceni Százszorszép Óvoda pedagógusa, aki mentorként segíti a hozzájuk érkező önkéntesek beilleszkedését. „Egy óvodás korú gyerek – az életkorából fakadóan – nagyon ragaszkodik a nevelőjéhez. Ha egy más nyelven beszélő „idegenhez” is tud érzelmileg kötődni, abból csak profitálhat. Nyitottabbá válik, és később is könnyebben elfogadja, ha valaki például más kultúrából érkezik. **Minél korábban megismerkednek a gyerekek azzal, hogy a világ sokszínű és tágas, annál természetesebb lesz ez számukra a későbbiekben.**”

A debreceni óvodában jártak már brazil, török, spanyol és olasz önkéntesek is, most is épp ketten vannak a csoportban, de maximum egy évig maradnak. „Természetesen előfordulhat egy-egy tartózkodóbb kisgyerek, aki nem szereti ezt a nagy jövés-menést, de ők is rugalmasabbá, elfogadóbbá válnak idővel, és az én tapasztalatom az, hogy a gyerekeknek összességében csak hasznukra válik, ha külföldi önkéntesekkel találkoznak az óvodában.”

Első lépések

A pályázást és az önkéntesek kiválasztását helyi szervezetek végzik. Pécssett a *Területfejlesztők a Vidékért Egyesülettel* szoros együttműködésben valósulnak meg a projektek.

„Szerencsések voltunk, mert a mi óvodánkba járt az egyesület vezetőjének a gyermeke, így közelről látták az itt folyó munkát és a módszereket, amelyekkel dolgozunk, és felvetették, hogy mit szólnának hozzá, ha pályáznának. Gyakorló óvodaként rendszeresen dolgozunk óvónő-, illetve dajkaképzős fiatalokkal, tehát **az új emberek befogadásával és az ismeretátadással kapcsolatban nagy gyakorlattal rendelkezünk**, a testületünk pedig nagyon nyitott pedagógusokból áll, ezért úgy döntöttük, hogy egy próbát megér a dolog” – meséli *Bácsalmásné Vidák Ildikó*. „Nagyon sok kérdés volt bennünk az elején: mennyire alkalmasak a feladatra azok a fiatalok, akik jönnek; tizen- vagy huszoneveseket érdemes-e fogadni; hogy fogjuk legyőzni a nyelvi akadályokat? De szerencsére eddig még mindent sikerült közösen megoldanunk.”

Debrecenbe a *Világjáró Önkéntes Nonprofit Kft.* Erasmus+ projektjén belül érkeznek az önkéntesek. Itt is a szervezet kezdeményezésére indult el az együttműködés. „A fiatalok bármilyen területről érkehetnek. Volt már, aki az IT szektorból jött, volt kétkezi munkás is, de mindegyiküknek vannak tapasztalataik a gyerekekkel, nem véletlenül akarnak óvodában segédkezni, és az eddigiek alapján **nagyon jól tudunk együtt dolgozni mindenkivel**” – mondja *Heteiné Löki Judit*. „A Világjáróval való jó kapcsolatnak köszönhetően nemrég hozzánk került egy olyan lány is, aki egyébként a Hortobágyi Madárkórházban volt önkéntes, de csütörtökönként kézműves foglalkozásokat tartott nálunk a gyerekeknek. Ő is egy új szint hozott, és ezt nagyon élvezték az ovisaink.”

Erasmus+

Nyelvtanulás könnyedén

A nyelvtanulás fontos hozzáadéka ezeknek a projekteknek, de ez nem csak azt jelenti, hogy a gyerekek találkoznak egy idegen nyelvvel és elsajátítanak néhány kifejezést vagy megtanulnak egy-egy dalt.

„A szabad játék során minden nyelvi akadály eltűnik. A gyerekeket még nem zavarja, hogy nem beszélnek tökéletesen angolul vagy nem jó a kiejtésük. Meg mernek szólalni, és mondják, ami eszükbe jut, így nem alakul ki bennük az a gát, ami a felnőttekben vagy a kamaszokban már megvan, és sokat fejlődhetnek az idegennyelv-tanulás tekintetében” – mondja a debreceni óvónő. „A dolog fordítva is igaz: van egyfajta kölcsönösség, hiszen eközben az itt lévő külföldiek is tanulnak magyarul. Volt például egy jó humorú olasz fiú, aki aktívan bekapcsolódott az életünkbe, és a gyerekek folyton keresték a társaságát. A sok együtt töltött idő alatt jól megtanult magyarul, és alapfokú nyelvvizsgával tért haza.”

„Az önkéntesek nagyon jól megértetik magukat a gyerekekkel, nem szükséges, hogy az óvónők fordítsanak. Felnőttként sokszor nehéz ezt megérteni, de nincs olyan, amit ne tudnának egymással lekommunikálni. Annál is inkább, mert sokszor nem a nyelv a fontos, hanem egyéb eszközöket, játékokat is használnak a kommunikációban” – teszi hozzá a pécsi óvodavezető. „A programban való részvételnek pedig egy fontos hozzáadéka, hogy az óvónőket is inspirálja a nyelvtanulásra és az önfejlesztésre, hiszen számukra is fontos, hogy lépést tudjanak tartani a fiatalokkal.”

Heteiné Löki Judit szerint egy idősebb pedagógustársadalomban nagy jelentősége van annak, hogy a gyerekek korban hozzájuk közelebb álló nevelőkkel is találkozhatnak az óvodákban, hiszen velük esetenként jobban meg tudják értetni magukat. „Ugyanakkor az óvónők is rengeteget profitálhatnak egy ilyen programból” – mondja – „új ismeretségekre

tesznek szert, kicsit belelátanak egy másik kultúrába, színesíthetik a pedagógiai programjukat a más országokból hozott dalokkal, szokásokkal, módszerekkel. A fiatalos lendület és a nemzetköziség pedig kizökkent a napi rutinból és felrússítja a hétköznapokat.”

Gergely Viktória önkéntesként angolt tanított egy török óvodában. „Nagyon jó volt a gyerekekkel foglalkozni, rengeteg szeretetet kaptam, odaszaladtak, megöleltek, örültek, ha megláttak a folyosón. Ez örök élmény marad!”

Eleinte izgult amiatt, hogy hogyan fogja megoldani a felmerülő problémákat egy olyan országban, ahol nincs közös nyelv az ott élőkkel. „A kint töltött nyolc hónap alatt megtanultam, hogy minden egyes szituációban van megoldás. Valójában sosem maradtunk segítség nélkül. Lehet, hogy kérni kell, és beszélni kell a problémáinkról, de nincs olyan, hogy ne lehetne valamit megoldani. Már emiatt a tapasztalat miatt is megérte belevágni!”

Önkéntes programokban való részvételre 2018 ősze óta az **Európai Szolidaritási Testület** pályázattípusai kínálnak lehetőségeket. Az új programban 18-30 év közötti fiatalok a hazai és külföldi önkéntesség mellett gyakornoki tevékenységre és munkavállalási projektekben való részvételre is pályázhatnak. Azoknak a szervezeteknek, amelyek pályázatot szeretnének benyújtani, minőségi tanúsítványt kell rendelkezniük.

Ennek megszerzéséről és a fiatalok fogadásáról további információ a www.eusolidaritycorps.hu oldalon található.

GYŐRPÁL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Digitális eszközök az iskolában is

Állandó fejlődésre készítet, felfrissíti a hétköznapi munkát, elősegíti a szakmai és módszertani megújulást. Ezt mondják azok a tanárok, akik az iskolában is használnak digitális eszközöket, például okostelefont, tabletet vagy interaktív táblát. Ön próbálta már?

A tanórák színesítésének és a tanulók motiválásának egyik legjobb módja, ha közelebb hozzuk a diákokhoz a tananyagot: akár úgy, hogy órán is használhatják a mobileszközeiket. De hogy ne uralkodjon el a káosz a tanteremben, a pedagógus irányítására, felügyeletére is szükség van. Hogy kezdjük el az iskolában az IKT eszközök használatát? Először **érdekes mások bevált módszertani ötleteit kipróbálni az óra egyes részein**, majd egyre bátrabban kísérletezni. Ebben segít a pedagógusoknak a Digitális Módszertár.

„Mutasd meg tanítványaidnak, hogy az IKT eszközök használatával hogyan lehetnek aktív részesei az új ismeretek befogadásának, és hogyan válhatnak tudatos felhasználóvá!”

Bognár Amália, Digitális Pedagógus díjazott

Jelenleg több mint 350, gyakorló tanárok által feltöltött, kreatív és innovatív módszertani anyag található a Tempus Közalapítvány Digitális Módszertárában, amelyet bárki használhat. Ennek célja, hogy támogassa a pedagógusok szakmai fejlődését, valamint, hogy a tanárokat jó példák bemutatására, az egymástól való tanulásra és tudásmegosztásra ösztönözze. Az adatbázis használatával a pedagógusok a tanórák és a tanórán kívüli tevékenységek megújításához nyerhetnek inspirációt, illetve **konkrét, a mindennapi iskolai tevékenységeik során alkalmazható módszereket tanulhatnak másoktól.**

„Az IKT csak eszköz, a lényeg továbbra is a tartalom. De a hagyományos eszközök már kevésbé kötik le a diákokat.”

Dénesné Szak Andrea, Digitális Pedagógus díjazott

A Digitális Módszertárban a többi között témakör, célcsoport vagy a fejlesztendő kompetenciák alapján lehet keresni, és kifejezetten kezdő IKT felhasználók is találhatnak itt ötleteket tanóráik színesítéséhez. A módszertani anyagok legtöbbször az infokommunikációs technológiák alkalmazásához, a magyar nyelv és irodalom vagy a természettudományos tantárgyak oktatásához kapcsolódik, de a feltöltött ötletek között akadnak egészségneveléssel, divattal vagy népművészettel foglalkozó témák, sőt, óvodások és sajátos nevelési igényű gyerekek számára kidolgozott ötletek is. A módszertani anyagok között emellett található példát a játékosításra (gamifikáció), tükrözött osztályterem megvalósítására és a digitális történetmesélésre egyaránt.

„Mi lenne az a három tanács, amit a digitális pedagógiában kevésbé jártas kollégáknak adnék? Merni, merni és harmadszor is merni!”

Esztelczki Péter, Digitális Pedagógus díjazott

A Tempus Közalapítvány minden évben új pályázati felhívással és a legjobb ötletek beküldőinek elismerésével ösztönözi az új módszerek bemutatását. A leginnovatívabb tanárok Digitális Pedagógus díjat kapnak, a legjobb ötletek pedig – szakmai lektorálás után – bekerülnek a bárki által használható Digitális Módszertárba.

„Az IKT eszközök a legmegfelelőbbek arra, hogy a hátrányos helyzetű diákjaim elhelyezkedési esélyeit javítsam.”

Tóth Éva, Digitális Pedagógus díjazott

Pörgesse fel a tanóráját digitális módszerekkel

TÖRTÉNELEM

Vit Olivér Portál a múltba című projektjében egyfajta virtuális időutazásra hívja a diákokat. A történelmi korszakok az ő óráin egy-egy korabeli internetes hírportál köntösében jelennek meg. A módszer olyan készségek megtanítására is alkalmas, mint az információ szűrése, a hírtétek megértése, a vitakultúra fejlesztése. A projekt során tanári irányítás mellett, online felhasználható forrásgyűjtemények segítségével a diákok készítik el a következő téma „híroldalát”. Ehhez a pedagógus meghatározhatja a rovatok tartalmát, vagy fogalmakat és kulcskifejezéseket adhat meg, amelyeket a szerkesztés során fel kell használni, de a diákcsoportok töltik meg tartalommal és vizuális elemekkel a történelmi weblapokat.

MATEMATIKA

Dr. Szárnyasné Tóth Teréz Gauss Budapesten című módszertani ötlete egy virtuális kirándulás – matematikai feladatokkal fűszerezve. Elsősorban 12-18 éves tanulóknak ajánlják, hiszen a példák az iskolai tananyag részét képezik. Körbekalauzolnak Budapest belvárosában, de nemcsak történelmi, kulturális, építészeti és földrajzi szempontból mutatják be a fővárost, hanem játékos matematikai példákon keresztül is. Több látványosság adatait csempészték bele az egyenletekbe, a sík- és térgeometriai, valamint sorozatos és halmazos feladatokba, és megadták a megoldásokat is. A módszer alapján bármilyen városban készíthető hasonló feladat, fotókkal, ismertető leírásokkal, ábrával, kvíz kérdésekkel és természetesen matematikai feladatokkal.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Éder Márta Időutazás Süsüvel című módszere bármely iskolatípusban megvalósítható. A projektben a tanulók Süsüt keltik életre, aki most találkozik először a digitális világgal. A pedagógus segítségével a felsőbb évfolyamos diákok sok-sok tevékenységet kínálnak az alsóbb éveseknek. A tanulók csoportokba szerveződnek, majd gyűjtőmunkát végeznek, játszanak, filmet, képregényt, GIF-et, promóciós videót, felvilágosító társasjátékot készítenek. Mindezt kép- és videószerkesztő programokkal, kiterjesztett valósággal, saját filmstúdióval. A produktumokat bemutatják társaik előtt, majd több helyen megosztják, és egy online faliújságra is feltöltik, ahol mindenki látja a másikat, ami rendkívül inspiráló a gyerekek számára.

IDEGEN NYELV

Tóthné Bán Gyöngyi Skype használatával fejlesztí diákjai idegennyelvtudását. A tanórák keretein belül a gyerekek „találkoznak” más országok tanulóival, és velük különböző tevékenységeken (prezentációk, játékok, kvizek) keresztül gyakorolják az angol nyelvet. Az órák első felében általában előadást tartanak egy-egy témáról, amit a gyerekek közösen készítenek el, majd együtt játszanak, zenélnek, énekelnek. Nagyobb gyerekekkel „Találd ki, hol vagyok!” játékot is játszanak, amikor földrajzi, kulturális és történelmi kérdések segítségével kell kitalálni, hogy a partneriskola vajon hol található.

KÉMIA

Színes kémia címmel osztotta meg ötletét *Filep Doina Otília*. Nyolcadikos tanulóival egy olyan alkalmazást használnak, ahol online laboratóriumi kísérleteket is végezhetnek a diákok. A kiválasztott témakörben van mód ismétlésre, de a tanulók új ismereteket is szerezhhetnek a feltöltött forrásanyagok segítségével, valamint gondolatképeket készíthetnek, hipotéziseket, következtetéseket fogalmazhatnak meg. A portált segítségül lehet hívni egy-egy témakör vagy egész tananyag esetében, a diákok csoportban és önállóan is dolgozhatnak. Szép, színes, különleges elrendezésben ismerhetik meg a fogalmakat, szavakat, önállóan kísérletezhetnek, és ha ezáltal sikerül felkelteni az érdeklődésüket, sokkal motiváltabbak lesznek a tanórai foglalkozásokon.

A módszertani ötletekről és a szükséges eszközökről bővebben olvashat a Digitális Módszertárban, a digitalismodszertar.tka.hu oldalon.

MÓDSZERTANI
ÖTLETGYŰJTEMÉNY

GYÖRPÁL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Ajánljuk még *A tanulás jövője* című, digitális pedagógia témájú online kurzust bemutató cikkünket a 74. oldalon.

HOSSZABB SZAKMAI GYAKORLATOK

Tanulószerződéses tanulók mobilitása Európában

Mi akadályozza a szakképzésben a tanulókat abban, hogy hosszú távra menjenek külföldi szakmai gyakorlatra?

Európai szinten milyen kezdeményezések vannak az akadályok megszüntetésére? 2019. március 21-22-én az Európai Parlamentben tartották a *Tanulószerződéses tanulók mobilitása Európában* c. konferenciát, amelyen döntéshozók, cégek, oktatási intézmények és gyakornokok gondolkodtak közösen arról, hogyan lehetne elősegíteni a hosszabb távú tanulói mobilitásokat a szakképzésben.

Az **Erasmus+** program szakképzési mobilitási pályázattípusában lehetőség van arra, hogy a tanulók akár 12 hónapos külföldi szakmai gyakorlaton is részt vegyenek. Az európai pályázati statisztikák azonban azt mutatják, hogy 2-4 hét a leggyakoribb mobilitási időszak, 3 hónapos vagy annál hosszabb mobilitásra csak a tanulók töredéke vállalkozik. A hosszabb gyakorlat pedig nemcsak a nyelvtanulást segítené, hanem jelentős szakmai fejlődéssel is járna, ami csökkentheti a fiatalok munkanélküliségét és növeli az EU gazdasági versenyképességét. Mégis, számos akadálya van a hosszabb tanulói mobilitásoknak:

- Európában a többféle szakképzési rendszer miatt nehézkes az elismerés, a gyakorlat beszámítása;
- az egyetemi hallgatókkal ellentétben itt gyakran kiskorúakról van szó, akiknek a szüleit is meg kell győzni a hosszabb külföldi gyakorlatról;
- a küldő és fogadó munkahelyeknek kevés az információjuk a tanulókkal kapcsolatos jogokról, kötelezettségekről.

Az Európai Bizottság a mobilitási akadályok feltárására hirdett meg egy pilot projektet 2016-ban és 2017-ben, valamint a Cedefop is elindított egy átfogó kutatást a tanulószerződéses tanulók gyakorlatáról és a hosszabb távú mobilitási lehetőségekről. A kutatásban országelemzések alapján, többféle szempontból kategorizálják a szakképzési rendszereket, és

javaslatokat fogalmaznak meg az adott szakképzési rendszer fejlesztésére, hogy az képessé váljon a hosszabb tanulói mobilitások támogatására. A kutatás 2021 végéig tart és célja az is, hogy elősegítse az Európai Oktatási Térség (European Education Area) 2025 létrejöttét.

Egy másik kutatás az Erasmus+ programországokban vizsgálta azokat a szakképzési mobilitási programokat, amelyeket nem az Erasmus+ forrásaiból finanszíroznak, hanem országos szintű vagy helyi/regionális kezdeményezések. A kutatás megállapításai szerint fontos lenne feltérképezni a szinergiákat és azonosítani az átfedéseket a különböző programok között, a jó példákat (PIU, EDUFI, ProTandem, Nordplus) szélesebb körben megismertetni és a lehetséges elemeket átvenni, beépíteni az Erasmus+ program leendő utódjába.

A konferencián több olyan európai kezdeményezést is bemutatottak, amelyek a hosszabb szakmai gyakorlatokat népszerűsítik. A **EuroApprentices** egy olyan hálózat, amelynek tagjai volt gyakornokok, és céljuk, hogy láthatóbbá, vonzóbbá tegyék a szakképzési gyakorlatokat kortársaik számára a közösségi média segítségével. A **European Alliance for Apprenticeships** tagjai (cégek, oktatási intézmények, kamarák, civil és helyi döntéshozó szervezetek) különböző vállalatokat tesznek annak érdekében, hogy vonzóbbá tegyék a szakképzést, pl. a cégek vezetését győzik meg a gyakornokok fogadásáról és küldéséről; támogatórendszert dolgoznak ki a gyakornokok számára; dolgoznak a gyakornokokkal kapcsolatos helyi szakképzési szabályozás reformján.

A **European Parents' Association** a szülőket támogatja abban, hogy megfelelő információval rendelkezzenek az oktatási lehetőségekről, a szakképzési külföldi gyakorlatokról. Ezek tervezésekor, szervezésekor különösen fontos a szülők bevonása, teljes körű tájékoztatása. A minden részletre kiterjedő előkészítés és a jól megalapozott együttműködési keretek segítik elnyerni a szülők bizalmát – a társaság ezért különböző fórumokon, ajánlások megfogalmazásával hívja fel erre a szervezők és döntéshozók figyelmét.

HATÁSMÉRÉS A GYAKORLATBAN

A Tempus Közalapítvány a brit Erasmus+ nemzeti irodával közösen **Impact+ Exercise** képzést tartott Budapesten, amelynek témája az Impact+ Tool eszköz megismerése volt. A tréningre 53 fő érkezett 18 országból: Erasmus+ felnőtt tanulási és szakképzési partnerségi projektek koordinátorai, akik kipróbálhatták az eszközt a gyakorlatban, illetve tapasztalatot cserélhettek más országokból érkező kollégáikkal a megvalósítást érintő kérdésekben is.

Ezt az innovatív hatásmérő eszközt a pályázat bármelyik szakaszában alkalmazhatják a koordinátorok, a partnerszervezetek munkatársai vagy akár a teljes partnerség közösen.

A folyamat során megnevezik, hogy milyen hatást akarnak elérni a projekttel, mely területeken, milyen célcsoportok számára, és ahhoz kapcsolódóan meghatározzák az indikátorokat és az adatgyűjtési módszereket is.

Ez a rugalmas eszköz többféle módon segíti a pályázókat:

- a projekttervezés korai szakaszában az elérendő hatások megfogalmazásában,
- a pályázat benyújtása előtt a pályázat finomításában és tökéletesítésében,
- a projekt kezdetén a hatásmérés tevékenységeinek meghatározásában,
- a projekt futamideje alatt a tervezett hatás megvalósulásának vagy újraértékelésének követésében,
- a projekt végén az összegző, minősítő értékelés elkészítésében.

Az eszköz magyarul is elérhető az alábbi linken:

tka.hu » Erasmus+ » Felnőtt tanulás » Hasznos anyagok »
A hatásmérés tervezése

Az eszközről részletesen hallhatnak az érdeklődők a 2019 szeptemberében megrendezendő **Erasmus+ disszeminációs tréning**en is. Figyelje hírlevelünket!

FELIRATKOZÁS: tka.hu/hirek

A konferencia résztvevői az alábbi fejlesztési javaslatokat fogalmazták meg a sikeres hosszú távú mobilitások szervezéséhez:

- legyenek olyan információs központok, amelyek a gyakoronok elhelyezésével kapcsolatban megfelelő információt tudnak adni (pl. helyi jogszabályok, egészségügyi/társadalmi biztosítás, fizetés mértéke) és segítik a gyakoronokot a helyi ügyintézésben;
- a leendő gyakoronoknak biztosítsanak olyan nyelvi felkészítést, ami személyes jelenlétben (nem online kurzuson) alapul;
- a cégek számára biztosítsanak világos útmutatást a gyakoronokok fogadásával kapcsolatban, csökkenjenek az ezzel járó adminisztratív terhek;
- az európai szakképzési rendszerekbe hosszabb távon épüljön be a mobilitási időszak.

Mindezek eléréséhez természetesen szükséges a tagállamok támogatása, a nemzeti szabályozások harmonizálása. A konferencia résztvevői tudják, hogy ehhez hosszú utat kell bejárni, azonban bíznak abban, hogy a jövőben kialakulhat egy olyan egységes európai gyakoronokság, ami minden érintettnek (tanulónak, iskolának, cégnek) elérhető és előnyös lehet.

A Szegedi SZC Krúdy Gyula Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Turisztikai Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája részt vett a pilot projektben, amelyet a Pályázati Pavilon 2017. őszi számában mutattunk be.

tka.hu » Kiadványok » Pályázati Pavilon » 2017. ősz

Az iskola az idén elnyerte az Erasmus+ Nívódíjat is, projektjükéről a **52. oldalon olvashat.**

NAGY-SINKÓ ZSÓFIA

Tempus Közalapítvány, Erasmus+ Programiroda

ROZGONYI ZSUZSANNA

Tempus Közalapítvány, Erasmus+ Programiroda

Közös javaslat született az Erasmus+ program jövőjéről

FuturE+ címmel szervezett konferenciát a román Erasmus+ Nemzeti Iroda 24 ország 125 küldöttjének részvételével. A rendezvény elsődleges célja az volt, hogy olyan újító, fejlesztő javaslatokat fogalmazzanak meg a 2020-ig tartó Erasmus+ pályázati ciklust követő programmal kapcsolatban, amelyek a Brüsszelben megvalósuló formális ülések tematikájához is hozzájárulnak majd.

A 2019. március 12-15. között Bukarestben tartott konferencia forgatókönyvét úgy alakították, hogy az interakciók és eszmecserék mind a valós, mind a virtuális térben megvalósulhattak.

Az elméleti alapot *Monica Calota*, a román nemzeti iroda vezetője biztosította. Előadásában részletes képet vázolt az európai döntéshozatali mechanizmusról. A jelenlévők így pontosan láthatták, hogy az Erasmus+ program új generációját, a 2021. évtől induló pályázati ciklust érintő változtatásokat milyen döntéssorozat előzi meg. Az igazgató asszony azt is ismertetete, milyen utat jár majd be a résztvevők által megfogalmazott javaslat hivatalos verziója a demokratikus döntéshozatali mechanizmusban.

Magyarország 5 tagú delegációval vett részt a tanácskozáson. A Tempus Közalapítványt Szilágyi Róbert (köznevelési mobilitási projektek pályázati koordinátora), a köznevelési szektort Bem Tímea (a Budapest II. Kerületi Szabó Lőrinc Kéttannyelvű Általános Iskola és Gimnázium tanára, projektkoordinátor) és Szentiványi-Szeles Beáta (az Újpesti Károlyi István Általános Iskola és Gimnázium tanára, köznevelési szakértő és nemzetközi koordinátor), a szakképzési szektort Szolnok Ádám (a BMSZC Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakgimnázium tanára, projektkoordinátor) és a felnőtt tanulási szektort Claudia Piovano (a Galileo Progetti Nonprofit Kft. vezetője) képviselte.

A munkafolyamatot a célok és tevékenységek harmóniája jellemezte. A javaslat elkészítését egy négylépcsős feladatmodellre építették fel. Először az Erasmus+ programok legfontosabb szereplőit, a kedvezményezettek és érdekeltek körét azonosították a résztvevők, majd az ide kapcsolódó lehetőségek és kihívások megvitatására és megoldási lehetőségeire kerestek választ kis csoportokban. A harmadik feladatnál a résztvevők a saját szektorukat érintő kihívásokra javasolt megoldásokat rangsorolták. Végül egy közös egyeztetés következett, amelyen mindenki hozzászólhatott a javaslat formai és tartalmi véglegesítéséhez.

A résztvevők aktív hozzájárulásával egy 25 pontból álló, 5 oldal terjedelmű dokumentum jött létre, amely külön bontásban tartalmazza az Erasmus+ program összes oktatási szektorát érintő akkut kérdéseket és a javasolt tevékenységeket. A szervezők a véglegesített dokumentumot elsősorban a nemzeti irodáknak fogják elküldeni véleményezésre. Ezt követően, egy második fázisban, a nemzeti irodák jóváhagyásával továbbítják az Európai Bizottság döntéshozatali szerve felé.

A közös javaslat létrejötté, bár kétségtelenül ez volt az első számú célkitűzés, mégsem egyedüli fokmérője a konferencia sikerének. Igazán pezsgő, dinamikus, produktív szellemi műhelyben folytathattak eszmecserét a résztvevők, és számos egyéb szakmai hozadékot is jelentett számukra ez a rendezvény. Lehetőség volt szakmai találkozásokra, a résztvevők közötti folyamatos tapasztalatcserére, múltbeli projektek tapasztalatainak megosztására és közös jövőbeli projektek tervezésére. A magyar résztvevők is arról számoltak be, hogy mindegyiküknek sikerült olyan partnerkapcsolatokat kialakítani, amelyek új projektek megvalósításához vezethetnek.

A résztvevőkkel közösen elkészített javaslat végső verziója a román nemzeti iroda honlapján a hírek között tekinthető meg:

www.suntsolidar.eu » Stiri » A vision of the futurE+ - resolution

A cikk Szentiványi-Szeles Beáta, Bem Tímea, Claudia Piovano és Szolnok Ádám beszámolóit és észrevételeit alapján készült.

Szerkesztette: SZILÁGYI RÓBERT
Tempus Közalapítvány, Erasmus+ programiroda

Élményalapú tudásmegosztás az Alma a fán műhelyeken

RENDEZVÉNYAJÁNLÓ

Jó gyakorlatok – Ötletek – Jövőt formáló gondolatok

Idén újra várjuk az inspirálódni és tudásukat megosztani vágyó pedagógusokat az Alma a fán műhelyekre, ahol a tanárok számára egy délután alatt olyan fontos témákat dolgozunk fel, amelyekhez egyébként a mindennapok során kevés útmutatást kapnak.

Módszertanunk lényege, hogy a műhely elején, saját élményen alapuló ráhangoló feladatokat építünk fel az aktuális témához kapcsolódóan, amit egy kontextust bemutató, rendszerező előadás követ, majd gyakorlatorientált műhelymunkák következnek, ahol a téma egy-egy részletét tudjuk árnyalni.

Célunk ezzel nem a pedagógusképzés, még kevésbé a rendszerlehetőségek feltárása, inkább a szemléletformálás és az érzékenyítés, és talán – ami számunkra a legfontosabb –, az ide jövők lelkesedésének fenntartása. A mostani műhelysorozatban olyan témák is megjelennek (pl. hatásmérés, hatásértékelés, minőségbiztosítás), amelyek az Erasmus+ projektgazdáknak vagy projektet tervezőknek is hasznosak lehetnek.

Az aktuális műhelyekről a Tempus Közalapítvány honlapján, a Rendezvények menüpontban találhat részleteket.

AMIT MAGAMMAL VISZEK

néhány résztvevői visszajelzés a korábbi Alma a fán műhelyekről:

*Csodálatos pedagógusegyéniségeket hívtak meg, rendezvényük valódi élményt jelentett, kiadványaik minősége kimagasló.
Gratulálok és köszönöm!*

*Köszönöm az ötleteket. További kutatásra ösztönöznek.
Fáradtan jöttem – lelkesen megyek.*

*Köszönöm az új álmat és kihívást. Adaptív iskolában szeretnék tanítani! Nem először voltam itt képzésen, nagyon jó volt ismét!
Jó a rengeteg gyakorlat, ezért szeretek ide járni!*

Ismét egy tartalmas szellemi kaland élményét viszem, sok továbbgondolásra érdemes dologgal! Nagyon jó hangulatú, izgalmas rendezvény!

*Pozitív szemléletet! Rengeteg ötletet! Hogyan lehet becsempészni az alkotás örömét a tanításba.
Köszönöm!*

CSERNOVITZ ADÉL
Tempus Közalapítvány, Tudásmenedzsment csoport

Országokon átívelő együttműködés a társadalmi befogadás előmozdítása céljából

A Tempus Közalapítvány Tudásmenedzsment csoportja évek óta koordinál olyan projekteket, amelyek a társadalmi igazságosságot befolyásoló tényezőkkel, pl. a korai iskolaelhagyással foglalkoznak. Számos olyan szervezettel és intézménnyel építettünk ki szoros kapcsolatot Magyarországon és Európa-szerte, amelyek a társadalmi befogadás különféle aspektusaival foglalkoznak, annak előmozdításán fáradoznak. Evidens lépés volt számunkra, hogy a legfrissebb lehetőségre, az Európai Bizottság Social Inclusion Through Education and Training elnevezésű szakpolitikai felhívására reagálva újabb projektötlettel álljunk elő STAIRS néven.

Stakeholders Together Adapting Ideas to Readjust Local Systems to Promote Inclusive Education
(Az inkluzív oktatást támogató helyi rendszerek újragondolása)

A projekt 2019. január 31-én indult, 2022-ben fog zárulni, és a társadalmi befogadás területén Európa-szerte fellelhető jó gyakorlatok adaptációjára, továbbá magára az adaptációs folyamatra fókuszál. A Tempus Közalapítvány mint koordinátor vesz részt, és további 6 intézmény (összesen 6 országból) fog együttműködni a projekt során.

A STAIRS célja, hogy a magasan teljesítő, jó gyakorlatokat megosztó országokban (Írország, Portugália, továbbá Ausztria, esetleg Svédország, Dánia, Olaszország, Skócia és Észtország – előbbieket partnerként, utóbbiak közreműködőként) fellelhető tapasztalatokat szakértők segítségével összegyűjtse, amelyekből aztán nemzeti szintű adaptációs terveket dolgozhatnak ki a tanuló országokban (Magyarország, Csehország, Szlovénia és Horvátország). A projekt során születik majd egy Európai adaptációs útmutató is, a nemzeti adaptációs tervek létrejötte után. A nemzeti adaptációs tervek a négy kelet-közép-európai ország számára íródnak, alkotói pedig olyan helyi szakemberek lesznek, akiket célzottan választunk ki a tanulási folyamatban való részvételre és a tanultak helyi hasznosításában való közreműködésre. A tervek célja az lesz, hogy nemzeti szinten tegyék alkalmazhatóvá a látott jó gyakorlatokat az iskolák világában. Az Európai adaptációs útmutatót pedig a részt vevő országok szakemberei együttesen hozzák majd létre azzal a céllal, hogy a tanulási folyamat során szerzett tapasztalatok, valamint azok országspecifikus ajánlásai európai szintre emelkedhessenek, és más, tanulni és jó gyakorlatokat adaptálni kívánó ország is felhasználhassa a projekt során felhalmozódott tudást. Európai szintű szakpolitikai ajánlások kidolgozása szintén a projekt egyik kulcsfontosságú célkitűzése.

A STAIRS akroníma betűi a következő szavakat jelölik:

STAKEHOLDERS TOGETHER: ÉRDEKELTEK EGYÜTTESEN

Projektünk erősíteni kívánja a társadalmi befogadás témájával foglalkozó szakemberek kapcsolatát országos, közép-kelet-európai és európai szinten, fejleszteni együttműködési stratégiáikat, elősegíteni a kihívások közös megértését, megfogalmazását, keretet teremteni a strukturált partnerségnek, tiszteletben tartva a részt vevő országok heterogén kulturális kontextusát.

ADAPTING IDEAS: ÖTLETEK ADAPTÁLÁSA

A társadalmi befogadás területén tevékenykedő, annak gyakorlatban történő megvalósulásával is kapcsolatban álló szakemberekből álló csoport feladata sokrétű lesz. Az adott ország szükségleteinek és érvényben lévő nemzeti ajánlásainak feltárása után tanulmányutakon vehetnek részt egy-egy konkrét, kiemelkedő kihívásra összpontosítva (amely lehet minden tanuló országban teljesen eltérő). A jó gyakorlatokat megosztó országokban találkozhatnak saját szakmai megfelelőjükkel, majd hazatérve multiplikátorokként működhetnek.

TO READJUST LOCAL SYSTEMS: HELYI RENDSZEREK ÚJRAGONDOLÁSA

Mit várunk ezektől a szakemberektől? Elsősorban azt, hogy multiplikátorként és ötletgazdaként működjenek. Országos szinten vitafórumok szervezését és *blended learning* kurzusok szervezését tervezzük, amelyek alkalmával szakértőink bemutatathatják és megvitathatják, hogy mit tanultak Írországban és Portugáliában tett látogatásaik során, bemutatathatják az adaptációra vonatkozó elképzeléseiket, és nemzeti adaptációs tervet terjeszthetnek elő. Továbbá azt tervezzük, hogy a tanuló országok szakértői együttesen létrehozhatnak egy Európai adaptációs útmutatót – egy olyan meta-szintű útmutatót, amelyet más országok, amelyek jó gyakorlatok adaptálásában gondolkodnak, használhatnak a jövőben.

TO PROMOTE INCLUSIVE EDUCATION: AZ INKLUZÍV OKTATÁS TÁMOGATÁSA CÉLJÁBÓL

A részt vevő országok mindegyike az inklúzió különböző szintjén áll, ennek megfelelően különböző gyakorlatok megfigyelésére és adaptálására van szükségünk. A partnerség közös missziója természetesen az inkluzív oktatás támogatása.

SZÜCS MARIANNA

Tempus Közalapítvány, Tudásmenedzsment csoport

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET a felelős vállalkozói magatartásban

Egy fórum, ahol a vállalkozói és a civil szektor összeér

Elkötelezett szakemberek, akik arra vállalkoztak, hogy változásokat generáljanak a társadalomban és a környezetben, amiben élünk. Izgalmas, főként annak tükrében, hogy fiatalokkal dolgoznak, nekik adnak át minél több tudást és inspirációt. Mi más is lehetne a cél, mint az, hogy a fiatalok is képesek legyenek tudatosan alakítani a jelent és jövőt?

A TCP (Towards Collaborative Practice on Social Entrepreneurship) projektek az Erasmus+ program Youth@Work nemzetközi stratégiai partnerség keretein belül valósulnak meg 2015 óta. Az együttműködés egyik fő területe egy évente megrendezett nemzetközi fórum, amelyet tavaly ősszel a magyar nemzeti iroda szervezett Budapesten. Kármán Erikát, a rendezvény egyik facilitátorát kérdeztük.

Mik voltak a program fókuszai?

Ez az együttműködés a tagországok közötti partnerségre épül, és az a célja, hogy a különböző szektorok, például az ifjúsági, üzleti, közigazgatási, felnőttoktatási, illetve a nemformális oktatási szektor képviselői találkozzanak, tapasztalatot cserélhessenek társadalmi vállalkozás témában. A budapesti konferencia fókuszja a környezettudatosság volt, illetve annak jelentősége a társadalmi vállalkozásokban. A résztvevők jó példákat osztottak meg egymással, megismertek olyan helyi szervezeteket, amelyek ezzel a témával foglalkoznak, illetve olyan nemzetközi szakértőktől hallgattak előadásokat, akik komoly tapasztalattal rendelkeznek ezen a téren. A célok között szerepelt a fiatalok munkavállalói és vállalkozói készségeinek fejlesztése is, ifjúsági szakemberek bevonásával, részben azért, hogy ezt a tudást a későbbiekben minden résztvevő kamatoztatni tudja a saját munkájában.

Kik voltak a magyarországi fórum résztvevői?

Elsősorban olyan szakemberek, akik fiatalokkal foglalkoznak, vagy valamilyen, a társadalom számára hasznos vállalkozásban, civil szervezetben dolgoznak. Többek között szervezeti vezetők, ifjúsági területen dolgozó szakemberek, valamint a már említett szektorok képviselői. Több mint 100 résztvevője volt a rendezvénynek, 30 országból.

Melyek voltak ön számára a legemlékezetesebb programok?

A plenáris alkalmak során mindig van egy „összetartozunk, hasonlóan gondolkodunk” érzésem, úgy is, hogy nem feltétlenül mindenki nyilvánít véleményt. Nagyon szerettem a 15-20 fős kiscsoportos workshopokat is, ahol egy adott kérdés mentén izgalmas beszélgetések alakultak ki. Szintén nagyon érdekes volt megtapasztalni, hogy a fiatalok vállalkozási készségeinek, kreatív gondolkodásának fejlesztését különböző országokban, szervezetekben más-más megközelítéssel,

módszerekkel végzik. A különbözőség színessé tette a műhelymunka beszélgetéseket. Ezeken a programokon túl, a helyi szervezetek látogatása is mindig különleges élményt jelent minden résztvevőnek, így nekem is. A jó gyakorlatok a budapesti társadalmi vállalkozásoknál, civil szervezeteknél eltöltött délután során váltak kézzelfoghatóvá. Lehetőség volt megismerkedni a *Kockacsoki Non-profit Kft.*, a *Premier Kult Café*, a *Cyclonomia Szociális Szövetkezet*, illetve a *Szatyor* szervezetek működésével, stratégiájával, munkatársaival. A látogatásokon olyan kérdéseket tisztázhattak a résztvevők, amik a saját szervezetük működésében is nap mint nap felmerülnek, akár stratégiai szintű döntésekben, akár működési szinteken.

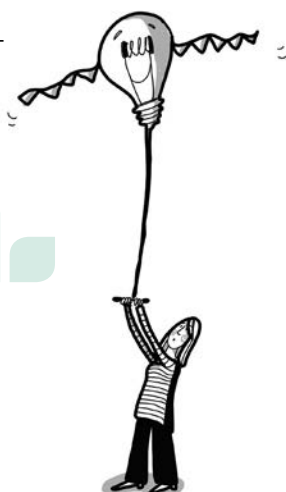
De nekem volt egy másik fontos felismerésem is, nevezetesen, hogy a környezettudatos szemlélet ma már semmilyen vállalkozói magatartástól nem lehet független. Akár profitorientált, akár nonprofit szektorról beszélünk, fontos, hogy minél kevesebb környezetterhelést okozzon egy szervezet működése, illetve az általa kínált szolgáltatások kivitelezése. Ma már alapvető egy-egy vállalkozás elindításánál ezeknek a szempontoknak a figyelembevétele. Szerencsére egyre több vállalkozás, szervezet tesz jelentős lépéseket ennek érdekében, aminek van egy plusz hozadéka is: a társadalmi megítélésük is pozitívabbá válik.

Milyen visszhangja van a programnak néhány hónappal a magyarországi fórum után?

A résztvevők közül többen jelezték, hogy az itt szerzett tapasztalatokat, ötleteket az otthoni környezetükben is elkezdtek használni. Több téma köré szerveződtek olyan közösségek, amelyekben már megjelentek nemzetközi szakmai együttműködések, partnerségek.

Gondolom, a tavalyi fórummal nincs vége a programsorozatnak.

A Youth@Work nemzetközi partnerség az eddigi években konferencia jellegű fórumokat, rövid tanulmányutakat valósított meg. A programok sikerességére alapozva a jövőben is hasonló terveink vannak, illetve elképzelhető más jellegű tapasztalatcserét támogató események szervezése, hazai és nemzetközi szinten egyaránt. A következő fórum Spanyolországban lesz, 2019 őszén. Ennek fókuszában a szolidaritás, a helyi fejlesztések, illetve a társadalmi vállalkozások állnak majd.

A következő fórumra az alábbi linken lehet jelentkezni:
www.trainings.salto-youth.net/7932

BAKÓCZY SZILVIA
újságíró

eurodesk
Magyarország

Papírrepülőekkel külföldre?

Nemformális tanulási formák szerepe az Eurodesk Minősítő Képzési Programban

Hogyan lesz egy papírrepülő-hajtogató versenyből mobilitási információszolgáltatás?

Az Eurodesk nemzetközi hálózat (többnyire ifjúsági szervezetekből álló) tagjainak egyik fő célkitűzése, hogy minél több (13-30 éves) fiatal számára nyújtson személyre szabott, megbízható információt különböző mobilitási lehetőségekről. Mégis hogyan történik ez a gyakorlatban, például 20 középiskolás fiattal? A direkt, előadászerű, egyirányú információátadás nem mindig bizonyul hatékonynak ennél a korosztálynál. Az Eurodesk partnereknek egy-egy alkalommal 60-90 perc áll rendelkezésükre, hogy felkeltsék a fiatalok figyelmét akár az önkéntesség, akár egy ifjúsági csereprogramban való részvétel iránt, ezért számos nemformális tanulási módszert alkalmaznak munkájuk során. A KÖZ-Pont Ifjúsági Egyesület Eurodesk koordinátora például 5-6 fős csapatokra osztja a fiatalokat, akikkel ismerteti a papírrepülő gyártás részletes szabályait, illetve kiadja a feladatot: készítsenek adott idő alatt a lehető legtöbb, repülésre alkalmas, szabványnak megfelelő papírrepülőt. Persze számos apró szabállyal „nehezíti” a fiatalok dolgát: egyszerre csak egy ember kezében lehet olló, egy próbareptetés engedélyezett stb. A fiataloknak ahhoz, hogy ez – minden szabályt be- és észben tartva – sikerüljön, végig kell gondolniuk és meg kell tervezniük a folyamatokat, illetve le kell osztani a szerepeket egymás között. Legyen ez bármennyire bonyolult, a messzire szálló, vagy éppen a precíz tervezési folyamat ellenére is hamar földet érő papírrepülők minden alkalommal vidám közösségi élményt adnak a fiataloknak.

Mi szükséges ahhoz, hogy a fenti gyakorlat többet adjon egy játékos délutánnál?

Elengedhetetlen, hogy felkészült ifjúsági szakember, tréner vezesse végig a gyakorlatot, aki az értékelés során a fiatalokkal közösen a friss, játék során szerzett élményekre reflektálva irányítja figyelmüket különböző nemzetközi lehetőségek irányába. Például ha a csapat sikeréhez hozzájárult valaki egy jó ötlettel, miért ne próbálna ezt ki nemzetközi közegben is akár egy ifjúsági csere során?

Hogyan épülnek be a nemformális módszerek az Eurodesk hálózat szolgáltatásaiba?

Az Eurodesk Brussels Link koordinálásával 2014-ben egy hálózati koordinátorokból, multiplikátorokból és trénerkből álló nemzetközi képzésfejlesztői csapat alakította ki az Eurodesk Minősítő Képzési Program szerkezetét és tartalmi felépítését. A képzés célja, hogy a különböző országokban dolgozó Eurodesk multiplikátoroknak legyen egy közel azonos alaptudása a hálózatról és a mobilitási információkról, illetve információszolgáltatásról. A képzési tananyagot meglévő, korábbi szakmai anyagok és képzési gyakorlatok alapján, valamint

a SALTO Training of Multipliers (Ifjúság Program) módszertanban szereplő multiplikátori kompetenciák figyelembevételével állították össze. A program több egymásra épülő modulból áll, amelyek közép-pontjában a nemzetközi mobilitási információs munkához szükséges Eurodesk multiplikátori szerepek alapvető kompetenciái állnak, ezeket fejleszti, és az ezekhez szükséges készségek és tudásanyag elsajátítását célozza a program.

Eurodesk Minősítő Képzés felépítése

1. modul – Eurodesk alapok
2. modul – Nemzetközi mobilitási programok
3. modul – Interakcióban a közönséggel, nemformális tanulási módszerek
4. modul – Online kommunikáció
(2019. második félévében lesz elérhető)

EURODESK MULTIPLIKÁTORI KOMPETENCIÁK:

Tanuló • Kommunikátor • Információszolgáltató • Forrásszemély • Tanácsadó • Motiváló személy • Hálózatépítő • Kezdeményező

2018 őszén a magyar Eurodesk partnerek - a nemzetközi hálózatban elsők között - végezték el a 3. modult, melynek során Csalagovits Zóra tréner vezetésével mélyítették ismereteiket a nemformális módszerek területén, illetve a képzés folyamán a gyakorlatban is kipróbálták a frissen elsajátítottakat.

BERTALAN ZSÓFIA

Tempus Közalapítvány, Eurodesk nemzeti koordinátor

Minőségi változás a szakképzésben: új környezet, új tudás, új tanulói igények

Hogyan alakítja át a digitalizáció és a robottechnika elképesztő fejlődése a munka világát? Milyen kihívások elé állítja ez a szakképzési rendszert? Erről gondolkodtak a szakképzés fejlesztésében és működtetésében érdekelt felek a Tempus Közalapítvány rendezvényén. Az *Ébredjünk fel a bővületből – a IV. ipari forradalom kihívásai és az Erasmus+ című műhelymunka különlegességét az adta, hogy a szakképző iskolák, gyakorlati képzést biztosító vállalatok és a kamarák képviselői mellett a szakképzés legfontosabb szereplői, a tanulók is képviseltették magukat.*

A 3D nyomtatás, az ipari és szoftverrobotok, a mesterséges intelligenciát alkalmazó gépek, a tárgyak és szolgáltatások internete már Magyarországon is széles körben alkalmazott technológia. A növekvő mértékű digitális eszközök és elvárások minden eddiginél radikálisabban megváltoztatják az emberi munkavégzést, és az átalakulás miatt a munkavállalóknak teljesen más tudásra lesz szükségük, mint eddig. A fiataloknak ma még nélkülözhetőnek tekinthető készségeket kell elsajátítaniuk annak érdekében, hogy könnyen foglalkoztathatóvá váljanak. A legfontosabb munkavállalói kompetenciákká a technikai képességek, a komplex és digitális környezetben történő problémamegoldás, az algoritmizálni tudás, a mély megértés képessége, a kritikai gondolkodás, és a kreativitás válnak. Szintén felértékelődnek az úgynevezett globális kompetenciák, amelyek a helyi, globális és interkulturális ügyek megértésének és vizsgálatának, illetve a más országból, kultúrából vagy vallási környezetből érkező emberekkel való kommunikáció és együttműködés képességét, valamint az emberi méltóság és sokféleség tiszteletét jelentik.

Kérdés, hogy a szakképzés megfelelő ütemben tudja-e követni a munkaerőpiaci változásokat akkor, amikor a most általános iskolába lépő fiatalok 65%-a várhatóan olyan szakmában fog dolgozni, ami ma még nem is létezik. Szintén kulcskérdés, hogy a tanárok képesek-e a legmodernebb technológiák és a Z generáció tanulási sajátosságaihoz illeszkedő innovatív tanítási módszerek alkalmazására, digitális tananyagok, 3D-s virtuális tanulási színterek fejlesztésére és használatára.

A műhely kiemelt témája volt az Erasmus+ és az ErasmusPro mobilitási programok jó gyakorlatainak és tapasztalatainak beépítése a hazai szakképzés minőségének fejlesztésébe. A műhely szereplői megerősítették, hogy a gazdasági, technológiai, környezeti változásokhoz való eredményes alkalmazkodáshoz nélkülözhetetlen transzverzális, globális és kulturális kompetenciák fejlesztésében jelentős szerepet játszanak az Erasmus+ programok, amelyek hatékony tanulási lehetőséget biztosítanak a tanulók, tanárok, vállalati oktatók számára.

A műhely változatos módszertana (plenáris előadások, kerekasztal beszélgetés, World Café) alkalmat teremtett a résztvevők számára az igényeik, elvárásai, lehetőségeik, nehézségeik megfogalmazására és egyeztetésére, a vállalatok és a szakképző iskolák közötti hatékonyabb együttműködésre, amely a szakképzési rendszer által fejlesztett kompetenciák és a fejlődés szükségletei közötti szakadék csökkentése érdekében egyre inkább felértékelődik. Az eredményesség szempontjából szintén kulcsfontosságú a tanulókra való intenzív odafigyelés. A tanulók „hangja” lehetőséget nyújtott arra, hogy jobban megismerjük az ő igényeiket, tanulási szokásaikat, alkalmazkodási stratégiáikat, azt, hogyan szeretnek és tudnak eredményesen tanulni.

A szakképzést érintő változások – az egyre sokszínűbb tanulói kör, a tanulók tanulási problémái, a megváltozott tanulási szinterek és szokások, a munka világának elvárásai, az ipar 4.0 koncepció, a nemzetköziesedés – kikényszerítik a tanítás újragondolását, a tanulást támogató környezet kialakítását. A szakképzés környezetéből eredő kihívásokra a tanítási-tanulási folyamat minőségének növelésével lehet válaszolni. Ennek egyik eszköze a tanulási eredmény alapú szemlélet, amelyet azért érdemes beemelni a mindennapi szakképzési praxisba, mert eszközt ad arra, hogy javítani tudjuk a tanulók tanulási eredményességét. A szakmai követelmények tanulási eredményekben történő meghatározása biztosítja, hogy az elvárások egyértelműek,

Mi mindenre jó az Europass mobilitási igazolvány?

Külföldön töltött egyetemi félév vagy szakmai gyakorlat? Mindkét esetben nagy hasznát veheted az Europass mobilitási igazolványnak! Most megtudhatod, hogy mire jó ez a dokumentum, és hogyan juthatsz hozzá.

Az Europass mobilitási igazolvány legnagyobb előnye, hogy Európa-szerte ismert, egységes és bárki számára ingyenesen elérhető dokumentum. Lényege a külföldi tanulmányút, szakmai gyakorlat vagy önkéntesség során megszerzett készségek, kompetenciák bemutatása és részletezése, egyszerű, átlátható formában.

Miért érdemes igényelni?

Egy szemesztert külföldön végeztél el Erasmus+, Campus Mundi vagy valamilyen más ösztöndíjjal? A nemzetközi tapasztalatnak az élet számtalan területén hasznát veheted, ám ne feledkezz meg a mobilitási igazolványod elkészítéséről sem! Hiszen az ösztöndíj fajtája, a kint töltött idő és a célország felsorolása mellett a részletek is fontosak lehetnek. Tanulmányi vagy szakmai gyakorlaton részt vett hallgatóként a mobilitási igazolvánnyal tudod legegyszerűbben igazolni a külföldön elvégzett kurzusaidat és egyéb eredményeidet. Így konkrét példával is alátámaszthatod, hogy milyen tapasztalatokkal gazdagodtál a mobilitás során, hogy melyek azok a területek, amiket sikerült fejlesztened.

A mobilitási igazolvány azonban nem csak a nemzetközi tapasztalatot igazolja! Tudtad például, hogy álláskereső is nagy hasznát veheted? Csatold bátran a pályázatodhoz, hiszen egy olyan pluszt ad, ami segít, hogy kitűnj a jelentkezők közül. Pályakezdőként különösen hasznos a külföldi szakmai gyakorlat bemutatása, hiszen bizonyítja, hogy képes voltál megállni a helyed egy idegen országban, ezáltal fejlesztetted készségeidet, és értékes szakmai tapasztalatokat szereztél. A külföldön töltött idő bizonyítja, hogy a nyelvtudásod a gyakorlatban is megállja a helyét, ez pedig ma már szinte nélkülözhetetlen.

A birtokodban lévő mobilitási igazolvány a jövőbeli munkaadóidnak is hasznos lehet, hiszen így képet kaphatnak a gyakorlati tudásodról, az eddigi szakmai tapasztalataidról. Érdemes részletesen bemutatnod az elvégzett feladatokat, a munkafolyamatokat, amikben részt vettél, konkrét eredményekkel alátámasztva, hiszen így bebizonyíthatod, hogy alkalmas vagy a megpályázott pozícióra, és jártas vagy az adott területen.

Ne feledd: a külföldi tapasztalat érték a munkaerőpiacon – csak rajtad múlik, hogy előnyt kovácsolsz-e belőle! Az Europass mobilitási igazolvány pedig segítséget nyújthat mindebben.

Hogyan juthatsz hozzá?

A mobilitási igazolványt hallgatóként Te igényelheted a Nemzeti Europass Központ munkatársaitól. Az igazolvány teljesen ingyenes!

A Nemzeti Europass Központ elérhetőségei:

NEMZETI EUROPASS KÖZPONT

Tel.: +36-1/236-5050 (hétköznap 9–13 óra között)

E-mail: europass@tpf.hu

europass.hu

értelmezhetőek, világosak legyenek a tanuló, a tanár és a gyakorlati képzőhely számára is. A 2018. novemberi műhelymunka folytatásaként a tanulási eredmények képzésfejlesztésben való alkalmazási lehetőségeit állította fókuszba az a kétnapos műhelymunka is, amely a Tempus Közalapítvány és a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara közös szervezésében valósult meg 2019 márciusában, Győrben. Ezen a rendezvényen, jellemzően a Győri Műszaki Szakképzési Centrum tanárai, szakoktatói vettek részt.

FARKAS ÉVA

Tempus Közalapítvány, ECVET szakértő

A tanulási eredmény (learning outcome) a tanulással – a tanulási szakasz végére – elérhető kimeneti követelmények leírását jelenti. A Magyar Képesítési Keretrendszerhez illeszkedő tudás + képesség + attitűd + autonómia-felelősség kontextusában meghatározott cselekvő szintű kompetencialeírás. Azt határozza meg, hogy a tanuló mit tud, mit ért és önállóan mire képes, miután lezárt egy tanulási folyamatot, függetlenül attól, hogy hol, hogyan, és mikor szerezte meg ezeket a kompetenciákat.

A műhelymunka részletes összefoglalója a Tempus Közalapítvány honlapján olvasható:

tkf.hu » [Hírek](#) » [Ébredjünk fel a bűvöletből - a IV. ipari forradalom kihívásai és az Erasmus+](#)

SZOPKÓ ZITA

Tempus Közalapítvány, Nemzeti Europass Központ

A kulcs az állandó megújulás

Az innováció kérdése az elmúlt évtizedekben világszerte kiemelt figyelmet kapott, húsz éve pedig már az oktatásban is előkelő helyen áll. Az egyre gyorsabban változó környezetben a tudományos tudás mellett szükséges a megfelelő technikai műveltség is, éppen ezért sok hazai köznevelési intézmény elkötelezetten támogatja pedagógusai szakmai megújulását. Erről az innovatív szemléletről beszélgettünk Plánk Tiborral, a Budapesti Gazdasági SZC Hunfalvy János Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági és Kereskedelmi Szakgimnáziumának vezetőjével.

Intézmény:
Budapesti Gazdasági
SZC Hunfalvy János
Két Tanítási Nyelvű
Közgazdasági
és Kereskedelmi
Szakgimnáziuma

Projekt címe:
Módszertani és nyelvi
megújulás a Hunfalvyban

Koordinátor:
Plánk Tibor

Honlap:
www.hunfalvy-szki.hu/hu/erasmus-k-1

Az iskolát évek óta az innováció vezérli, ezért több alkalommal vettek részt fejlesztést szolgáló nemzetközi pályázatokban, azonban most először pályáztak pedagógus-továbbképzésekre. Honnan jött az ötlet, hogy belevágjanak?

Valóban, az idén 135 éves iskolánkat az innováció, illetve a széleskörű nemzetközi kapcsolatok megléte jellemzi. Diákcsera-kapcsolataink Európán kívül Japán, orosz, USA-beli középiskolákra is kiterjednek. Több sikeres Comenius pályázatot, Erasmus+ KA2-es partnerséget is megvalósítottunk már.

Három évvel ezelőtt „megújuló-modern iskola koncepció” néven a pedagógusi módszertani változatosságra helyeztük a hangsúlyt. **Hisszük azt, hogy egy jó iskola középpontjában a tanuló áll. Azonban egy jó iskola kulcsa a naprakész, továbbképzett, széles látókörű, európai tapasztalatokkal rendelkező pedagógus.** Úgy gondoljuk, hogy sikeres munkánk folytatásának elengedhetetlen feltétele az iskolavezetés, a tantestület elkötelezettsége a szakmai, módszertani önképzés, a tanári kompetenciák fejlesztése iránt. Az Erasmus+ köznevelési mobilitási pályázat keretében megvalósított továbbképzések ezekre kiváló lehetőséget adtak.

A megvalósult projekt egyik prioritása a pedagógiai, módszertani megújulás volt. Miként tudják az iskola tanárai a megszerzett tudást kamatoztatni a mindennapi tanítási gyakorlatokban?

Mivel a megismert módszerek, programok könnyen és gyorsan tanulhatók, és szinte bármilyen tantárgyba beilleszthetők, így egyszerűen adaptálhatók voltak. A projekt megvalósulása óta iskolánkban mindennapi gyakorlattá vált a korábban is használt Kahoot mellett a Socrative, a Learning Apps, a Quizlet, a Padlet, a Word Cloud használata, illetve több vágó és képszerkesztő programot, applikációt is használnak a kollégák. Az egyes munkaközösségek feladatbankokat hoztak létre számos tantárgyhoz, ezzel is színesítve a mindennapi oktatási, tanítási palettájukat. Ezek az online feladatok egyben arra is alkalmasak, hogy néhány kattintással átalakítsuk, bővítsük őket, így gyorsan egy-egy csoportra, személyre is szabhatók.

Mit jelent a projektben való részvétel a pedagógusok számára?

A nevelői-oktatói munka szépsége és egyben nehézsége az állandó megújulásban rejlik. A látásmód alakítására jó lehetőséget nyújtotnak ezek a továbbképzések. A megszerzett ismereteinkkel sosem lehetünk elégedettek, ezeket folyton fejleszteniük szükséges. Haladunk kell a korról, modern oktatási technikákat kell elsajátítanunk, hogy megfelelhessünk a kihívásoknak.

A pályázat keretében 19 kollégánk összesen 20 mobilitáson vett részt. Ezek egy része nyelvtanfolyam, míg a többi pedagógiai módszertani kurzus volt. A munkatársaink hangsúlyozták, hogy a továbbképzések szakmailag igényesek, hatékonyak voltak. A legtöbb kolléga kiemelte, hogy az új módszerek, eszközök megismerése mellett egyben pozitív megerősítést is kaptak eddigi munkájukhoz, és nemcsak a módszertani, IKT kompetenciáik fejlődtek, hanem az anyanyelvi környezetben a nyelvtudásuk, kommunikációjuk is gördülékenyebb, magabiztosabb lett, szókincsük bővült. Emellett rengeteg kulturális élményben volt részük.

Hogyan osztották meg tapasztalataikat a munkatársaikkal?

Házon belül a Hunfalvy Pedagógiai Napok rendezvényen az összes érintett kolléga megosztotta tapasztalatait: ez egy aktív, mozgalmas, színes rendezvényt eredményezett. A hallgatóságból többen kedvet kaptak egy következő pályázatban való részvételre. A Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum, illetve az Oktatási Hivatal őszi pedagógiai rendezvényén pedig bázisintézményként szakmai napot tartottunk a digitális eszközök tanulási folyamatban való élményszerű, hatékony használatáról.

Milyen hatással volt a projekt az intézmény egészére?

A projekt hatása egyértelműen pozitív, fejlesztő jellegű. A tantestület azon tagjai, akik ebben a projektmegvalósításban még nem vettek részt, inspirációt kaptak a mobilitásokról visszaérkező társaiktól. A kollégák intenzív, élményszerű ösztönzést kaptak a megújulásra, a fejlődésre, tudatosodott, hogy a hatékony módszerek növelik a tanulók aktivitását és a tanítás-tanulás eredményességét. Fontosnak tartom a diákokra gyakorolt egyértelműen pozitív hatást is, ugyanis ösztönző erő volt, hogy **tanáraik személyes élményeiken keresztül is motiválják őket a nyelvtanulásra és az európai kultúrák, értékek megismerésére.**

Mit tartanak a megvalósítás során elért legnagyobb eredménynek?

A részt vevő kollégák iskolánk iránti elkötelezettsége erősödött, jobban megértik, elfogadják az intézmény nyelvi sokszínűségét, fokozódott bennük a nemzetköziesítés iránti igény. A mobilitásokon való részvétel eredményeképpen a nemzetközi kapcsolatrendszerünk megerősödött. Másrészt a belső kapcsolatok is bővültek, a tanulók nevelése-oktatása érdekében a szakmai közösségek tevékenységén túl a pedagógusok kezdeményezően együttműködnek egymással. A belső továbbképzés, a jó gyakorlatok átadása, bevezetése továbbra is rendszeres, szervezett, ebben a mobilitások résztvevői meghatározó feladatot vállalnak. A nyelvoktatás és a két tanítási nyelvű oktatás pedagógiai folyamatai is fejlődtek iskolánkban.

Miként viszik tovább a projekt eredményeit? Mit tesznek azért, hogy az elért eredmények hosszú távon is fenntarthatók maradjanak?

A résztvevők által elsajátított kompetenciákat, tapasztalatokat beépítettük az iskola fejlesztési folyamataiba, pedagógiai programjába, a tantárgyi helyi tantervekbe, tanmenetekbe. A megszerzett tapasztalatok beépültek a rövid-, közép- és hosszú távú fejlesztési folyamatunkba, az Európai fejlesztési tervünkben foglaltak alapján a következő évi mobilitási pályázatainkat a mostani eredményeire ráépítve tervezzük. Mert pályázni, nyerni, utazni, tanulni jó dolog! •

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projektet megvalósító intézmény kiváló példa arra, hogy egy változásokra nyitott, nemzetközi pályázatok és projektek széles körében gondolkodó intézmény, elkötelezett intézményvezetéssel és tantestülettel hogyan válhat saját, belső, szakmai közegének aktív és tudatos formálójává.

Intézményi és pályázati dokumentumaik visszatérő gondolata, hogy a magas színvonalú nevelő-oktató munka eredményességének fenntartásához, növeléséhez egy folyamatos megújulásra nyitott és képes tanári karra és a pedagógiai munkát segítő munkatársakra van szükség.

PRIBIL-KÖVESDY DÖNÍZ
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

A külföldi tapasztalatszerzés után még komolyabban veszik a szakmájukat

Hat országban jártak a Krúdy oktatói és tanulói

A Szegedi SZC Krúdy Gyula Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Turisztikai Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája több mint 20 éve építi nemzetközi kapcsolatait. Számos alkalommal mutattuk már be kimagasló eredményeiket, jó példáikat. Mostani, Erasmus+ Nívódíjas projektjük minden szempontból kiemelkedő színvonalon teljesített. Hat országra kiterjedő mobilitást valósítottak meg, ami 45 tanuló és 8 munkatárs szakmai tapasztalatszerzését foglalta magában. Komáromi Annamária, a projekt koordinátora azt mondja, erős csapat áll mögötte, de komoly befektetett energiát igényel mindenkitől a minőségi munka fenntartása.

Intézmény:
Szegedi SZC Krúdy Gyula Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Turisztikai Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája

Projekt címe:
Szakmai és szakmódszertani kompetenciák innovatív fejlesztése európai környezetben

Koordinátor:
Komáromi Annamária

Honlap:
www.krudy-szeged.hu/kulugy/erasmus

Röviden összefoglalva mi történt a mobilitások során?

Iskolánkban nemrég vezettük be a turizmus szakirányt a szakgimnáziumi és érettségire épülő kurzusokon, és itt a záróvizsga előfeltétele a szakirányú B2 szintű nyelvvizsga megszerzése. Valós igény volt tehát a szakmai gyakorlat célnyelvi környezetben töltése, és elmondhatom, hogy a tanulók szakmai és szaknyelvi készségei egyaránt fejlődtek.

Folytattuk a munkatársak bevonását is, cukrász szakoktatóinknak egyre több különleges alapanyagot és eljárást kell ismerniük, illetve a cukrászati termékek között megjelent pékáruk elkészítését is megtanulhatták Franciaországban. A szlovákiai job shadowing látogatáson az ottani tanszálló és a nemzetek konyhájának tanulmányozására került sor. Az angliai tapasztalatszerzést a turizmus szakképzés beindítása és a duális szakképzés módszertani igényei indokolták. Emellett az inkluzív szakképzés jó gyakorlatainak átvétele céljából iskolapszichológusunk, illetve esélyegyenlőséggel, élménypedagógiával és kortárs mentorképzéssel foglalkozó tanáruk is elutazhatott Angliába.

Mi az Erasmus+ projektek vonzereje a tanárok, munkatársak körében?

Betekintést nyerhetnek az adott ország szakképzési rendszerébe, össze tudják hasonlítani a hazai viszonyokkal, jó gyakorlatokat vehetnek és adhatnak át. Láthatják, hogyan működik a szakmai képzés elméleti és gyakorlati szinten, milyen továbbképzési lehetőségekkel tudnak élni a kinti kollégák. Érdekes összehasonlítani a gyakorlati munkahelyek szerepét, az intézmények finanszírozását, a szakmai szervezetekkel való kapcsolatokat, az elméleti és gyakorlati képzés arányát, a vizsgáztatást. Nagyon fontosnak tartom a kiutazásoknak azt az aspektusát, hogy a kolléga elhagyja a jól megszokott környezetét, kilép a komfortzónájából, kiköppen a monoton 45 perc tanóra, 10 perc szünet ritmusból. **Feltöltődnek, ami a kiegész elleni küzdelem egyik legjobb módja.**

Hogyan történik a részt vevő tanárok kiválasztása?

A projektek beadása előtt **igényfelmérést végzünk**, minden munkaközösséget megkérdezzük, hogy lenne-e érdeklődő a projekt iránt, illetve azt is, mit szeretnének az adott országban tanulmányozni. Ezt követően egyeztetünk a partnerrel, hogy megvalósítható-e a tervzet, és ha igen, beépítjük a pályázati anyagba. A kollégáktól – a diákokhoz hasonlóan – Europass típusú önéletrajzot, motivációs levelet kérünk, és a kiválasztásba bevonjuk az iskolavezetést is. Nagyon fontos, hogy a kiutazást követően **hasznosíthatósági tervet készít a munkatárs**, vagyis a mobilitás tapasztalatait beépíti a mindennapi munkájába, a jó gyakorlatokat ismerteti, és javaslatot tesz a további felhasználást illetően.

Mit építettetek már be konkrétan a projekt kapcsán az oktatásba?

A hasznosíthatósági tervek közül például bekerült a cukrászok tanmenetébe több mint 10 francia termék, valamint mini-videókat is használnak a termékismertetés és -készítés során. De a Finnországban tanult szalvétahajtogatási technikát is tanítják már nálunk. Inkluzív módszereket is alkalmazunk, például színes feliratokkal segítjük a konyhában való tájékozódást, emellett új tanulásszervezési, többszornás bevézési módszereket használunk a nemzetközi tapasztalatoknak köszönhetően.

Mekkora a projektcsapat?

A gyakorlati és logisztikai feladatokat a fenntartó és az intézmény megosztva látja el. A projektmenedzsment iskolai szinten működik, de szoros együtt dolgozunk a Szegedi SZC Projektirodájával. A 2015/16-os tanévtől kezdődően megalakult a Nemzetközi kapcsolatok munkaközösség, amelynek tagjai a projektben résztvevők, a nyelvtanárok és a koordinátorok. Egyik angol szakos kolléganőm, Határ Zsuzsanna segíti a munkámat a kimenő és bejövő mobilitási tevékenységek szervezését illetően. Az intézményi szintű döntéseket pedig minden esetben Gyömbér Márta igazgatónővel beszéljük meg, ő engedélyezi a kiutazásokat. Összességében tehát kb. 15-20 fő érintett a mobilitási tevékenységek szervezésében és lebonyolításában.

Be kell vallanom, vannak időszakok, amikor nagyon elfáradunk. Olykor nehéz egyensúlyozni a mindennapi tanári tevékenységek, az osztályfőnökség és a projektkoordinátori szerepkör között. Szerencsére ilyenkor **mindig jön egy-egy olyan pozitív impulzus, ami megerősít abban, hogy mindenképpen folytatni kell ezt a tevékenységet**: lehet ez egy nemzetközi szintű versenyeredmény, egy hálás hangvételű levél valamelyik partnertől, vagy ha egy új perspektíva nyílik előttünk.

Hogyan lehet elérni, hogy a külföldi szakmai gyakorlaton részt vett diákok a megszerzett ismereteiket ténylegesen továbbfejleszték itthon? Hogy ne vesszen el se a tudás, se a motiváció?

A mobilitásban részt vevő fiatalok esetében megfigyelhető, hogy általában a saját szakmájukról alkotott véleményük, komolyabban veszik azt. A kiutazás után általában kapcsolatban maradnak a külföldi munkahellyel, adott esetben vissza is látogatnak. Sokan szereznek nyelvvizsgát, ezeket az ismereteket a szakmai kimeneti vizsgákon is jól hasznosítják. Utána már csak rajtuk múlik, hogyan élnek a projekt alatt szerzett tudásukkal. Egyik tanítványunk például francia partnerintézményünk tanulója volt három évig: először szakács, majd sommelier végzettséget szerzett, most pedig az Alliance Française-ben gasztroesteket tart, borkóstolókat szervez, kintről hozhatja az alapanyagokat sok esetben. Teltházzal futnak ezek a rendezvények, minden kint szerzett tudását beépíti az előadásába, és tovább is adja a közönség számára.

Milyen hosszú távú hatása van a projektnek?

Több diákunk, akik 32 napos gyakorlaton vettek részt, azóta bekapcsolódtak az Erasmus Pro-ba, vagyis 10 hónapos kiutazásokon vesznek részt, és céljuk a francia szakmai végzettség megszerzése. A pilot projektünket, amelyben egyedüli középiskolaként vettünk részt Magyarországról a Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara jelölte az idei Szakképzési Díjra. Jelenleg pedig azon dolgozunk, hogy hogyan lehetne megteremteni a felsőoktatáshoz hasonló módon a külföldi részképzések validálását, és feltérképezzük, milyen akadályok állnak a szakképzésben tanuló diákok hosszú távú mobilitásának megvalósulása előtt. •

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projekt céljait a tényleges szükségletekhez igazították, és korábbi projektjeikre építkezve valósult meg a tervezés és kivitelezés. A jól bejártott partneri kapcsolatokon túl újabb partnereket is bevontak a projektbe, ahol kiegyensúlyozott munkamegosztás volt jellemző a projektcsapat tagjai között, jól lehatárolható feladat- és felelősségkörrökkel. A változásokat, felmerülő problémákat a gondos előkészítés révén gördülékenyen kezelték.

Példamutató a mértéktartó és szakszerű kiválasztási folyamat, melyet a munkatársi mobilitásnál alkalmaztak, a mobilitásokon részt vevő oktatók hasznosíthatósági terveit integrálták a szakoktatói tananyagba.

BERKES BLANKA
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

„A lelki egészségvédelem a kulcs a zökkenőmentes mindennapokhoz”

A Kertvárosi Óvodában az álmokat váltják valóra

A pécsi Kertvárosi Óvoda Siklósi Úti Tagóvodájában folyó munka példaértékű az Erasmus+ iskolai, óvodai partnerségek pályázattípusban. Eddigi eredményeik bizonyítják, hogy óvodás korú gyermekekkel is lehet minőségi és pozitív változásokat generáló tevékenységeket megvalósítani. Nívódíjas projektjükéről Schmidt Éva projektkoordinátorral beszélgettünk.

Intézmény:
Kertvárosi Óvoda

Projekt címe:
Határtalan
Egészségnevelés
Lehetőségei Program

Koordinátor:
Schmidt Éva

Honlap:
www.kertvarosiovi.hu/erasmus-help-275

Mi hívta életre a Határtalan Egészségnevelés Lehetőségei Program (HELP) című projektjüket?

A HELP előzménye a 2010-ben még a Comenius program időszaka alatt megvalósult Kézenfogva együtt, valamint a 2013-as EMAIL projekt, amelyek a környezeti és egészségnevelésre fókuszáltak. A pályázati munkát kezdetben a Kertvárosi Óvoda Siklósi Úti Tagóvodájával kezdtük meg, 2017-től csatlakozott a székhely intézmény is. Az elődprogramok során tanultak, valamint az intézményi hatásvizsgálat és szükségleteink alapján úgy véltük, hogy a HELP megoldás lehet a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű, valamint a normál képességű gyermekek komplex fejlesztésére. A környezettudatosságot kiemelt prioritásként kezeljük az esélyegyenlőség, elfogadás, befogadás, másság és egymás tiszteletben tartása mellett. Minden eddigi programunk tudatosan épül és kapcsolódik egymáshoz.

Van-e mögöttes tartalma a HELP mozaikszónak?

A projektünk nevéből alkotott mozaikszó beszédes, hiszen a „help” szó segélykiáltást is jelent. Intézményeinkbe számos magatartási és beilleszkedési zavaros, szorongó, hátrányos helyzetű gyermek jár, akik számára a lelki egészségvédelem a kulcs a zökkenőmentes mindennapokhoz.

Említette, hogy projektjeik egymásra épülnek. Miben tér el ez a projekt az eddigiektől?

Célunk továbbra is a komplex személyiségfejlesztés. A környezettudatos gondolkodás és az egészséges életmódra nevelés mellett kiemelt szerepe van a gyermekek lelki egészségvédelmének, és itt is művészeti eszközöket használunk (zene, mese, tánc, dráma, mozgás, vizualitás) a tevékenységeink megvalósításához. A program sikeréhez hozzájárultak tréningek, akkreditált képzések (Blum Program, Így tedd rá!, Tehetség), amelyek alkalmával a szakma olyan kiemelkedő előadóival dolgozhattunk, mint például dr. Pálfi Sándor és dr. Bakonyi Anna. A környező óvodák felé is nyitottunk, hiszen ebben a térségben az óvodák elenyésző számban vesznek részt az Erasmus+ programban, így képzéseink egy részét az érdeklődő pedagógusai számára is elérhetővé tettük.

Milyen szempontok alapján választottak projektpartnereket?

Lehetőségeinket eleinte a nyelvi akadályok korlátozták, hiszen ekkor még nem voltunk magabiztos nyelvtudás birtokában. Célunk volt, hogy a projekttevékenységekben óvodásaink is aktívan részt vegyenek, így határon túli magyar intézményekkel kooperáltunk. A szakmai kapcsolatot 2010-ben alapoztuk meg, és érdekesség, hogy a kolozsvári Csemete Református Óvodával azóta minden további projektben együttműködtünk. Fontosnak tartjuk a régi partnerekkel való jó viszony ápolását, valamint új partnerek behívását az alakuló projektjeinkbe, hiszen ez **új tudást, módszereket és tartalmakat biztosít**. Partnereink magas színvonalon valósítják meg a pedagógiai szakmai munkájukat, valamint kulcsfontosságú adalékai a partnerségnek, hiszen valamilyen nevelési területen kiemelkedő tevékenységeket folytatnak. Szükségleteink megegyezőek, továbbá nemcsak egy projektciklusban gondolkodunk, hanem 2010 óta építkezünk, és a fenntarthatóság jegyében hosszú távon, közösen tervezünk.

Miben újítanak, milyen új eszközöket, módszertanokat építettek be a mindennapokba a projektnek köszönhetően?

Rengeteget profitálhattunk a kooperáció során, tudniillik a partner-óvodákban a nemzeti identitástudat erősen jelen van a mindennapokban, ezáltal számos hagyományörző tevékenységüket, dalukat, mondókájukat és a *Vitalmanó* programot is átvettük és beépítettük a nevelési programunkba. Intézményünk otthont ad a Europe Direct hálózat játékos tevékenységsorozatának, amelynek során a gyermekek az EU-s értékekkel ismerkedhetnek meg. Emellett meghonosítottuk a *Szülők Iskolája* programsorozatot is, amelyben a szülők nagy számban és aktívan vesznek részt. A projektmegvalósítás során rendezvényeink egy-egy adott téma köré épülnek, óvodapszichológus, meseterapeuta és civil szervezetek (Bringa Tanoda/Szekler Tekler, Kopácsi Rét/Vizes játékok, Zsályaliget stb.) közreműködésével. A HELP során létrehoztunk egy *egészségnevelési programot* is, amelyben a projekt során megvalósított tevékenységeket nevezünk meg havi bontásban, két évre vonatkozóan. A létrehozott segédanyag elérhető a honlapunkon.

A nemzetközi dimenzió megjelenése milyen hatással volt a gyerekekre, valamint az intézményi munkatársakra?

Munkatársi mobilitások alkalmával megismertettük a partnerintézmények dolgozóit óvodásainkkal, játékos, élményalapú tevékenységek által, valamint a határon túli óvodásokkal is kapcsolatba kerültek online kommunikációs eszközök segítségével. **Sajátos intézményi adottságainknak köszönhetően még gyermek mobilitást is megvalósítottunk**, hiszen a közeli bellyei Gerlice Óvodába járó gyermekek részt vettek az általunk megszervezett Oviolimpián. A nemzetközi dimenzió által a gyermekek és intézményi munkatársak látóköre bővült, és nyitottabbá váltak az újdonságokra. Az Erasmus+ iskolai, óvodai partnerségek pályázattípus egyik nagyon fontos eleme a mobilitások támogatása, így az intézmény dolgozóinak utazását, képzését a projektből finanszíroztuk. A Kertvárosi Óvodában a tevékenységek megvalósításában intézményi szinten mindenki feladatot vállal, ezért fontosnak tartjuk, hogy mobilitásban is minden dolgozó részt vegyen, hiszen amellett, hogy ezek az utazások csapatépítő jellegűek, a szakmai és személyes megújulást szolgálják.

Mit jelent az Ön számára az Erasmus+?

2010 óta folyamatossgot és visszaigazolást, hogy a projektjeink pozitív hatást gyakorolnak gyerekeinkre, családjaira, környezetünkre, valamint ránk, projektmegvalósítókra egyaránt. Rengeteg tervünket valósítottuk meg, amikről eddig csak álmodtunk. A szemléletmódom sokat formálódott, szakmai tudásom és kapcsolati hálóm bővült és a projektmegvalósító kollégákkal baráti kapcsolatok is szövődtek. Hatalmas megtiszteltetés számomra, hogy az Erasmus+ program 30. születésnapjára szervezett kampányban képviselhettem az óvodapedagógus szakmát, valamint az Erasmus+ programot. Szeretném, ha minél szélesebb körben láthatóvá válna, hogy gyermeki tevékenységek megvalósításával is hatalmas változásokat idézhetünk elő. **Biztatom az óvodákat arra, hogy a mi példánkat látva merjenek nemzetközi együttműködések kezdeményezni, hiszen ezekből csak profitálhatnak.** •

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A pályázat témája – az egészségvédelem, egészséges életmódra nevelés – tulajdonképpen az óvodák alapfeladatai közé tartozik, de a projekt számos innovatív, újszerű elemet tartalmaz, és átfogó, komplex módon valósítja meg ezt a célkitűzést. A külső partnerek közreműködése jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a kapcsolódó projekttevékenységek magas színvonalon valósulhassanak meg, és néhányuk számára szintén hasznosnak bizonyult az óvodákkal való együttműködés. Szintén pozitívum, hogy más óvodákkal is kooperáltak a projektpartnerek, ami a helyi szakmai munkára és ezeknek az intézményeknek a pályázási motivációjára is kedvező hatással volt.

JAKAB RÉKA
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

Profi üzleti mentorok menthetik meg a kis- és középvállalkozásokat

Milyen segítség nyújtható a vállalkozásoknak ahhoz, hogy hosszú távon is sikeresen működjenek? A Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) szakemberei szerint az egyik ilyen eszköz az üzleti mentorálás lehet. Ezért a témával nemzetközi partneri kör bevonásával foglalkoztak három éven keresztül az Erasmus+ program támogatásával.

A 2015-ben indult nemzetközi stratégiai partnerség tapasztalatait dr. Csillag Sára, a BGE Pénzügyi és Számviteli Karának dékánja, Madarasiné dr. Szirmai Andrea intézetvezető és Varga László, projektmenedzser segítségével foglalkoztunk össze.

Az EU-szintű összehasonlító statisztikákból egyértelműen kiderül, hogy a tagországokban nagy számban mennek csődbe kis- és középvállalati (kkv) szektorban tevékenykedő cégek – ráadásul fokozottan igaz ez a kelet-közép-európai régióra. Mivel a tagországok többségében a kkv-szektor hozzájárulása a GDP-hez igen magas arányú, ezért célszerű megoldást keresni – mindez a nemzeti gazdaságpolitikákban is kiemelt szerepet kapott.

Olyan tananyagfejlesztés és tréningprogram, amely kis- és középvállalkozókat (vagy ezek egy speciális csoportját) igyekszik segíteni, már sokféle zajlott Magyarországon. A BGE is számos, a kkv-szektor vállalkozásaira fókuszáló nemzetközi projektet vezetett már, amelyek a családi vállalkozások generációváltásának és fenntarthatóságának különböző aspektusú kérdéseivel foglalkoztak. „Olyan visszajelzéseket kaptunk a kisvállalkozóktól, hogy érdemes lenne folytatni ezt a fejlesztő munkát” – mondja a TRUST ME projekt indító motivációiról Varga László.

A reakciók rámutattak arra is, hogy ma már sem a hagyományos, sem pedig a b-learning (a hagyományos oktatás és e-learning keverékét jelentő) képzések nem elég vonzóak a vállalkozók számára. A nemzetközi partnerek felismerték, hogy úgynevezett mentorálási, coaching megközelítésre van szükség a vállalkozók könnyebb eléréséhez. „A mentorálás hatékonyabb, és a hozzáadott értéke magasabb lehet az eddig alkalmazott módszereknél, illetve azokkal kombinálva” – részletezi Szirmai Andrea. Ebben a szemléletben megerősítette őket francia partnerük, amely évek óta működteti sikeresen üzleti mentorálási tevékenységét.

A projekt fő célja egy nemzetközileg elismert (szak)képzés kidolgozása jövőbeni kkv-mentorok számára, akik az új tudással, ismeretanyaggal és szociális készségekkel képesek kkv-vezetőkkel és tulajdonosokkal folyamat-tanácsadóként együttműködni.

Intézmény:
Budapesti Gazdasági Egyetem

Projekt címe:
TRUST ME - Training for Unique Skills and Techniques for Mentoring

Koordinátor:
Varga László

Honlap:
trust-me-project.eu

Együttműködő partnerek:

- koordinátor: Budapesti Gazdasági Egyetem, Magyarország
- Lahti University of Applied Sciences, Finnország
- Babes-Bolyai University, Románia
- ADINVEST International, Franciaország
- Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége, Magyarország
- CDMConsulting, Románia

Az együttműködés az üzleti mentor fogalmának meghatározásával, a coach és a tanácsadói szerepektől való megkülönböztetésével vette kezdetét. Emellett a projektpartnerek nemzeti tanulmányokat, majd összehasonlító elemzést készítettek a kkv-szektor helyzetéről, és vállalati eseteken keresztül jó gyakorlatokat ismertettek. „Az üzleti mentor lényegében egy coach és egy gazdasági szakember ötvözete, aki úgy kérdez, hogy érti a folyamatokat, de nem mondja meg a választ, hiszen a cégtulajdonosnak kell tudnia, mit akar kihozni a cégéből, neki kell döntenie és ő viseli majd a felelősséget is a döntésekért. Ugyanakkor a mentor akár hosszú ideig is támogathatja ennek a felelőségnek a viselésében” – magyarázza Csillag Sára.

A TRUST ME projekt alapvető célja ezeknek a mentoroknak a felkészítése. „A projektben kompetenciaterképet és készségkártyát készítettünk, azonosítva a mentoroknak szükséges szakmai (hard) és személyes (soft) készségeket, az ezekhez kapcsolódóan alkalmazható fejlesztési eszközöket és technikákat, valamint tanulási eredményeket. Meghatároztuk a képzés bemeneti követelményeit és annak mérési módját, valamint azt, hogy az üzleti mentorképzés folyamatában hogyan mérhető a résztvevők fejlődése. Ezek mentén kidolgoztunk e-learning tananyagokat, amelyek az egyes témák tartalmain túl felöleltek mentorálásról szóló videókat, fogalomtárakat és önellenőrző kérdéseket. A személyes képességek fejlesztési módszereiről kézikönyvet készítettünk az oktatók támogatására a mentorképzési folyamat során. A szakmai kompetenciák fejlesztésének keretét pedig egy gazdasági szimulációs szoftver nyújtotta, amely egy vállalat meghatározó működési területeit fedi le” – ismertette a folyamat fő lépéseit Varga László.

A partnerek lefektették a projekt főbb mérföldköveit, majd részletekbe menően egyeztettek a mentor szakmai és személyes kompetenciáinak és készségeinek kérdéseiről, a tananyagok tartalmáról, tesztelték közös játékkal a szimulációs szoftver használhatóságát és áttekintették az egyes fázisok elkészült anyagainak minőségét.

„Sokkal messzebbre jutottunk így, hogy minden ország tapasztalata hozzájárult a végeredményhez” – mondja Szirmai Andrea. „A francia partner sokat segített a mentorálás értelmezésében, folyamatainak azonosításában, a képzési tartalmat pedig a többi partner dolgozta ki. Igazi win-win tudástransfer volt ez egymás támogatásával.”

A képzési program a projekt során folyamatosan alakult. „Szignifikánsan jelent meg az az igény, hogy minél több gyakorlati példa legyen az anyagban, illetve, hogy teret adjunk a képzések résztvevői közötti tapasztalatcserére is a szakmai műhelyprogram keretében” – teszi hozzá Varga László.

Tananyagfejlesztés és tréningprogram

Az ismeretanyag összeállítása után próbaképzés zajlott mind a négy országban, amelynek célja az volt, hogy felmérjék a képzési tartalom használhatóságát és hasznosságát. A projektpartnereknél nem egy időben zajlottak a pilot képzések, így egymás tapasztalatait fel tudták használni.

A gyakorlati eredmény pedig? Egy kész tananyag és egy regisztrált felnőttképzési program üzleti mentorok számára, amely a mentorálási folyamat belső logikáját követve szerveződik a kapcsolatfelvételtől és helyzetelemzéstől a mentoráláson át a kapcsolat lezárásáig – a lehető legjobban a piaci igényekre szabva. A projekt közvetett eredményeként a BGE-n megalakult egy vállalkozásfejlesztési központ – Budapest LAB néven – ahol a vállalkozásokkal szoros együttműködésben kutatások és képzések folynak, már jelenleg is komoly eredményekkel.

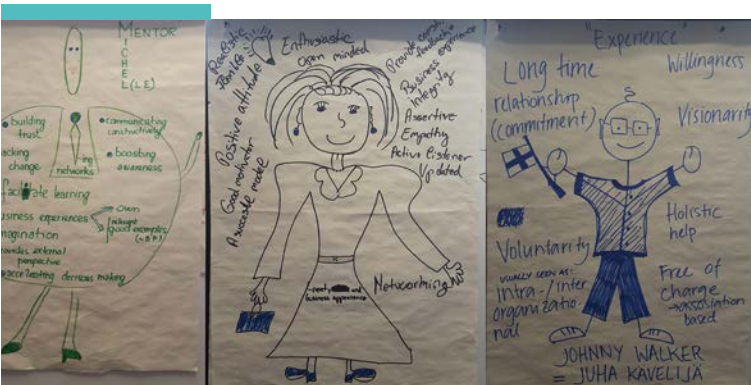
A TRUST ME projektet egy újabb, jelenleg is folyó stratégiai partnerség követi MentorCert (Business MENTOR training and CERTification) néven. Ennek fő célja a mentori tevékenység különböző szintjeinek meghatározása, a mentorok kompetenciáinak szektor-specifikus továbbfejlesztése. Fontos feladat a különböző szintű mentorok kvalifikációjának kidolgozása is, amely egy ISO-kompatibilis mentor minősítési séma felállítását is jelenti akkreditált minőségbiztosító testületek bevonásával. •

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A projekt új ismeretanyagot nyújt, valamint fejleszti a résztvevők szociális készségeit. A választott prioritásokhoz (alap- és transzverzális készségek fejlesztése, szakképzésben oktató tanárok szakmai fejlesztése) jól illeszkedik a megvalósult projekt: a vállalkozói szellemet és a résztvevők digitális készségeit fejleszti, a tanárok pedig magas színvonalú oktatási anyagot sajátíthatnak el. A projekt hosszú távú hatását és fenntarthatóságát biztosítja, hogy a partnerek két további projektben is megtervezték az eredmények továbbvitelét.

KEMPF ZITA
újságíró

A kommunikációs csatornák megtisztítása

Szektorközi képzések, hogy „mindenre képesek legyünk”

A Qualitimpact Informal Group ENCORE projektje igazi sikerszériaként zárult. A projekt a szektorok közti kommunikáció javítását, az ifjúsági szektoron belüli networking és disszeminációs kapacitások erősítését tűzte ki célul, amihez gyakorlati kommunikációs technikákat is kínáltak az általuk szervezett képzéseken. A résztvevők olyan módszereket sajátíthattak el, amelyek létező problémákra való megoldásokkal szolgálhatnak munkájuk során. A Qualitimpact vezetőjével, Hochstein Norberttel beszélgettem.

Intézmény:
Qualitimpact Informal
Group

Projekt címe:
ENCORE

Projekt team:
Hochstein Norbert,
Balázs Marietta,
Győry Krisztina,
Sipos Anna

Honlap:
[www.facebook.com/
qualitimpact](http://www.facebook.com/qualitimpact)

Sokféle tudás

Észrevettük, hogy a különböző szektorok különböző tudással rendelkeznek, de hiányoznak az eszközeik ahhoz, hogy megoszthassák ezeket egymással. Ezért hoztuk létre az ENCORE-t, ami lehetőséget biztosít a fiatalokkal dolgozó szakembereknek, hogy lássák, mi érhető el az ifjúsági szektoron kívül, és az hogyan hasznosítható a munkájuk során.

A képzések résztvevői fiatalokkal foglalkozó szakemberek, tanárok és ifjúságsegítők, de volt olyan is, aki épp középiskolát végzett és gyerektábort fog tartani. Azokat vontuk be, akiknek a mindennapi cselekvés szintjén szükséges tudni, hogyan lehet csoportokat elérni, nekik tudásanyagot átadni, vagy a saját érzelmeiket kezelni. A képzéseket igazán motivált attitűd jellemezte. Az ENCORE nem Budapest sightseeing; 8-16-20 órákat dolgoztunk, amennyire szükség volt, így tudott magas szinten megvalósulni a projekt.

Valós példák

A munka arra épült, amivel a résztvevők a képzés előtt felkészültek: saját ügyekre, kidolgozott projektekre, tervekre. Minden nap két-három technikát gyakoroltunk be velük, este pedig kis csoportban egy-egy csoportvezetővel megnézték, hogyan építhetik be a tanult technikákat az otthonról hozottakba. Ezeknél a képzéseknél nagy ereje van, ha a résztvevő a végén úgy érzi, mindenre képes. Viszont, ha a kapott energiatöltet nem kerül át a tevékenység és a cselekvés szintjére, akkor az egész megragad a „szép emlék” kategóriában. Ezért a résztvevők különböző szakmai háttérrel rendelkező szakemberektől kaphattak visszajelzést projektterveikre, elképzeléseikre. A más-más szektorból érkezett szakértőktől – Budapesti Corvinus Egyetem, CEU, ImpactHub, Murok Kávézó, ReCreativity, Beetree, Lego, Cargonomia, Back to the Basics – minden résztvevő gyakorlati tanácsokat kaphatott.

Folyamatok

A gyakorolt technikákat folyamatoknak hívjuk, mert van kezdetük, történések és lezárásuk. Utóbbi a folyamat legfontosabb része, hiszen megmutatja, mit kapott, mit vett ki a gyakorlatból a résztvevő, amire különös hangsúlyt fektettünk a képzéseken.

Az egyik folyamat a modalitás, ami különböző érzékelési csatornákat céloz meg: mi az, amit látok, hallok, érzek, ízlelek. A résztvevők tesztel mérték fel, hozzájuk melyik modalitás áll legközelebb, majd megnéztük, hogyan fejleszthetik a többit. Például, olyan szavakat gyűjtöttek, amelyekkel egy vizuális modalitású embert lehet elérni. Egy másik folyamat a Neuro Lingvisztikus Programozás rapport technikájára épül, ami szerint két ember nem verbális formában is tud kapcsolódni egymással. A gyakorlathoz olyan témákat kapcsolunk, mint passzív- agresszív vagy asszertív kommunikáció: például megnéztük, az életben mi az, amire a résztvevők hirtelen, lobbanva reagálnak, és azt mi váltja ki. Ezután párokba állítottuk őket, mutatoujjuk közt egy hurkapálcával és azon dolgoztak, hogyan tudják ezeket az érzéseket egyensúlyba hozni. Együtt mozogtak úgy, hogy a pálcát ne essen le – ez azt jelezné, hogy az egyik fél nincs benne kellően a kapcsolatban. Zseniálisak a táncból jövő gyakorlatok, mert érzés szintjén adnak élményt, és olyan lenyomatot helyeznek el a tudatalattiban, amit későbbi cselekedetek, történések előhívhatnak.

A kommunikáció tisztítása

Azt gondolom, a legtöbb tudás már a résztvevők kezében van, de nem tudják átadni, blokkolják valamivel. Az ENCORE-ban sokat kellett dolgoznunk a személyi fejlesztésen, a kommunikációs csatorna kitisztításán, hogy két ember beszélgetésekor ne klisék találkozzanak, amiket a társadalom, család vagy különböző csoportok nyomtak ránk. Például, ha az udvariasságot ki lehetne iktatni a világból, minden könnyebb lenne, hiszen gyakran a formális kifejezések között – főleg angol nyelven – elvész a valódi, releváns információ. Ezért fontos, hogy az egyén megkérdőjelezzen dolgokat, hogy tényekre alapozva cselekedjen, mindig fölajánlva magának a lehetőséget, hogy megkérdezze: ami van, az valóban van, vagy eltorzul a szűrőimen, a mintáimon keresztül?

A jövőre nézve

A képzéseket követően a résztvevők kiválasztották a nekik legszimpatikusabb technikákat, amelyekből jó gyakorlatokat alakítottak ki. Ez volt a projekt legizgalmasabb része: látni, hogy van kreativitás az ifjúsági szektorban, van igényük és szükségük arra, hogy kapjanak újat, amivel szabadon játszhatnak. Ezekre a visszajelzésekre, tapasztalatokra alapulva állt össze egy kurrikulum, amit bármikor képes vagyok átadni és leadni.

Az ENCORE gyümölcse a Mind, Body and Message (MBM) projekt is, aminek ötlete a képzések alatt született meg. Három különböző képzésen vizsgáltuk a fejlesztendő területeket: kommunikáció, testtudat, és a hozott, tudattalanul ismételt minták levetkőzése. Ebből állt össze az MBM, melynek keretében egy éven át kísérhettük egy csoport tanulási folyamatait.

Egy sikeres projekthez valós igényekre reagáló, stabil tudásanyag szükséges, megingathatatlan alappal. A megvalósítónak tisztában kell lennie a támogató és a résztvevő elvárásaival, amiket egyensúlyba kell hoznia. Fontos, hogy legyen a megvalósítás mögött egy gárda, aki életét és vérért hajlandó adni a projektért; akik azt mondják, lehet, hogy ebből a számlákat nem tudjuk befizetni, viszont egy megismételhetetlen dolgot adunk azoknak, akik eljönnek.

Egy nem várt következmény

Az ENCORE egyik görög résztvevője látta, mennyi lehullott szilva van a földön. Az elpocsékolt étel megmentésének gondolata kutatásra ösztönözte, és kitalált egy ételmaradék megosztó applikációt. A városban, ahol él, nem volt még ilyen, így leprogramozta és megnyerte a régiójában a fiatal vállalkozók díját. Valós példára talált valós megoldást. A képzéseken tanult eszközöket, társaitól és a szakemberektől kapott visszajelzéseket használva, úgy tervezte meg az applikációt, hogy valós kapcsolat jöjjön létre a befogadóval, és bármely kommunikációs modalitású ember megértse. •

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

Az ENCORE minőségileg magas szintű tanulást tett lehetővé: a szakemberek kommunikációját a nemformális módszerek mellett mozgásos és színházi nevelési módszertannal is fejlesztette.

A projekt valóban szektorok közötti együttműködésben valósult meg: tizenkilenc partnerrel dolgoztak, tizennégy országból és huszonnyolc külső szakértőt vontak be. A résztvevők a szakmai és személyes fejlődésből eredően mind egyéni, mind szervezeti szinten sikereket értek el.

A projekt eredményeinek hosszú távú fenntarthatóságát biztosítják a fejlesztett kompetenciák, amelyekkel Európa-szerte további sikeres együttműködések és kezdeményezések valósulhatnak meg.

SOMOGYI DOROTTYA
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

RÉszreVétel – A fiatalok közösségben gondolkoznak!

Élményalapú képzéssorozat, fiatalok és önkormányzatok döntéshozóinak aktív párbeszéde, egy hiánypótló kötet az ifjúsági munkáról... Ezeket egyesítette a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság (GYIÖT) strukturált párbeszéd projektje, amelybe közel 40 települést és 455 résztvevőt vontak be. A fiatalok megismerhették a fenntartható településfejlesztés szempontjait, felmérték saját közösségük igényeit, és párbeszédbe kezdtek az önkormányzatok döntéshozóival. Az ambiciózus kezdeményezés nehézségeiről, eredményeiről és szépségeiről mesélt nekünk Gulyás Barnabás koordinátor.

Intézmény:
Gyermek- és Ifjúsági
Önkormányzati Társaság
(GYIÖT)

Projekt címe:
RÉszreVétel (RÉV)

Koordinátor:
Gulyás Barnabás

Honlap:
www.reszrevetel.hu

A RészreVétel (RÉV) nagyon komplex projekt. Hogyan magyaráznád el a lényegét egy kívülálló számára?

Ez egy figyelemfelhívó kezdeményezés volt. Rámutattunk: van még értelme hinni abban, hogy a fiatalok közösségben gondolkoznak. Ezzel együtt a RÉV során a szervezetünk biztonságos helyzetben próbálhatta ki magát. Úgy fejleszthetünk közösséget, hogy nem a miénk volt teljes mértékben a felelősség, mivel magunkra a katalizátor szerepét osztottuk. Mi adtunk erőt, „paripát” a közösségeknek, de az rajtuk állt, hogy képesek-e változást elérni.

Ez a szerep megkönnyítette a munkátokat?

Hosszú távon nem feltétlenül. Katalizátorként nem lehet olyan erőteljes, tartós változást helyben elérni, mint ha aktív szerepet vállalunk a településeken zajló folyamatokban. Annak mindig nagyobb hatása van, ha belülről kezdeményeznek ilyen ügyet. A részt vevő fiatalok egy részét sikerült erre a belső kezdeményező szerepre motiválnunk a találkozásaink alkalmával, egy részüket viszont sajnos nem. Megnehezíti a belső változást, ha a közösség igényeit még nem határozták meg, vagy ha a közösség tagjai állandóan cserélődnek.

A projekt 2016-ban kezdődött és 2017-ben zárult le. A mai napig tartjátok a kapcsolatot a résztvevő fiatalokkal?

Igen. Egy részükkel szorosabb a kapcsolat, közös kezdeményezésekben is gondolkozunk, és ezek megvalósításában is születtek már konkrét együttműködések. Néhányuk életét nagyban befolyásolta a projekt. Az egyik fiatal például csoportvezető egy hosszú távú, több ificserét magában foglaló nemzetközi projektben.

Sok településen kézzelfogható eredményeket értetek el. Zalaegerszezen például szoros kapcsolat alakult ki a fiatalok és az önkormányzat között, Törökbálinton pedig ifiklub alapításába kezdtek. Most már azt is láthatjátok, hogy hosszú távon milyen hatásai vannak a kezdeményezésnek. Mik a tapasztalatok ezzel kapcsolatban?

Azok az eredmények, amiket elért a projekt, nem tűntek el, és új kezdeményezések is elindultak. Az egri résztvevők például egy másik strukturált párbeszéd projektünkbe is be tudtak kapcsolódni, ahol még több tapasztalatot szereztek, és most már ők is pályáznak! Ráadásul adminisztratív szempontból az önkormányzat a pályázó, így a döntéshozói oldal is aktív szerepet vállal a nyertes projektjük megvalósításában.

Elkészült egy könyv is (*Helyben hogyan?*), ami elképesztő sikert aratott, nem számítottunk rá. Igaz, hogy nem teljesen tudományos jellegű publikáció, de hiánypótló gyakorlati nézőpontot ad azoknak az útkereső önkormányzatoknak, ahol az ifjúsági referensnek még nincsenek tapasztalatai, vagy a helyi ifjúsági munkának nincsenek még előzményei, hagyományai. A kiadvány révén minket is megtalálnak, havonta egy-két település keres minket, hogy tanácsokat kérjen.

A fiataloknak szóló képzések során milyen módszereket alkalmaztatok?

Olyan témákat feszegettünk, amik nem feltétlenül vonzóak számukra. Ilyen például a közpolitika, a párbeszéd, az önkormányzatiság... Ezeket játékos keretbe helyeztük. Ott van például a térképes feladat. Minden fiataalt megkértünk, hogy rajzolja le a települést, ahonnan jött, mindenféle segítség, telefon vagy térkép nélkül. Így gyakorlatilag a mentális térképüket vetették papírra, azokkal a helyekkel, amelyek nekik fontosak. Amikor ezt összehasonlítottuk a tényleges térképpel, rájötték, hogy nem is tudják, milyen lehetőségek vannak még náluk, vagy éppen mekkora az adott település. Később pedig azt is lerajzolták, hogyan nézne ki a településük ideális térképe – reális keretek között. Összességében a nemformális tanulás jól bevált módszereit alkalmaztuk, csak a saját projektünkre szabtuk azokat. Nem túl „szexi” témákat tettünk vonzóvá, és ehhez az kellett, hogy mi is higgyünk a tapasztalati úton történő tanulás fontosságában.

Ti mit tanultatok a projekt során?

Ez egy nagyon ambiciózus projekt volt, sok résztvevővel, viszonylag hosszan tartó folyamatokkal. Így utólag visszanezve azt gondolom, hogy túl ambiciózus. A projektet háromszor adtuk be, mielőtt a nemzeti iroda elfogadta. Kezdetben nem mértük fel a céljainkat, és túl sokat tűztünk ki magunk elé. Végül sok konzultáció után a negyedik változatot elfogadták, de még így is várható volt, hogy nem tudunk mindent teljesíteni, amit beterveztünk. Hagyták, hogy ezt a saját bőrünkön tapasztalhassuk meg: ha ez nem így lett volna, akkor nem tudtuk volna azokat a szakmai folyamatokat beindítani, amelyek a RÉV-et követően – részben annak köszönhetően – bontakoztak ki.

Milyen hatásai voltak a projektnek a GYIÖT-re?

Nagyon sokat fejlődött a szervezet mennyiségileg és minőségileg is. Megismertük a célcsoportunkat, jobban tudunk az igényeire reagálni. A részt vevő fiatalok sok mindennel minket keresnek meg, legyen szó Erasmusról, pályaválasztásról vagy módszertani kérdésekről. Az önkormányzatokkal való jobb kapcsolat miatt pedig a kapacitásunk nőtt, több önkéntessel tudunk dolgozni, és több megbízást, feladatot is kapunk. Ez a projekt szintetizálta minden addigi tudásunkat, amit azóta még tovább csiszoltunk. Szerintem nagyon kevesen foglalkoznak ilyen szinten ifjúsági közösségi fejlesztéssel.

Személyesen mi volt a legjobb élmény, ami a projekt során ért?

Van az egésznek egy személyes és egy szakmai oldala. A projektnek köszönhetően megismertem egy olyan embert, akivel nagyon szoros barátságot kötöttünk. Szakmailag pedig az volt a legjobb, hogy láttam az ötletből való megvalósulást. Próbáltunk kisebb ötletekből is kiindulni, de nem bírtuk elengedni az álmunkat, azt, hogy itt most valami nagyot akarunk. Nagyon izgalmas volt látni, milyen folyamatok indulnak be a közösségekben. Rettentően sokat adott ez, bármilyen nehéz is volt kivitelezni.

Mik a jövőbeni terveitek?

A minőséget helyezük előtérbe. A RÉV során megtapasztaltuk, hogy az önkormányzatok egy jelentős része nem tudja megfogalmazni, hogy mit jelent az ifjúsági feladatellátás valójában. Ez baj. Ez ellen szeretnénk tenni mi. A fiatalok és a döntéshozók aktív párbeszédét szeretnénk erősíteni, és több szakmai anyagot is tervezünk készíteni az önkormányzatoknak. Pénzt nem tudunk adni, de tudást igen. •

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A RÉV országsszerte megerősítette a fiatalok és a döntéshozók közötti párbeszédet. A helyi közösségekben kézzelfogható folyamatok indultak be, amelyek hatással voltak a fiatalok, a döntéshozók és a közösség életére is. Emellett egy hiánypótló, gyakorlatorientált kötet is megjelent *Helyben hogyan? A települési ifjúsági munka gyakorlati kiindulópontjai* címmel, amely segítséget nyújt minden ifjúsági referensnek munkája során.

DISSZEMINÁCIÓS VIDEO:

www.youtube.com/watch?v=P94buL5zTyQ&feature=youtu.be

HARGITAI ÁGNES
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

Generációk összefogása egy érzékenyebb társadalomért

Vajon meddig és milyen mértékben formálható az ember?

Mennyire nyitott egy kamasz és az őt terelgető felnőtt, ha a fejlődés, a látókörszélesítés, az elfogadás a tét? Nos, a szegedi KatHáz Közhasznú Nonprofit Kft. Erasmus+ projektjének tapasztalatai mindenképpen pozitív üzenetet közvetítenek a témában.

A szervezet ugyanis pedagógusok szociális érzékenyítő továbbképzésével foglalkozik a projektben, amely nemcsak a tanárokat, de rajtuk keresztül több száz diákot hivatott elérni.

A cél: egy elfogadóbb társadalmat építeni több generáció együttműködésével.

A különböző nemzedékek találkozásának biztosítása alapvető tevékenysége a szegedi Katolikus Háznak, amely sok éves érzékenyítő munkájának tapasztalatát vette alapul az ÉrTed? (TeacHear) projekt kidolgozása során. Éppen ezért kapcsolódott annak célcsoportja a középiskolás korosztályhoz, hiszen velük dolgoztak a legtöbbet korábban. „Többek között az ifjúságnak szólt a *Kapcsolódj be Te is! elnevezésű bentlakásos érzékenyítő projekthetünk, amelyet 2014-ben valósítottunk meg először 25 középiskolás diák részvételével. Ennek során bebizonyosodott: a kamaszok alkalmasak arra, hogy hiteles példával, jó mintákkal formálni lehessen a gondolkodásukat, illetve kellően érettek a komolyabb témákra mint például a társadalmi befogadás*” – kezdi Bibok Ágnes, a projekt szakmai vezetője.

A szervezők azonban úgy látták, a diákokon érzékelt jelentős változás nem feltétlenül bontakozhatott ki a hétköznapokban: ez adta az ötletet és iránymutatást egy újabb projekthez. „*Azt tapasztaltuk, hogy az egyhetes munka során sikerült elültetni a változás csíráit. Azonban, a saját környezetükbe visszatérve a diákok gyakran nem tudták ötleteiket megvalósítani, vagy megszerzett motivációjukat fenntartani, mivel hiányzott a lelkesítés, valamint a szakmai támogatás a pedagógusok részéről. Ezért szerettünk volna a projekt keretein belül elsősorban a tanárok társadalmi érzékenységgel, nyitottságával foglalkozni.*”

A SZÁNDÉK MELLETT A JÓ MÓDSZERTAN A KULCS

A pedagógusok szerepe nem csupán a már érzékenyített diákok motivációja miatt jelentős, hanem az újabb és újabb fiatalok megszólítása okán is, hiszen 25 tanár képzése 400-500, 14-18 éves diák elérését teszi lehetővé évente. Ahogy Bibok Ágnes mondja: a képzésfejlesztés során két tanulási eseményt szerveztek, míg később tartottak egy tesztkurzust is, itt pedig egyértelmű nyitottságot tapasztaltak a pedagógusok részéről. „*A tanárok is fontosnak és aktuálisnak tartják az érzékenyítés témakörét, hiszen mindennapi munkájuk során tapasztalják: a diákoknak nagy szükségük lenne az ezzel kapcsolatos attitűdök és kompetenciák fejlesztésére*” – fogalmaz a szakmai vezető.

Emellett azonban a megkérdezettek arra is kitértek, hogy a feldolgozás több okból sem könnyű a diákokkal. „Egyrészt a pedagógusok kezében sem volt eddig szakmailag kidolgozott módszertan, amely segít abban, hogy az adott

Intézmény neve: KatHáz Közhasznú Nonprofit Kft.

Projekt címe: Érted!? Erasmus+ Stratégiai Partnerség a Szociális Érzékenység Fejlesztésért

Honlap: www.kathaz.hu

korosztály számára érzékletesen mutathassák be a kérdést. Másrészt az időhiány és a munkahelyi leterheltség nehezíti az egyéni ötletek kibontakoztatását. Éppen ezért nagyon pozitívan fogadták a képzést, csakúgy, mint a módszertani blokkokat, valamint azokat a fórumokat, ahol megbeszélhették a tapasztalataikat, vagy a már működő jó gyakorlataikat" – hangsúlyozza Bibok Ágnes.

ÉRZÉKENYÍTÉS NEMFORMÁLIS KERETBEN

A harmincórás akkreditált pedagógustovábbképzést kétszer 15 órás blokkban, kétszer másfél napi időtartamban alkották meg. Az első alkalom a részt vevő pedagógusok személyes kompetenciájával és attitűdjével foglalkozik, a második alkalom pedig a módszertani eszköztár fejlesztését tűzte ki célul. A képzés témaköreit a dél-alföldi régió középiskolás diákjainak tapasztalatai alapján válogatták össze, ezért **helyet kapott a tematikában a kirekesztés, a tolerancia, a fogyatékoság, a mélyszegénység, a cigányság, valamint a családi problémák kérdése.**

„A projekt keretein belül elsősorban a nemformális módszerekre helyeztük a hangsúlyt: így a tréningmódszerek, a közösségi tanulás, a csinálva tanulás (learning by doing) és a reflexiós módszerek domináltak. Emellett különösen fontos szerepet töltöttek be a program több pontján azok a Ferdo és Frank címet viselő érzékenyítő rajzfilmek, amelyeket a szlovén partnerünk, a Socialna Akademija készített. A hat animáció a társadalmi tudatosság, a társadalmi befogadás és részvétel, az önkéntesség, a civil társadalom, illetve a social media problémáit érinti. A filmek a Youtube-on megtalálhatók. Lényeges volt számunkra a könnyű elérhetőségük, hiszen alapot adnak az említett kérdéskörök feldolgozásához, a fontos párbeszéd elindításához” – meséli Bibok Ágnes.

KÉZIKÖNYVEK, SEGÉDLETEK ÉS MI(EGY)MÁS

A fent említett hat rajzfilm egyike annak a tíz szellemi terméknek, amelyet az Erasmus+ projektben megálmodtak és elkészítettek a projekten dolgozók. Az első szakaszban egy nagyon fontos kérdőíves kutatás készült, amelyben 850 középiskolai diák bevonásával igyekeztek megfogalmazni a régió lehetséges problémáit társadalomtudományi-szociológiai témakörben. A szegedi, temesvári és komáromi középiskolák tanulói által szolgáltatott adatokból állt végül össze a *Helyzetelemzés* elnevezésű dokumentum, valamint a *Problémakatalógus*, amely az előkészítő szakasz lezárásaként a legfőbb töréspontokat emeli ki. Ennek párja, a *Megoldáskatalógus*,

már a munka későbbi szakaszában íródott, és a legfőbb tapasztalatokat, ötleteket foglalja össze.

„Fontos, kézzelfogható terméke még a projektnek a *Tréneri kézikönyv - érzékenyítő tréningek elmélete és gyakorlata* című kötet, amelyet a németországi Akademie Klausenhof felnőttképzési központ vezetésével készítettünk el. A 60 gyakorlatot tartalmazó gyűjtemény mellett pedig még egy könyvet, a továbbképzésünket kiegészítő *Módszertani Segédletet* is megjelentettük. Ez a *Mi(egy)Más* nevet viselő pedagógustovábbképzésünk összefoglaló kötete: a résztvevők kapják kézhez tele módszertani ötletekkel, iskolai és iskolán kívüli érzékenyítő programlehetőségekkel” – fűzi hozzá a Katolikus Ház munkatársa.

Tréneri kézikönyv – érzékenyítő tréningek elmélete és gyakorlata:

kathaz.hu/wp-content/uploads/2018/09/Treningkonyv.pdf

Mi(egy)más – Szociális érzékenység fejlesztése a 14-18 éves korosztály körében

kathaz.hu/wp-content/uploads/2018/11/Mlegymas.pdf

NEMZETKÖZI NYITÁS ÉS ORSZÁGOS NÉPSZERŰSÉG

„Mivel a kidolgozott képzés nemzetköziesítése is célunk volt, így a képzési anyagot a projektpartnerek nemzeti nyelven (szlovák, román, szlovén, német és francia) is megjelentettük, hogy az minél szélesebb körben legyen adaptálható és felhasználható. A szlovén és a német szervezet jelezte is már a képzés megtartására való hajlandóságot” – osztja meg tapasztalatait Gergely Barnabás, a Katolikus Ház gazdasági vezetője, aki hozzáteszi: mindenképpen tervezik a projekt utánkövetését a jövőben.

Jelenleg azonban **a legfontosabb cél az, hogy a kidolgozott és akkreditált továbbképzést minél gyakrabban megszervezzék.** Több szegedi pedagógus, illetve egy temesvári iskola egész tantestülete már jelezte is, hogy részt venne az érzékenyítő foglalkozáson. „Nagyon szeretnénk a továbbképzést elérhetővé és ismertté tenni a dél-alföldi régió középiskolai pedagógusai számára, valamint országos szinten is népszerűsíteni a pedagógus szakma képviselői között” – mondja a gazdasági vezető. •

A MAGYAR FELIRATTAL ELLÁTOTT, ANGOL NYELVŰ
ÉRZÉKENYÍTŐ RAJZFILMEK ITT ÉRHETŐK EL:
<https://bit.ly/2EkeJ47>

SZÉLES-HORVÁTH ANNA,
újságíró

A társadalomba való visszailleszkedés segítése – nemzetközi összefogásban

Több mint másfél évtizede foglalkozik a büntetőeljárásban lévőek reintegrációjával a Váltó-sáv Alapítvány, amely az Erasmus+ projektje során most összefoglalta a legfőbb tapasztalatait és jó gyakorlatait. Módszertanuk különlegessége, hogy számos más területen is felhasználható: például deviáns, hátrányos helyzetű, hajléktalan vagy munkanélküli emberekkel foglalkozó szervezetek is alkalmazhatják, amennyiben a társadalomba való visszailleszkedés támogatása a céljuk.

A magyar alapítvány 2002 óta működik, de munkatársai 1997 óta dolgoznak a büntetőeljárásban résztvevők célcsoportjával. Az elmúlt másfél évtizedben számos társadalmi és munkaerőpiaci reintegrációról szóló projektet valósítottak meg, bár nem csupán az elítéltek, hanem egyéb hátrányos helyzetű vagy marginalizált pozícióban lévők beilleszkedésével is foglalkoznak munkájuk során. *„Rengeteg felgyűlt tapasztalatunk volt, nemcsak fejben és gyakorlatban, de írásba rendezve, összefoglalva is. A projekt nagyszerű lehetőséget teremtett, hogy koncepciózus, strukturált rendszerbe tegyük, amit tudunk”* – kezdi Mészáros Mercedes, az alapítvány szakmai vezetője.

Ahogy meséli: a nemzetközi partnerek is üdvözölték ezt a fajta strukturált tudást, hiszen voltak közülük, akik eddig kizárólag gyakorlati síkon bírtak tapasztalattal. A projektben egyébként nem véletlenül kelet-európai országokkal dolgoztak együtt. *„Fontos szempont volt, hogy a környező országok hasonló büntetőpolitikával rendelkeznek. Ez bizonyosságot jelentett abban, hogy jól megértjük egymást, és hasonló célokat tűzünk ki”* – fűzi hozzá Mészáros Mercedes. A társszervezetekre a program kezdetén részben ismeretség, részben ajánlások alapján találtak rá: a lengyelekkel már egy korábbi projekt kapcsán jó viszonyt áptak, míg a cseh partnereket nemzetközi rendezvényekről ismerték. Ez utóbbiak ajánlották a szlovák szervezetet, míg a litvánokat egy erre a célra kifejlesztett keresőoldalon lelték meg.

TÁRSASJÁTÉK ÉS BIBLIOTERÁPIA MINT MÓSZERTANI KÜLÖNLEGESSÉG

Mivel a téma komplex, holisztikus szemléletet kíván meg: a projektben dolgozók számára egyértelmű volt, hogy nem csupán a konkrét célcsoporttal foglalkoznak, hanem a velük érintkező, közvetetten érintett körrel is. A munkáltatókat mint csoportot azonban lehetetlen megkeresni vagy elérni, hiszen a társadalom bármely tagja tartozhat ebbe a tágan vett körbe. Így hát az általános, a minél több emberre ható érzékenyítést tűzték ki célul. Persze, elsősorban azért a fogvatartottakra fókuszáltak, de a már szabadlábban lévőkre is igyekeztek hangsúlyt fektetni – a cseh szervezet például kiemelten foglalkozott utóbbiakkal.

Intézmény neve: Váltó-sáv Alapítvány

Projekt címe: Prison, Reintegration, Education. Trainings to support social and labour market (re)integration of people in or after detention

Honlap: www.preproject.hu, www.valtosav.hu

„Első lépésként feltérképeztük mind az öt ország büntetőpolitikáját, a képzést-oktatást, valamint, hogy milyen szervezetek kapnak helyet a büntetés-végrehajtásban: ezzel egy átfogó képet kaptunk egymás helyzetéről. Ezután következett a módszertani repertoár összeállítása, amelynek részeként mi elsőként a „Váltó-Láz – szabadulásra felkészítő társasjáték” módszerét mutattuk be: ez felkészíti a fogvatartottakat azokra a feladatokra, amelyek a szabadulás utáni első hónapban várják őket. A játék szellemesen, mindamelllett kellemően didaktikus módon és könnyen érthetően tekinti át ezeket a kihívásokat. Így könnyedén és tapasztalati úton válik alkalmazhatóvá a többségi társadalom érték- és normarendszere. A másik módszerünk az „Irodalomterápia – felkészítés a szabadulásra” nevet viseli: a cél itt az, hogy a fogvatartottakban fejlődjön az önismeret és az önbecsülés készsége, illetve a szövegértés és –alkotás, valamint a kommunikációs kompetenciájuk. Erre pedig a biblioterápia kitűnő módszer” – magyarázza Mészáros Mercedes.

DIGITÁLIS ÉS ALKALMAZKODÁSBELI TUDÁS A FEJLŐDÉS KULCSA

Nem véletlen, hogy a Váltó-Lázból digitális változat is készült, hiszen – ahogy az alapítvány szakmai vezetője mondja – a digitális kompetencia fejlesztése egyébként is kiemelt célja a projektnek. A munka világában ugyanis ma már nélkülözhetetlenek ezek a képességek. A börtönökben azonban biztonsági okokból kevés a lehetőség a számítógép használatára. Érdekes tény, hogy a többi kelet-európai országban még szigorúbb szabályok vonatkoznak az elítéltekre ezen a téren, mint hazánkban. A biztonság prioritása nyilván érthető, mégsem elhanyagolható adat, hogy a börtönviseltek nagy része olyan társadalmi helyzetből jön, ahol előtte sem sokat gyakorolhatta az e készséghez szükséges tevékenységeket. Az alapítványnál ezért a mindennapokban is szeretnék megmutatni a digitalizáció előnyeit: például a skype-os beszélő lehetőségével.

„A másik rendkívül fontos terület, amellyel foglalkoztunk, a transzverzális kompetenciák, amelyek tulajdonképpen a változáshoz való alkalmazkodásra teszik képessé a szabadulás előtt állókat. Ehhez egyébként egy gyakorlatgyűjteményt is kidolgoztunk, amely nem csupán börtönviseltekkel, hanem más célcsoportokkal – mint hátrányos helyzetűek, deviáns fiatalok, munkanélküliek vagy hajléktalanok – is felhasználható” – fűzi hozzá Mészáros Mercedes. Hozzáteszi: mind ezek a feladatok, mind a projekt keretében megszületett engedélyezésre alkalmas érzékenyítő felnőttképzés az öt szervezet közös terméke, de miközben az alapjaik egyeznek, a gyakorlatok az adott országok sajátosságait figyelembe véve eltérnek egymástól.

SZÁMOK HELYETT EMBERI SORSOKBAN REJLIK A SIKER

A program keretében elkészült összegző kiadványban a munkaerőpiaci integrációt alternatív módon megközelítő programötleteket is igyekeztünk bemutatni. Ebben segítséget adott a projekt-találkozók során szerzett számos tapasztalat, amelyet az öt ország szervezetei börtönök, rehabilitációs házak látogatása során tehettek magukévé. „Jártunk például egy lengyel felútas házában, amely a börtön és a való élet között nyújt átmenetet. A Varsó melletti Mieniában található intézményben például goji bogyó palántákat termelnek és dolgoznak fel. Emellett betekintést nyerhettünk egy litván börtönbe is, ahol a bentlakók faipari szakképzés és tanfolyamok keretében tanulhatták meg az ácsmesterséget” – mondta el a szakmai vezető.

„Számunkra nem a számok vagy a statisztikák a fő eredményességmérők, hiszen sok mindent nem lehet adatokkal kimutatni. Amikor meg akarjuk határozni a reintegráció sikerességét, fel kell tennünk a kérdést: mit nevezünk egyáltalán sikeres visszailleszkedésnek? Ha valaki nem esik vissza, ha valaki nem kerül újra börtönbe vagy hosszú távú munkát talál? Nekünk kis lépésekben kell gondolkodni. Ezért már az is fontos eredmény, amikor valakin látjuk, hogy a börtön falain belül sok energiát fektet a fejlődésbe, a tanulásba” – foglalta össze Mészáros Mercedes az alapítvány munkájának fő üzenetét. „Akad, akivel leülünk beszélgetni, és egy-két év múlva születik meg benne az elhatározás a továbblépésre. Ezek is sikerek, és minél erősebb módszertan van a kezünkben, annál nagyobb az esélyünk, hogy hosszú távú eredményhez vezessenek.” •

SZÉLES-HORVÁTH ANNA,
újságíró

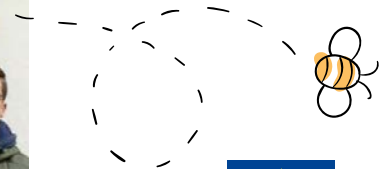

A fenti és az azt megelőző cikk a Tempus Közalapítvány nemrég megjelent *Társadalmi befogadás az Erasmus+ projektek tükrében* című kiadványában jelent meg. A kötetben bemutatott projektek oktatási, képzési és ifjúsági terü-

leten valósultak meg, és hozzájárultak a közös európai értékek népszerűsítéséhez, az emberek és kultúrák sokféleségének elfogadásához, valamint a társadalmi egyenlőség megteremtéséhez.

A további jó példákat is tartalmazó kiadvány itt érhető el: tka.hu » [Kiadványok](#) » [Disszeminációs füzetek](#)

 Európa
a polgárokért

SORSDÖNTŐ KÉRDÉSEK MEGOLDÁSÁHOZ BÁRKI HOZZÁJÁRULHAT

KŐSZEGI TESTVÉRVÁROSI EGYESÜLET
Even Us - Little Ones Count A Lot
Városok hálózata - 2017

Még mi, a kicsik is sokat számítunk – ez a mottója a Kőszegi Testvérvárosi Egyesület legutóbbi, Európa a polgárokért program keretében megvalósított nemzetközi projektjének. Az EULOCAL kezdeményezés globális jelentőségű témák kapcsán vizsgálta, hogyan járulhatnak hozzá kis közösségek, nemzetek a közös sikerekhez. A projektről dr. Mátrai Istvánt, az egyesület elnökét kérdeztük.

Miért van szükség arra, hogy a kicsik szerepéről beszéljünk?

Az Európai Unió egy roppant összetett rendszer, amelynek nagy céljai vannak. Ugyanakkor **a nagy célokhoz legtöbbször kis lépésekkel is közelebb juthatunk**. Nem kell feltétlenül nagy és gazdag országnak lenni ahhoz, hogy cselekedni tudjunk. Hiszünk benne, hogy kisebb népek, városok, közösségek, sőt kevésbé elterjedt eszmék is érhetnek el komoly változásokat, ezért lett a mottóunk Even Us – Little Ones Count A Lot (EULOCAL).

Milyen változásokra gondolnak?

Az egyik legfontosabb az euroszkepticizmus csökkentése, ezért kell arról is beszélni, hogy milyen előnyökkel jár az európai uniós tagság. Például ma már magától értetődik, hogy szabadon mozoghatunk az országok között, de ez nem volt mindig így, és ezt nem szabad elfelejtenünk. Például a Kőszeg melletti hegyekben nem mindenhol lehetett kirándulni, mert közel volt a határ. Az olasz vendégeink rá is csodálkoztak erre, amikor nálunk jártak.

Hogyan lehet a nagy ügyekről érdekesen beszélni?

Konkrét eseteken keresztül, amelyek segítségével azt is megmutathatjuk, hogy a sorsdöntő kérdések megoldásához bárki hozzájárulhat. Így került be például a méhpopulációk túlélésének kérdésköre a projektbe: a német partnerünk diákok bevonásával évek óta ezt kutatja. Mi a vizsgálgatás témáját választottuk, mert nemrég ihatatlanná minősítették azokat a forrásokat, amelyekből Kőszegen az emberek évszázadokon át ittak. Óriási eredmény, hogy ma újra lehet inni a Hétforrás vizéből.

Mi a jelentősége annak, hogy a lokális kezdeményezések nemzetközi visszhangot kapjanak?

Ami nálunk nagyon fontos kérdés, arra lehet, hogy máshol kevésbé érzékenyek. Ugyanakkor rengeteg olyan ügy van, ami csak európai nagyságrendben gondolható át. **Ahhoz, hogy a nemzetek feletti összefogás létrejöhessen, látnunk kell egymás problémáit és erőfeszítéseit.**

A projektben részt vett Németország, Lengyelország, Olaszország, Málta és Magyarország képviselőjében Kőszeg. Hogyan alakították ki az együttműködést?

Az egyesületünk zömmel ifjúsági projekteket szervez 2004 óta, sok megbízható szervezetet ismertünk meg az évek alatt. Megkerestük őket, illetve meghirdettük a projektet a Douzelage 28 testvérvárosa között. Ez egy európai uniós testvérvárosi kezdeményezés, amely kisvárosokat köt össze. Úgy szerveztük, hogy legyen képviselője kicsi és nagy országoknak, gazdagabb és szegényebb régióknak, régi és új EU tagoknak. Ez a sokféleség adta meg a lehetőségét annak, hogy több oldalról meg tudjuk vitatni az Unió bővülését és az euroszkepticizmus jelenségét.

Hogyan járták körül ezeket a témákat?

Öt eseményre került sor a projekt keretében, az öt partner városában. Igyekeztünk változatosan feldolgozni a témát, de szerveztünk klasszikus vitákat és műhelyfoglalkozásokat is. Egyik alkalommal a kicsiség előnyeiről és hátrányairól volt szó. Amikor meghallgattuk egymás érvelését, születtek olyan összefüggések, amelyekre az egyik vagy másik ország képviselői korábban nem is gondoltak. Új módszereket is kipróbáltunk, hogy tevékenyebb részvételre ösztönözzünk. Köszegezen például az euroszkepticizmussal kapcsolatos kérdésekre a résztvevők csoportokat alkotva fejezhették ki az álláspontjukat. Nagyon tanulságos volt látni, hogy mekkora csoport állt arra az oldalra, akik szerint lesznek még kilépések az EU-ból, és arra, akik szerint nem; vagy akik szerint többet kap az országuk az Uniótól, mint amennyit ad a közösségnek.

Mi volt a kőszegi esemény programja?

A programunk középpontjában egyfelől Európa jövője, az Unióval kapcsolatos kritikák álltak, másrészt pedig a vízgazdálkodás helyi szinten és globális szempontból is kihívást jelentő kérdései.

A rendezvényünkön felszólalt a polgármester, illetve előadást tartott dr. Schöpflin György, az Európai Parlament magyar képviselője. Az euroszkepticizmusról tartottunk több izgalmas műhelyfoglalkozást, és végeztünk egy kérdőíves kutatást.

A legnagyobb szerepet a vizlábnnyommal kapcsolatos témáknak szenteltük, például rövid történetekből kiindulva kerestünk megoldásokat nagyon konkrét, hétköznapi problémákra. Az egyik kérdés az volt, hogy ha az Unió beszünteti a műanyag zacskók használatát, jó megoldás-e, ha helyette rengeteg tiszta vizet elhasználva mossuk ki a kukákat? Készítettünk egy figyelemfelhívó tesztet is. Mindenki megdöbben, amikor kiderült, hogy egy csésze kávé elkészítéséhez egy egész fürdőkádra való vizet használ az emberiség.

A program több napon át tartott, így lehetőségünk volt felkeresni a kőszegi hegyekben található forrásokat, és útközben beszélgetni az EU előnyeiről, illetve a vizeink tisztaságának megővéséről. Az esemény idején ünnepelte a város az Orsolya-napot,

ahol felállítottuk az EULOCAL nemzetközi standját. A partnereink hoztak kóstolót a saját ételeikből, ami sok érdeklődőt vonzott, és alkalmat adott arra, hogy a város lakóival is beszéljünk a témáinkról, illetve szórólapokon további tájékoztatást adjunk.

Hány embert sikerül így megszólítaniuk?

Az eseményeken hatvanan vettek részt az első pillanattól az utolsóig, de természetesen voltak olyanok is, például diákok, egyetemi hallgatók, akik egy-egy részébe kapcsolódtak be. Közvetett módon még több embert értünk el, például a vizes tematikájú rajzpályázatunkat az összes kőszegi középiskolában meghirdettük, illetve az Orsolya-napon is nagy tömeg fordult meg a standunknál.

Külön öröm, hogy a projektbe sok fiatal kapcsolódott be, mert alapvetően az ő jövőjükéről van szó. Az a tapasztalatom, hogy remekül működött az együttműködés a generációk között. A fiatalokat érdeklik a globális vagy európai léptékű kérdések, fogékonyak az ismeretekre, és néha hihetetlenül jó ötleteik vannak.

Mit tart az EULOCAL projekt fő eredményének?

Rengeteg új ismerettel gazdagodtunk, és ezeket a Douzelage szövetségnek köszönhetően mind a 28 tagállamban még több emberrel meg tudtuk osztani. Büszkéek vagyunk arra is, hogy az ökológiai témák konkrét lépésekre sarkallhatják a résztvevőket. Sok mindent megtudtunk például a méhek védelméről, és mostantól, ha nem muszáj, nem nyírjuk le a kertben a fűvet, hogy óvjuk az élőhelyüket. Ez egészen kicsi dolognak tűnhet, de számít. Teréz anyától kölcsönzött mottóval: *„Úgy érezzük, hogy amit teszünk, csak egy csepp a tengerben. Anélkül a csepp nélkül azonban sekélyebb volna a tenger.”* •

FÖLDVÁRY MÓNIKA,
újságíró

A Kőszegi Testvérvárosi Egyesület projektje bekerült abba a válogatásba, amelyben az elmúlt időszakban megvalósult, hazai koordinálású Európa a polgárokért együttműködéseket mutatjuk be. A legfrissebb disszeminációs kiadványban olyan testvérvárosi találkozók, városok hálózatai és európai emlékezet projektek mutatkoznak be, melyek Európa jövőjével, az euroszkepticizmussal, a környezetvédelemmel és a 2018-as tematikus évhez kapcsolódva az európai kulturális örökséggel foglalkoztak. A füzet kétnyelvű, a projekteket bemutató írások magyar és angol nyelven is megtalálhatóak benne. Elektronikus formában elérhető a Tempus Közalapítvány honlapján:

▶ tka.hu » Kiadványok » Európa a polgárokért

FELNŐTT TANULÁS

Az Erasmus+ definíció szerint

Az Erasmus+ program 2014-es indulása óta többször írtunk már magazinunkban vagy beszélünk rendezvényeinken arról, hogy mennyiben különböznek a pályázati szektorok egymástól és az európai uniós megközelítésben mi tekinthető felnőtt tanulásnak. Fontos ismét kiemelni, hogy az Erasmus+ programban nem a részt vevő intézmények típusa határozza meg, hogy melyik szektorban lehet releváns a pályázatunk, hanem a projekt témája, célcsoportja dönti el. Így a felnőtt tanulási szektorban gyakorlatilag bármely szervezet, intézmény pályázhat akár mobilitási, akár partnerségi pályázattípusban, amennyiben a projekt témája és célcsoportja megfelel az Erasmus+ felnőtt tanulási megközelítésének.

Az Erasmus+ program szempontjából felnőttoktatásnak tekintünk minden olyan nem szakmai célú, azaz nem munkakör betöltésére jogosító oktatási programot, ami felnőtteket érint: alapkészségek fejlesztése felnőtteknek, általános készségek, nyelvi vagy informatikai kompetenciák fejlesztése, kulcskompetenciák fejlesztése, vállalkozói és vezetői kompetenciák fejlesztése, személyiségfejlesztő tréning, módszertani képzés, érzékenyítő képzés, klubtevékenységek, táborok, műhelyfoglalkozások. Felnőttkori tanulásnak, felnőttoktatásnak azok a programok tekinthetők, amelyek célcsoportja, tevékenységei és hatásai felnőtteket, felnőtt tanulókat és/vagy felnőttoktatókat érintenek.

Bővebben: tka.hu » Erasmus+ » Felnőtt tanulás

A szektorban számtalan lehetőség rejlik olyan szervezeti, munkatársi szakmai igények, problémák megoldására, amellyel a résztvevő szervezet, intézmény erősödik, versenyképesebb lesz a szakterületén, munkatársai új ismereteket sajátítanak el, nagyobb tapasztalatot szereznek nemzetközi viszonylatban. Érdemes figyelni a Tempus Közalapítvány felnőtt tanulási rendezvényeit, pályázati lehetőségeit, hiszen lehet, hogy pont ez a szektor lesz a kulcsa szervezetük jövőbeni sikereinek.

ROZGONYI ZSUZSA

Tempus Közalapítvány, Erasmus+ Programiroda

TIPPELJE MEG, HOGY AZ ALÁBB FELSOROLT PROJEKTPÉLDÁK MELYIK SZÉKTORBAN LEHETNEK TÁMOGATHATÓK! A HELYES MEGOLDÁSOKNÁL RÖVID INDOKOLÁS IS TALÁLHATÓ:

- 1 *A helyi önkormányzat által koordinált projektben idősek részére digitális kompetenciafejlesztési tananyag kifejlesztése*
a. felnőtt tanulás b. köznevelés c. szakképzés d. felsőoktatás
- 2 *Egy művelődési ház munkatársainak európai intézmények közönség-szervezési módszerének megismerését célzó szakmai látogatásokon (job shadowing) való részvétele*
a. felnőtt tanulás b. köznevelés c. szakképzés d. felsőoktatás
- 3 *Munkanélküliek részére új karriermenedzsment/álláskeresési technikák kifejlesztése*
a. felnőtt tanulás b. köznevelés c. szakképzés d. felsőoktatás
- 4 *Fogyatékkal élő fiatal felnőttek részére speciális társastáncot oktató módszertan kidolgozása, adaptálása vagy más ország gyakorlatainak megismerése*
a. felnőtt tanulás b. köznevelés c. szakképzés d. felsőoktatás
- 5 *Cukorbeteg vagy étkezési intoleranciában szenvedő gyerekek szülei számára főzőtanfolyami tananyag kidolgozása vagy más ország gyakorlatának megismerése*
a. felnőtt tanulás b. köznevelés c. szakképzés d. felsőoktatás
- 6 *Több civil szervezet együttműködésében egymás adományszervezési módszereinek megismerése*
a. felnőtt tanulás b. köznevelés c. szakképzés d. felsőoktatás

1. a – Miért? A projekt témája felnőtt tanuló digitális kompetenciafejlesztése.
2. a – Miért? A projekt témája felnőtt tanuló szakmai kompetenciafejlesztése, ami nem nyújt új munkakör betöltésére jogosító végzettséget.
3. a – Miért? A projekt témája olyan kompetenciák fejlesztése, amelyekkel nem tudnak új munkakört ellátni, de javítja a résztvevők esélyeit a munkaerőpiacon.
4. a – Miért? A projekt témája felnőtt tanuló készségeinek fejlesztése, nem szakmai jellegű képzés.
5. a – Miért? A projektben olyan felnőtt tanuló vesznek részt, akik nem elsősorban szakmai tevékenység részeként foglalkoznak gyerekekkel és a projekt témájával, hanem szülőként, életvitelük részeként.
6. a – Miért? Olyan felnőtt tanuló a célcsoport, akik nem a felsőoktatási tanulmányaik részeként, nem kreditpontokért vesznek részt a tanfolyamon.
7. a – Miért? A projektben részt vevő felnőtt tanuló nem új szakma elsajátítására jogosító képzésen vesznek részt.

KVIZ HELYES MEGOLDÁSAI:

Miért érdemes pályázni?

Erasmus+

www.erasmusplusz.hu

Mert
egy sikeres
projekt
révén:

1) a nemzetköziség
a mindennapi élet
részévé válik

2) a tanárok külföldön szerzett
tapasztalatai erősítik
az intézmény tudásbázisát

3) növekszik az intézmény
versenyképessége

4) a közreműködők
önbecsülése megerősödik

5) láthatóvá válik az intézmény
helye Európában

6) fórumot kapnak a résztvevők
az eszmecserére, konzultációra

7) szemléletváltás következhet
be az iskolavezetésben

8) új tanítási és munkamódszerek
honosodnak meg

9) összekovácsolódik
a közösség

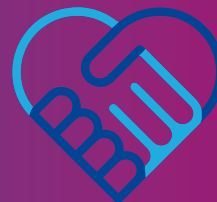
10) biztosítottá válik
a szakmai megújulás
lehetősége

+1) nagyobb kedvet kapnak
a diákok a tanuláshoz

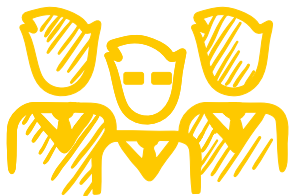
SZOLIDARITÁSI PROJEKTEK

AZ EURÓPAI SZOLIDARITÁSI TESTÜLETEN BELÜL

ÚJ TÁMOGATÁSI FORMA IFJÚSÁGI KEZDEMÉNYEZÉSEKHEZ

Felújítanád a közösségi házat vagy megszépítenéd a játszóteret? Közösségi kertet hoznál létre?
Helyi művészek alkotásait mutatnád meg a nagyközönségnek? Vágj szolidaritási projektbe!

A CSAPAT

Minimum öt, 18-30 éves, magyar lakcímmel bíró fiatalból álló csoport, akiknek regisztrálniuk kell az Európai Szolidaritási Testület honlapján.

AZ ÖTLET

A projekt céljait a csoport dönti el, a lényeg, hogy a helyi közösség igényeire reagáljon vele. Lehet szó környezetvédelmi programtól kezdve, közösségi kezdeményezéseken át, kulturális projektekig bármiről.

A HELYSZÍN

A csapat tagjai szolidaritási projektet helyi szinten valósíthatnak meg, a saját közösségükben, falujukban, városukban vagy régiójukban 2-12 hónapon át.

A SEGÍTŐK

A csapatnak ún. „befogadó szervezetet” kell találnia. Emellett a projekt során egy coach segítségét is igénybe veheti.

TÁMOGATÁS

PROJEKTMENEDZSMENT: havi 500 EUR (maximum 12 hónap)

COACH: napi 74 EUR (maximum 12 nap)

SZOLIDARITÁSI PROJEKT 5 LÉPÉSBEN!

- 1** Olvassátok el a **PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓT!**
A projektötlet megfelel a feltételeknek?
eusolidaritycorps.hu » Pályázati feltételek
- 2** Keressetek egy "befogadó szervezetet" és regisztráljatok a Szolidaritási Testület **HONLAPJÁN!**
www.europa.eu/youth/solidarity_hu
- 3** Tervezzétek meg a projekt részleteit!
- 4** Nyújtsátok be **ONLINE** a projektet!
Ne felejtkezzetek el a határidőről!
<https://webgate.ec.europa.eu/web-esc/screen/home/>
- 5** Valósítsátok meg a céljaitokat!

ÖTLETDOBOZ

Ezek mind szolidaritási projektek lehetnek...

- KÖZÖSSÉG:** közösségi kert, közösségi szerszámbérlés, közösségi ház vagy játszótér felújítása
- FENNTARTHATÓSÁG, KÖRNYEZETVÉDELLEM:** újrahasznosítással kapcsolatos workshopok, érzékenyítő előadások
- KULTÚRA:** helyi művészek felkarolása
- BEFOGADÁS:** kirekesztés-ellenes kampányok
- OKTATÁS:** idősök tanítása internethasználatra

TIÉTEK A TEREP!

esc@tpf.hu +36 1 237 1320

EURÓPAI
SZOLIDARITÁSI
TESTÜLET

Kövess minket Facebookon!
Erasmus+ Ifjúság és Eurodesk

www.eusolidaritycorps.hu
www.europa.eu/solidarity-corps

Youthpass

MENNYIT ÉR A PAPÍR?

AZ ÉRETTSÉGINÉL ELFOGADJÁK? TOVÁBBKÉPZÉSKÉNT EL TUDOM SZÁMOLNI EZZEL A TÁBORT? KELL MAJD VIZSGÁZNI A MEGSZERZETT KOMPETENCIÁKBÓL? PÁR VISSZATÉRŐ ŐSZINTE KÉRDÉS AZOK KÖZÜL, AMELYEKEL A YOUTHPASS BEMUTATÁSA ALKALMÁVAL SZOKTAM TALÁLKOZNI. AHHOZ, HOGY EZEKRE VÁLASZT TUDJUNK ADNI, TOVÁBBI HÁROM KÉRDÉST IS MEG KELL VÁLASZOLNUNK.

MIT TANÚSÍT A YOUTHPASS?

Tanúsítja a részvételt – hogy, ki, mikor, hol, milyen projektben vett részt.

Tanúsítja a terveket és a szándékot – azt a fejlesztési célrendszert, amelyet a projekt vezetői, képzői elérendő célként tűztek ki maguknak és a résztvevőknek, s amelyek eléréséhez időt, teret és eszközöket biztosítottak.

Ezek a Youthpass első oldalai, amelyek mint a tanúsítvány 1.0-ás, alap verziója, minden résztvevőnek járnak, aki az Erasmus+ Programban KA1 (ifjúsági csere, ifjúságsegítők mobilitása), KA2 (stratégiai partnerségek az ifjúságügy területén), KA3 (strukturált párbeszéd) vagy önkéntes projektben vesz részt. Ez hasznos lehet minden olyan esetben, amikor a résztvevőnek hivatalos dokumentummal kell igazolnia, hogy részt vett a programon.

MIBEN MÁS AKKOR A YOUTHPASS, MINT BÁRMELY MÁŠ OKLEVÉL?

A kötelező oldalak után válik igazi kuriózummá a tanúsítvány. Itt a résztvevő maga fogalmazza meg – kulcskompetenciákra bontva vagy azoktól függetlenül –, hogy valójában mit tanult a projekt során. Ez a szabadság elsősre könnyűnek tűnhet, de valójában egy nagyon tudatosan tervezett és vezetett folyamat egyik végső pontja az, mikor a résztvevő pontosan, saját céljainak megfelelően meg tudja fogalmazni, hogy melyek számára a legfontosabb tanulási eredmények az adott projektből.

MI AZ A YOUTHPASS FOLYAMAT?

Az informális tanulás természetessége és a nemformális pedagógia eszközei gyakran elvárásolják a résztvevőket, olyannyira, hogy gyakran segítő eszközök hiányában nem is, vagy csak részben tudatosul, hogy mennyi tanulási eredménye volt a projektnek. Erről szól a Youthpass folyamat, amelyben a folyamat tervezője, vezetője kézen fogva végigkíséri a résztvevőjét a tanulási úton, időről időre megáll, eszközöket, időt és teret biztosít arra, hogy a megtett utat a résztvevő megvizsgálja, elemezze és annak eredményeit magára nézve értékelni tudja. Ez a folyamat Youthpass nélkül is fontos és szerves része kellene, hogy legyen minden tanulási helyzetnek. A saját tanulás tudatosításának képessége fejleszthető és fejlesztendő is. Gyakorlás kérdése. Éppen ezért a folyamat egyre könnyebbé és lépésről lépésre önrányítottá válik.

S VÉGÜL ELÉRKEZTÜNK AZ ELSŐ KÉRDÉSHEZ, MENNYIT ÉR A PAPÍR?

Pontosan annyit, amennyi munkát befektettünk. Képzőként és résztvevőként egyaránt. A Youthpass egy lehetőség, nem ígért.

További információ:
www.youthpass.eu/hu/

KOVÁCS VANDA
ifjúságfejlesztő, tréner

MIT JELENTENEK NEKÜNK A TANÁROK?

2013-ban a Varkey Foundation azzal bízott meg egy vezető kutatási és stratégiai tanácsadó céget (Populus), hogy 21 országban gyűjtse össze a véleményeket és attitűdöket a tanári szakmával, a tanárok fizetésével, a diákok pedagógusok iránti hozzáállásával kapcsolatban, valamint arra vonatkozóan, hogy a résztvevők hogyan értékelik a saját oktatási rendszerüket. A kutatást az alapítvány *Globális Tanári Státuszindex*nek nevezte el, amely az első átfogó kísérlet a tanárok státuszának összehasonlítására a világ minden táján.

A Varkey Foundation egy globális jótékonyági alapítvány, amelynek célja a hátrányos helyzetű gyermekek oktatási színvonalának emelése a tanárok szakmai fejlődésének támogatásán keresztül. Sunny Varkey indiai üzletember alapította 2010-ben. Az alapítvány számos nagyszabású globális szervezettel működik együtt, többek között az UNESCO-val és az UNICEF-fel. 2013-ban újjá indították a Global Education & Skills Forum elnevezésű éves oktatási csúcstalálkozót, amelynek célja a globális oktatási szükségletek feltárása. A tanári státusz kutatása, a tanárok fejlődésének támogatása mellett 2014 óta évente osztják ki az 1 millió dolláros Globális Tanár Díjat széles körben ismert, kiemelkedő, úttörő tanároknak.

 www.varkeyfoundation.org

A Globális Tanári Státuszindex megállapítására vonatkozó kutatások 2013-ban azt mutatták, hogy a tanárok szinte egyetlen vizsgált országban sem részesülnek átlagon felüli megbecsülésben. Kivétel volt Kína, ahol a tanárok társadalmi státusza – akkor, és még ma is – igen magas. Leggyengébb megítélésük Izraelben és Brazíliában volt. A státusz szempontjából a tanárok leggyakrabban a szociális munkásokkal estek azonos megítélés alá.

Öt év múlva a tanácsadó cég újabb felméréseket végzett, amelyek után az alapítvány elkészítette az elemzés frissített változatát. Ez a kutatás 2018-ban 35 országban zajlott. Ezúttal azt is vizsgálták, hogy a kutatásban részt vevő országokban a tanárok hogyan gondolkodnak saját státuszukról, hivatásukról: így az elemzőknek lehetőségük nyílt arra is, hogy összevessék a külső megítélést a tanárok saját magukra vonatkozó percepciójával. A kutatók ezen kívül számos egyéb módszertani újítással is éltek a felmérés során, hogy az eredmény minél árnyaltabb elemzésre nyújtson lehetőséget.

A publikáció, amely *GLOBAL TEACHER STATUS INDEX 2018* címen bárki számára elérhető a Varkey Foundation honlapján, egyértelmű párhuzamot von a tanárok státusza és a tanulói eredmények között. Bemutatja, mi a jelentősége annak, hogy az olyan rendszeres és szervezett, nemzetközileg összehasonlítható értékelések, mint a *PISA*, vagy az *OECD éves Oktatási körképe*, globális perspektívát nyújtanak a tanulói eredményességre vonatkozóan. Vizsgálja, hogy a tanulói teljesítmény hogyan kapcsolódik a tanárok kompetenciájához és hatékonyságához a jól ismert és sokat vitatott aforizma mentén, miszerint „az oktatási rendszer minősége nem haladhatja meg tanárainak minőségét”.

A legfrissebb adatok arra utalnak, hogy van összefüggés a tanárok kiemelkedő státusza és a tanulói eredményesség között, vagyis a tanárok státusza nemcsak kívánatos adalék, hanem egyértelműen szükséges feltétel, amennyiben egy ország emelni kívánja tanulói teljesítményét.

Hogy pontosan mi a tanár szerepe a tanulói eredményesség javításában, melyek azok a körülmények, amelyek az egyes országokban szerepet játszanak a tanárok társadalmi helyzetének formálódásában, és mindezek a tényezők hogyan befolyásolják az oktatási rendszerek hatékonyságát? Ezekre és hasonló kérdésekre keresi a választ a kiadvány.

Az összefoglalót készítette: SZÜCS MARIANNA
Tempus Közalapítvány, Tudásmenedzsment csoport

AZ EURÓPAI UNIÓ IRODALMI DÍJA: ÚJ MAGYAR DÍJAZOTTNAK ÖRÜLHETÜNK 2019-BEN

A MAGYAR ZSÚRI DÖNTÉSE ALAPJÁN IDÉN MÁN-VÁRHEGYI RÉKA, MILBACHER RÓBERT ÉS SZILASI LÁSZLÓ MŰVEI ESÉLYESEK AZ EURÓPAI UNIÓ IRODALMI DÍJÁRA.

Az Európai Unió Irodalmi Díja (European Union Prize for Literature) az Európai Unió által adományozott, 5000 euró jutalommal járó elismerés, amellyel a kortárs európai irodalom feltehető – tehetséges, de nemzetközileg még nem ismert – alkotóit jutalmazza. A Díjat 2009 óta minden évben 11-14 európai ország egy-egy írója kaphatja meg a díjátadót megelőző másfél évben megjelent szépprózai művéért. Minden ország három-évente kerül sorra, így a magyar díjazottak köre – Szécsi Noémi 2009-ben, Horváth Viktor 2012-ben, Szvoren Edina pedig 2015-ben kapta meg a Díjat – idén egy új szerzővel bővül. (2018-ban a Díj tíz éves évfordulója alkalmából egy különleges pályázatot hirdettek a korábbi díjazottaknak, új elismeréseket ebben az évben nem osztottak ki.)

A Szkárosi Endre (elnök), Deczki Sarolta, Joelle Dufeilly, Kőrössi P. József és Szolláth Dávid alkotta magyar zsűri döntése alapján Mán-Várhegyi Réka Mágneshegy, Milbacher Róbert Léleknyavalyák, avagy az öngyilkolás és egyéb elveszejtő szerek természetéről, valamint Szilasi László: Luther kutyái című, 2018-ban a Magvetőnél megjelent kötetei esélyesek a Díjra. A zsűri jelölni kívánta még Bartók Imre Jerikó épül és Krusovszky Dénes Akik már nem leszünk sosem című műveit, de ezek nem feleltek meg a formai kritériumoknak, így nem kerülhettek fel a shortlist-re.

2019-ben 14 országból, így Magyarország mellett Ausztriából, az Egyesült Királyságból, Finnországból, Franciaországból, Görögországból, Grúziából, Írországból, Litvániából, Lengyelországból, Olaszországból, Romániából, Szlovákiából és Ukrajnából is lesz egy-egy díjazott.

A nyerteseket 2019. május 22-én jelentik be, a díjátadó ünnepséget pedig októberben tartják Brüsszelben.

További információ:

- ▶ www.euprizeliterature.eu/
- ▶ kultura.kreativeuropa.hu/content.php?hle_id=34710
- ▶ moly.hu/cimkek/europai-unio-irodalmi-dija

Az Európai Unió Irodalmi Díját a Kreatív Európa Program finanszírozza. A Program Műfordítási projektek pályázati területe kiemelten támogatja a díjazott művek fordítását, elérhetővé tételét Európa-szerte. A pályázat kiadók számára nyújt lehetőséget egy 3-10 műből álló irodalmi könyvcsoport fordítására, kiadására, terjesztésére és promóciójára. A Program magyarországi koordinátora a Kreatív Európa Iroda.

Bővebb információ a Kreatív Európa Programról:
<https://eacea.ec.europa.eu/creative-europe>
http://kultura.kreativeuropa.hu/kategoria/kreativ_europa
<https://www.facebook.com/KreativEuropalroda/>

A Program keretében magyar nyelvre fordított könyvek listája:
<https://moly.hu/polcok/kreativ-europa>

© Képek forrása: moly.hu

ÜDVÖZLET A TANULÁS JÖVŐJÉBEN!

Kollaboratív tanulás, játékosítás, differenciálás, tanulók bevonása és digitális oktatás – e témák mentén szerveződött a Tempus Közalapítvány tömeges nyílt online kurzusa, A tanulás jövője MOOC. A MOOC jellegéből adódóan olyan képzést állítottunk össze, ahol a tananyagok mellett közösségi tevékenységek és tudásmegosztás támogatták a tanulást.

Áprilisban és májusban zajlott a Tempus Közalapítvány első digitális pedagógia témájú online kurzusa. A kurzus elkészítésére az immáron hat éve működő Digitális Módszertár és a köré épült szakmai-tanári közösség adta a szükséges motivációt és a szakmai muníciót is.

Abban hiszünk, hogy a tanári közösségek építően hatnak a pedagógiai munkára, és végső soron a tanulók eredményességére is.

Egy olyan, évről-évre ismétlődő kurzust szeretnénk létrehozni, amely friss, aktuális tartalmakkal, eszközökkel támogatja az érdeklődő pedagógusokat.

Amiért különleges a kurzus:

- Tanárok készítik tanároknak.
- Közösségi tanulás és közös tudásépítés valósul meg a tevékenységek által.
- Választható tanulási utakat és tartalmakat kínálunk.
- A tanulási keretrendszerbe feltöltött anyagok a képzést követően is elérhetők a résztvevők számára.
- A tartalmak a résztvevők előzetesen megfogalmazott igényei szerint kerülnek a kurzusba.

MOOC (MASSIVE OPEN ONLINE COURSE): olyan tömeges, nyílt online kurzus, amelyet bárki ingyen vehet fel, és a megadott határidőkön belül rugalmasan végezhet el: online környezetben, személyes jelenlétén alapuló kontaktóra nélkül.

AJÁNLÓ A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY DIGITÁLIS MÓDSZERTÁRÁBÓL

A Pavilon fókusztemájához igazodva olyan díjnyertes ötleteket ajánlunk a Digitális Módszertáról, amelyekkel garantáltan élmény lesz a tanulás! Külön öröm számunkra, hogy ezen ötletek feltöltői facilitátorai és tananyagfejlesztői voltak A tanulás jövője nyílt online kurzusnak is.

Éder Márta: Lehetsz király

Egy Hunyadi Mátyás halálának évfordulójára készült projektet ismerhetünk meg, amelyben az alsó és felső tagozatos diákok számára párhuzamosan zajlanak az események. Az alsós diákok egyéni utakon haladnak, míg a felsősök csoportokba szerveződnek. A projekt előkészületében a végzős diákok vesznek részt, ötletelnek, és aktívan együtt dolgoznak a projektfelelős pedagógussal. A feltöltött módszertani ötletben nemcsak a digitális eszközök használatának, hanem a tanulókkal való együttműködésnek is izgalmas példájáról olvashatunk.

A tanulók programoznak, kódvadászaton vesznek részt, applikációkkal 3D-s vázakat építenek, online középkori falvakat generálnak, riportot készítenek, s a projekt végén egy szabadulósobából is ki kell jutniuk.

tka.hu/tudastar/dm/444/lehetsz-kiraly

Tusorné Fekete Éva: Inter-aktívan! Tanulás másként – interaktív tananyagfeldolgozás és -készítés természetismeret órákon

A megosztott jó gyakorlatban a tanulókkal együtt, IKT eszközök segítségével közösen dolgozzák fel a tananyagot, miközben új, tanulást segítő eszközöket is alkotnak a diákok. A téma során a tanulók folyamatos visszajelzést kapnak az elvégzett munkájukról.

A tananyag feldolgozása során minden tanuló az érdeklődésének megfelelő tevékenységet választhatja:

 Tananyagalkotók / blogírók: ők készítik el a megtanulandó tananyag vázlatát

 Videókészítők: segédanyagokat, oktatóvideókat készítenek a tananyaghoz - a kész munkát a digitális osztályterembe teszik fel, onnan kerül a blogra.

 Feladatkészítők: a tananyagokhoz LearningApps segítségével tesztek, játékokat készítenek, amelyek ellenőrzés után szintén felkerülnek a blogra.

 Játékkészítők: papíralapú (kirakós, memória-, társas-) játékokat készítenek.

 Grafikusok: tanplakátokat, gondolattérképeket készítenek a tananyaghoz.

tka.hu/tudastar/dm/403/inter-aktivan-tanulas-maskent-interaktiv-tananyagfeldolgozas-es-keszites-termeszetismeret-orakon

Mindkét feltöltött ötlet részletes leírással és segédanyagokkal támogatja a megvalósítást. További módszertani ötleteket is talál a Tempus Közalapítvány Tudástárában!

digitalismodszertar.tka.hu

GYÖRGYI-AMBRÓ KRISTÓF

Tempus Közalapítvány, Tudásmenedzsment csoport

#ERASMUSDAYS • 2019

Vegyen részt az Erasmus Napokon!

2019. október

10-12.

WWW.ERASMUSDAYS.EU
WWW.TKA.HU/ERASMUSDAYS

**IRATKOZZON FEL
HÍRLEVELÜNKRE!**

Ne maradjon le legfrissebb híreinkről, rendezvényeinkről, kiadványainkról és a legfontosabb pályázati információkról!

tka.hu » hírek

The logo for tka.hu features a yellow triangle pointing downwards, a white horizontal bar with the text 'tka.hu' in black, and a small orange triangle pointing to the left on the left side of the white bar.

tka.hu

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY évtizedes szakmai múlttal rendelkező, dinamikus és munkavégzésében igényes, kiemelten közhasznú szervezet, amelynek célja az európai értékek és célok képviselete és közvetítése az oktatás és képzés területén, valamint a magyar oktatási és képzési rendszer megismertetése és érdekeinek képviselete nemzetközi környezetben.

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a magyar oktatási és képzési szektort és az emberi erőforrásokat hozzásegítsük az európai integráció által kínált lehetőségek hatékony és eredményes kiaknázásához, hazai és nemzetközi pályázati programok koordinálásával, képzések kidolgozásával és megvalósításával, valamint szakértői segítségnyújtással. Kiemelt célunk a helyzetünkből adódó speciális tudás és szemléletmód széles körű és egyben strukturált terjesztése. Közalapítvánnyunk elkötelezett mindazon hazai és külföldi szervezetekkel, szakértőkkel való együttműködés iránt, akik a céljaink megvalósításában partnereink lehetnek.

Munkatársaink szakmai felkészültsége, nemzetközi tapasztalatai biztosítják feladataink magas színvonalú ellátását. Partnereink igényeit szem előtt tartva törekszünk az általunk végzett feladatok koherenciájának és szinergiájának megteremtésére.

Szervezeti kultúránk alapértékei a megbízhatóság, objektivitás, átláthatóság, az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosítása.